

له انس او چن سره خبرې

لنډې کتېبې

ليکوال: سيد داود قادري

له انس او چن سره خبرې

Ketabton.com

که دې شېې يوازې ياست، مه يې لولئ!

له ماهر-Maaher-چينل

له انس او جن سره خبرې

لنډې كيسې

ليکوال: سيد داود قادري

لومړی چاپ چاپ

۱۳۹۸ / ۲۰۱۹

له انس او جن سره خبرې

ليکوال: سيد داود قادري

خپرندوی: شهباز خپرندويه ټولنه - جلال اباد

چاپ وار: لومړی

کمپور: پخپله ليکوال

ډيزاين: نعمت الله پيردوست

چاپ کال: ۱۳۹۸ ل / ۲۰۱۹ م

چاپ شمېر: ۱۱۰۰

د کتاب د ترلاسه کېدو ځای

لومړی پته: شهباز کتاب او قرطاسيه پلورنځی: د بي بي حوا عالي لیسې تر څنګ،
حاجي زمان کوڅه څلورم نمبر دوکان افغانستان.

اړیکي شمېرې: 077692008-0797920008

دوهمه پته: روغانيوال کتاب پلورنځی: اسحاقزی مارکېټ، لانديني پور، جلال اباد
بنار افغانستان.

اړیکي شمېرې: 0787830302-0772994040-0787868816

درېيمه پته: فتح الله قرطاسيه او کتاب پلورنځی: د کندز ولايت د دښت اړچي

ولسوالی بازار: اړیکي شمېرې: 0783443052

ليکلو

- ۵ ..... ډالی
- ۶ ..... سريزه
- ۷ ..... د ليکوال څو خبرې
- ۸ ..... خانگړې مننه
- ۹ ..... په کيسې کې
- ۱۰ ..... د مخاطبينو لپاره څو کرني
- ۱۱ ..... شپون او جنون !!
- ۱۲ ..... د پيريانو مور !!
- ۱۶ ..... لويه بلا او دوه بچي !!
- ۱۸ ..... د پيري ملگري
- ۲۱ ..... سپين ږيري پيري !!
- ۲۴ ..... په سپين کفن کې پيري !
- ۲۶ ..... لنډې او واړه پيريان !!
- ۲۹ ..... په چينه کې پيري !!
- ۳۱ ..... ((۹)) کلن هلک او د پيريانو بازار !!
- ۳۵ ..... د غوا په بڼه پيري !!
- ۳۷ ..... غرور او بې اعتباره ملگري !
- ۴۱ ..... نيت صفا! منزل اسان !

له انس او جن سره خبرې / 4

لنډې کبې

- ۴۷ ..... شهزاده مزدور!
- ۵۱ ..... پست پريان!
- ۵۲ ..... په خان باور!
- ۵۶ ..... بد نصيبه او غريبه!
- ۵۸ ..... تاوې د پريانو لومړنی هدف
- ۶۱ ..... نابيره پيری!!
- ۶۴ ..... بې وفا ملگری! بې وفا دنيا!
- ۶۷ ..... سخت نازولی! سخت خوار پيری
- ۷۰ ..... مرگ په وعده دی!
- ۷۳ ..... کمزورې بلا!
- ۷۷ ..... د پريانو مولوي!!
- ۸۳ ..... د پريانو سره مناظره!
- ۸۶ ..... شوخ پيری!!
- ۸۸ ..... د بدو مينه!
- ۹۴ ..... ويرجنه او غمجنه مينه!
- ۹۸ ..... خوتکاره پيری!
- ۱۰۳ ..... بې وسه کونډه!
- ۱۰۷ ..... بې سُکره مالدار!
- ۱۱۰ ..... د زور مينه!

ډالۍ

زما هغه درنو او محترمو والدينو (مور او پلار) ته چې زه
يې د آدب هغه سالم رقابت ته هڅولې يم چې، خپل د
هيواد لپاره دوه جملې ليکلي سم. او هيڅکله به ونه
توانېم چې احسان يې ادا کړم!

يوه ځانگړې ډالۍ زما دروند او زړه ته تېر ورور طلحه
کاکړ ته چې اوس د مسافري شپې او ورځې د فرانسې
هيواد د پاریس په ښار کې سبا کوي

سريزه

د مهربانه پروردگار (ج) په سپېڅلې نامه!

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته!

که د بشر او عشر ډگر ته پام وکړو نو زموږ فکر کي د انساني بدلون او تمدون ځيني اطلاعات او مالومات راڅرخي او په دې پوهېږو چي د انساني پيداښت په لومړيو کي ژوند ډېر ساده او پياده وو. له يوې خوا د انسان فطرتي غوښتني او له بلې خوا په نړۍ کي نوي رواج انسان دې ته اړ کړ چي، د ژوند په بېلابېلو برخو کي وده وکړي، چي همدا لاملونه په تدريجي توگه ددې سبب سول نني عصري نړۍ ته موږ گوته په غاښ ناست يو.

ما هم د يو ځوان په حيث چي ددې نړۍ ددغه عصري رواج څخه ليري پاتي نه سم خپل د ژبي او هيواد د لا ودي لپاره مي دا څلورم اثر دی چي د پښتو ادب ته يې ډالۍ کوم. ځکه چي ژبه مي حق راباندي لري ترڅو خدمت ورته وکړم او زما مسئوليت دی چي دغه حق يې په سره او خوږه سينه اداکړم.

په دې هيله چي دغه څلورم اثر مي هم د پښتو ادب ته يو څيز وي! او درانه هيوادوال وکولي سي چي ورڅخه خپل ادبي تنده خړوبه کړي.

د ليکوال خو خبرې

ژوند اسان دی، په ژوند کې انسان دی، انسان کې شيطان دی، شيطان کې خورا توان دی، توان خورا گران دی او گران تاوان دی، تاوان هم بېخي بې شان دی.

ژوندون ته مبارزه په کار ده مبارزې ته وسله په کار ده، وسلې ته بيا واسطه په کار ده، واسطې ته جذبې په کار ده او جذبې ته وظيفه په کار ده. خان چې د چا سيال نه کړې ژوند به خوشال نه کړې، خوشال به په بڼه حال نه کړې، حال به دې خپل مال نه کړې او مال به دې خپل کمال نه کړې.

بسم الله الرحمن الرحيم!

پورته چې مي کومي جملې او کليمې ليکلي دي په ټولو کې مي خپل د ژوند او خوند موضوع او تنوع را اخيستي ده. ژوند يوه لويه مانا لري څوک چې په دې مانا پوی نه سي او دغه لفظ تشخيص نه کړي، هغه ته به خورا د ژوند او پيوند شپې او ورځي گراني سي. ممکن زياتي ستونزي موږ او تاسي په دغه لفظ کې ولرو خو د نه حلېدو لامل يې دغه هم کېدلی سي چې، موږ د ژوند مانا او دنيا نه ده درک کړې.

د ژوند غلامان تل هڅه کوي چې له دوی څخه بل غلام لوړ مقام ونه لري چې دا لامل دی چې انسان و يوه داستان ته په خورا ډيرو کړکېچنو حالاتو خان اړوي. مهمه هم نه ده چې موږ دې هغه کسان مشخص کړو چې کوم کسان داسي حالاتو ته زمينې برابرې، ځکه چې خانگري نه دي بلکې ددې نړۍ ټول غلامان همداسي فکر او ذکر لري. دلته به خان پخپله د جمالاتو او کمالاتو سرحد ته رسوي بلکې د بل چا څخه به هيله نه کوي.

په خورا خوږې او افغاني مينې

سيد داود قادري

ځانگړې مننه

نړۍ يو گډ کور دی چې، په هغه کور کې بيا انسان اوسېږي. خو ځينو بيا دا فارمول له ذهن څخه کښلی دی نو ځکه د انسان د مرستي لاس لنډ سوی دی.

خو اوس هم په نړۍ کې داسې ځينې اشخاص پيدا کېږي چې د انسانيت مينه ورباندي ماتېږي. ځينې داسې کسان سته چې د انسانيت مثال يې په نورو کې هم ژوندي کړی. دلته سړی فکر کوي چې انسانيت خپلوانو پوري تړاو نه لري بلکې دا بنکلی صفت د خدای تعالی ج په بنده کې خوندي دی، هغه که هر څوک وي خو يوازي يو انسان وي.

زه هم نن درته د داسې کس صفت کوم چې، د علم هغه ډېره يې زما په زړه کې لگولې ده چې اوس يې تاسې مطالعه کوئ. گوهر په دريابونو کې ډېر سته خو، دې ته هم يو داسې کس بايد پيدا سي ترڅو گوهر ته يې تشويق کړي او هغه له درياب څخه را وباسي او بيا يې ددې خوار ملت په درد درمل کړي.

((طلحه کاکړ)) زما هغه ناليدلی ملگری او ورور دی چې، د نړۍ د يوې ليري فضا څخه يې زه هڅولی يم ترڅو زما په بدن کې پټ علم بنکاره کړم او ددې ملت د درد يو ناخيزه درمل ترې جوړ کړم.

طلحه کاکړ اوس له هيواد څخه بهر د فرانسې هيواد په پاریس ښار کې خپل د ژوند شېبې تېروي. په دې هيله چې يوه ورځ يې د گران هيواد په جنتي خاوره کې ووينم او د لومړي ځل لپاره ورسره لېدنه وکړم.
(زه دي د پوره احسان مندوی يم وروره)

په کيسې کې

کيسه خوږه ده، ترخه ده. تېره ده، پسته ده. بښه ده. بڼه ده بېخي نه ده
ممكن څوک ورته خپل د نظره وگوري خو، ځيني ورته له خبره گوري!
ځيني چوکاټونه ورته لري خو، ځيني بيا ورته ذهنونه لري!
يا به يې له خانه ليکي! يا به يې له جهانه ليکي!
ځيني مخاطب په نظر کې نيسي خو، ځيني بيا مرتکب
ځيني د دنيا مني خو، ځيني بيا د هيج
ځيني له فکره کار اخلي خو، ځيني له ميکره
ځيني له هنره استفاده کوي خو، ځيني له ډگره
ځيني ملت په ذهن کې نيسي — خو، ځيني دولت
ځيني دردونه لري خو، ځيني شرطونه
ځيني يې له زوره ليکي خو، ځيني يې له اوره
ځيني يې له مينې ليکي خو، ځيني يې له ويني
ځيني مومن خان خوبوي خو، ځيني سلمان خان
ځيني جنگ خوبوي خو، ځيني بنگ
ځيني ملاله خوبوي خو، ځيني گل پانه
ځيني کمال خوبوي خو، ځيني شال
ځيني درمل پکښې غواړي خو، ځيني توکل
ځيني خوند ترې اخلي خو، ځيني پند
ځيني يې په خبر گوري خو، ځيني يې له پېغور

د مخاطبينو لپاره خو کرښي

د بشر د پيدايښت گام د خطا او وفا سره يو ځای اينودل سوی دی! ما خپل د هيواد د ابادۍ او ودي لپاره دا ناخيز اثر چاپ کړ، ترڅو د علم او ادب مينوال وکولی سي چي ادبي تنده پرې ماته او خړوبه کړي. ما تر ډېره هڅه کړې چي داسي لفظونه او لغاتونه استعمال کړم چي د پښتو ژبي د مشهورو لهجو څخه د يوې حق هم راپسي ډېر رانه سي.

دا چي زموږ لويه ستونزه داده چي، د هيواد په کچه د ليکلو يوه معياري لهجه نه لرو نو ځکه ځيني وخت زما غوندي غريب ليکوالان د ستونزو سره مخ کيږي.

ما خپل د کمزوري ذهن پر وزن دغه کتاب (د انس او جن سره خبري) داسي ليکلی چي، له يوې خوا مخاطب اغيزمن کړي او بيا مي ورته خپل نظر د هري کيسې په پای کي ليکلی دی، چي د نصيحت بڼه لري او شخصي نظر مي هم دی. کيسې مي ټولي هغه رښتني کيسې دي چي پر ځينو انسانانو باندي خپل په ژوند کي تېري سوي دي او بيا ما له هغوی څخه ليکلي.

که بيا هم راڅخه په کومه برخه کي تېروتنه سوې ما وبخښئ او تاسي يې له ځان سره اصلاح کړئ. ځکه چي انسان له تېروتنو خالي نه دی، دا ځکه چي زموږ نبي کرامو او صحابه کرامو هم تېروتنې کړې دي او بيا الله ج بخښلي دي.

په وروستيو جملو کي درته دا واييم چي راسی ددې هيواد د ابادولو لپاره متبي راوښاري او کار ورته وکړئ. ضد او کينه پرېږدئ يو او بل تشوق کړئ، ترڅو پرمختگ وکړو او دې دردناکه ملت ته مو خير ورسېږي.

شپون او جنون !!

توره شپه وه، سپوږمې د شنه اسمان پر مخ د خالونو او ستورو په منځ کې
گرځيدل او را گرځيدل.

ما مي خپل مېرې را وشړلې، ترڅو کور ته يې بوخم او وې رسوم. په بسم
الله را ولاړ سوم سپين او خيرن لرگي مې راواخيست د چاوو پيالې مي په زور
خادر کې و پيچلې، يوه د پاسه بله د بگل غوټه مي ورکړه او تر ملا مي
وتړلې.

د مېړو تر کنگو غوږونو مي خپل اواز ورسوي او د کور پر لور مي
حرکت ورکړ. په دغه ورځ له ما سره کوم بل شپون نه وو، چې را سره د مالونو
په بيولو کې مرسته وکړي. زه هم ورو، ورو را روان سوم.

د لاري په اوږدو کې وم ومي کتل چې، يو څه مېړو بلي خوا ته مخه
نيولې ده او پر بل لوري رواني دي. زه هم په تشويش کې سوم، چې څه
کبه به وي!! ورغلم تر څو په اصلي موضوع ځان پوي کړم.

خو کله چې ورغلم ومي کتل چې يو تور څيز ناست دی، د لاسونو
ټولي گوتي يې نه سته پرې دي او مېړو ته وايي: پې، پې په عزت
اوسې! پې، پې په عزت اوسې!!

خپل د پرې گوتو لاسونه ورته بنوروي او همدغه جملې ورته تکراروي.
کله چې مي دا حالت وليد، ژبه مي گونگی سوه، غوږونه مي کانه سوه،
شولې مي پنډې سوې، ټول بدن مي لرزې واخيست.

لار رانه ورکه سوه او ددې سره بلي نړۍ ته داخل سوم. هڅه مي وکړه چې
ددغه حالت څخه ځان وژغورم.

خو د بدن هيڅ غړي مي ملتيا نه راسره کول. ترڅو ځان له دغه حالت

څخه را وباسم. خو بس په وروستيو کي مي خپل رب (ج) راباندي ورحمېدی چې، حياة کړسي مي ذهن ته راغله او ومي ويل، وروسته مي پر خان چوږ کړل. له هغه وروسته د خان په گټه پوی سوم چې اوس پر بنه کېدو يم.

نو په ډېرې سختی مي خان له هغه حالته را خلاص کړاو مېرې مي را وشړلې او حرکت مي را وکړ. کله چې کور ته را ورسېدم.

د کورنۍ ټول غړي مي په رنگ پوی سول. ټول راته هک پک سول، چې ستا رنگ ولي داسي زړ سوی دی؟ خدای مه کړه بېرېدلی خو نه يې؟ زه چې ډېر بېرېدلی وم، ورته مي ټوله کيسه بيان کړه. هغوی چې کله کيسه واورېده، ډېر افسوس يې وکړ او وې ويل: چې کاش يو بل کس هم درسره وای، ترڅو در باندي دا حالت نه وای راغلی.

زه تر سپاره هغې په يخ او وام کي پروت وم. نه ځمکي ځای را کوی او نه مي زړه سکون را بخښی.

بلاخره وروسته د څو ورځو او شپو مي بيا يو څه د بنه کېدو احساس وکړ. له هغه را وروسته دا دی اوس په تورو شپو کي مېرې نه راولم او نه هم د شپې نامالوم ځايونو ته سفر کوم. ځکه چې ډېر بېرېرم چې بيا راسره ياد عمل تکرار نه سي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

که چېرې کيسې ته فکر وکړو او ووايو چې دغې پېښې يو طبيعي حق دی! ممکن غلط فکر مو کړی وي.

علت يې دا دی که موږ د شپې په دغې- شيانو باندي کار ونه لرو، نو طبيعي حق له کومه سو!!!

نو هر کله چې انسان دې ته ورته موضوعاتو سره مخ کېږي، بايد له پوره فکر او ذکر څخه کار واخلي، ترڅو د نړۍ د يوه افت څخه خان وژغوري.

او ددې تر څنگ به يې خان ته کومه ستونزه هم نه وي اړولې. ځکه چې په نړۍ کي د خان ژغورني اصول همدغه دي چې، په داسي حالاتو کي بايد د عقل پروسه ډېره قوي کړي، ترڅو خان ته کوم زيان ونه رسوي.

د پيريانو مور!!

کوچنی پیاله وه. د شنو چاوو ډکه وه. پر سر مي را واړول او ومي خبل!

وروسته مي د شنو نساو سپين قطی را واخيست او د چپه لاس د ورغوي څخه مي ووهی او ور وامي رول. د نړی د مادي او معنوي خيالونو کي غرق و برق سوم.

پر سور بالبت پروت نوکيا موبایل ته مي زنگ راغی! ومي کتی چي کتر اکا مي اړيکه نيولې! نساو مي توفف کرل او موبایل ته مي جواب ورکړ!!

-ورته مي وويل : بلې!

-کاکا مي: جوړ يې؟

- کاکا مي : هو بڼه يم ستاسي څه حال دی، د کورنی غړي مو بڼه دي؟

-زه: مننه کاکا جانه تاسي بڼه ياست؟

-کاکا مي : ژوندي اوسې، ټول بڼه يو! هلکه ته به داسي وکړې چي زه نن

يو ځای خم، ته مابنام راسه زموږ کورته څکه چي ماشومان يوازي دي!

ما ويل: سمه ده کاکا جانه، تاسي بېخي بې غمه اوسئ زه مابنام

درخم ستاسي کور ته. تاسي پخیر خپل د موخي ځای ته ولاړ سئ.

د کاکا سره مي په موبایل کي اړيکه پرې کړه. د کاکا کور مي که څه

هم زموږ کور ته نژدې وو، پرېکړه مي وکړه چي مابنام د ډوډی نه وروسته

به ورسې!

همداسي مي وکرل، مابنام تېر سو ما مي هم د اکا د کور پر لوري

لنډې کيښي

حرکت وکړ. کله چې مي د اکا د کور ته نژدې سوم، د اکا د کور تر څنگ چې کوم چناران دي؛ له هغه ځايه د ماشوم ژړا راغله. کله چې مي دا حالت خپل په غوږونو واورېد، ور منډه مي کړه ترڅو د چنارانو خوا ته ورسم، چې دلته ماشوم څه کوي چې ژاړي !!؟ کله چې د چنارانو خوا ته ورغلم، ورته ومي کتل چې دننه په چنارانو کې يوه سپين سرې بنځه ناسته ده او په غېږ کې يې يو ماشوم دی. هغه کراروي.

ما فکر وکړ چې شايد د اکا مېرمن وي د کورنۍ سره به يې کومه خبره راغلې وي او خپه سوې به وي. حرکت مي ور وکړ. کله چې ورته نژدې سوم او بڼه ورته څېر سوم ومي کتل چې بنځه د انسانانو په څېر نه ده! جگ قد يې دی.

بېخي بل ډول ده. بدن مي لرزې واخيست ځکه چې پوی سوم کيښه خرابه سوه!

د دواړو زامو غاښونه مي د ډېري بېري نه کړپي کاوه. لاسونه مي بې واکه سوه. حيران پاتي سوم چې اوس څه وکړم !!؟ بلاخره مي څه چې زده وه، ومې ويل او پر ځان باندي مي چپ کړل!

له هغه وروسته مي د بدن غړو يوڅه په فعاليت پيل وکړ او شا ته مي په ډېري ستونزي مخه کړه او را منډه مي کړه. کله چې کور ته را ورسېدم دروازه مي په ډېر شدت سره خلاصه کړه او په کور ورننوتم، ماشومانو ټولو جنې کړې، چې څه وسول !!؟؟!!

بلاخره کښناستم ماشومانو ته مي ډاډ ورکړ چې هيڅ خبره نه سته. خو کله چې سهار سو، ماشومانو ته مي د تېري شپې کيسه بيان کړه. هغوی هم ډېر وېرېدل او ژمنه يې وکړه چې بيا به د شپې چنارانو ته نه ځي!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

هر کار چې ترسره کېږي حتمن په عمل کې د ځان سره يو لامل لري. که چيرې دغه شخص د شپې و چنارانو ته نه وای ورغلی، نو بيا به دومره ستونزه له کومه کېدله؟

مالومه خبره ده چې، انسان غرضي خيز دی. خکه ورته په ژوند کې خيني ستونزي او خنډونه پيدا کېږي. هيڅکله بايد انسان په دغسي حالاتو کې و دې ته ورته شيانو باندې کار ونه لري! ترڅو په ستونزو کې راگير نه سي.

لويه بلا او دوه بچي !!

د لوی او نعمت لرونکي ذات خدای (ج) شنې دینتي وې، تکی شنې غونډی به وې او څاروي به پکښي گرځېدل.

شپون مي نه وو د ماشومانو مور راته وویل : چي سرپه ! نن شپون نه سته ته اړین یې، چي د هغه دنده په مخه وې سې. نن د عبدالقیوم کاکا وراره، جان محمد راغلی وو! چي پلانکي، کاکا ته ووايه چي نه شپه به مېرې او رمې ته څروي!

سپين لمر د شنه آسمان پرمخ په تېرېدو سو، بلاخره ژر سو او پرې وتی چي ددې سره ماښام سوزه هم د دندي د اجرا کولو لپاره د مېرو پر لور روان سوم. د نیمه شپه وه، د مېرو رمه مي د غونډيو پر لوري و څرول.

ورو، ورو د مېرو په گامونو روان وم. چي یو وخت مي وکتل چي یو ليري خای ته مي پام سو، چي یو څيز دی د اوبو د ذخېرې سره یوځل اخوا اوږي او بیا دې خوا اوږي.

فکر مي وکړ چي شاید دوه مرغومان وي؛ را وبه یې شړې!
کله چي ورغلم ور نژدې سوم. و مي کتل چي مرغومان خو تور دي، دا خو ډېر غټ مالومېرې. ددې لپاره چي خان نور هم ډاډه کړم نور هم ورنژدې سوم. کله چي مي په څېر ورته وکتل چي یوه غټه بلا ناسته ده او دوه دانې بچي یې اخوا دېخوا ورته اوږي او را اوږي او مستي ورسره کوي! کله چي مي دا حالت ولید پر بدن مي یخه تبه راغله!

د بدن څواک مي له لاسه ورکړ. څه چي مي زده وو، هغه مي پر خان چپ کړل او شاته مي ورو، ورو حرکت راوکړ او مېرې مي د کور پر لور وڅرولې!

لنډې کيسې

په ډېر بد وضعیت مي خان تر کوره راوړسوي. کله چې کور ته راوړسېدم په ډېر بد حالت کي وم. خپلي مېرمني ته مي ټوله کيسه بيان کړه. هغه چې د کيسې په اوږدو سره سخته پرېبانه سوه ژر يې کمېل او تلکان راواخيستل او زه يې پکښي پټ کړم!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

که چيري د کيسې د پېښېدو علت وڅېړو؛ دا به راته څرگنده سي، چې ياده کيسه د غربت څخه رامنځته سوې. ځکه چې هيڅ څوک هم لېونی نه دی، چې د شپې پر يوه بجه را ولاړ سي او په دومره خطر ناکو غونډيو کي څاروي وڅروي، خو د موضوع اصلي اړخ دا دی

چې يو څوک نه بايد خپل خان خپل د مال لپاره په دغې- شپېو کي قرباني کړي. که چيري دغه کس خپل مېرې په دغه شپه نه وای ويستلي تر سهاره به مېرې مړې سوي وای؟!

خو مالومه خبره ده چې د پوښتني جواب نه دی!

او که اوس د پوښتني بل اړخ ته پام وکړو! که چيري دغه کس ته هغه بلا مخ ور اړولی وای نو څه فکر کوې چې دغه کس ته به يې تاوان نه وای اړولی؟

نو څرگنده سوه چې بايد انسان د ژوند په ټولو چارو کي له پوره دقت څخه کار واخلي!!

د پېرې ملگرې

د معمول له مخې د شپې لخوا ټول وگرې خوب کوي، خو د مېرمنې دنده دا ده چې د شپې لخوا ځيني نا تمامه کارونه بشپړ کړي!
 زه هم را ولاړه سوم، نور پورنې مې پر سر کړ، سترگې مې په لاسونو ومړلې د خېمې څخه بهر راووتم د شين اسمان په غيږ کې سپوږمې پرته او پر اړخونو يې ستورو چاپه وهلې وه، لکه د پېغلي پر زړه چې مور د خيال او ناز خالونه وهي وي.

د وړو کاسه مې راواخيستل او د اشپز خانې پر لوري مې حرکت راوکړ. کله چې روانه سوم، د شا لخوا يو شين کالی سړی راغی او زما په شا باندي يې ولکه واچول.

چې ددې سره مې ټول بدن دروند سو، ساه مې بنده سوه فکر مې وکړ چې يو چا مې په اوږو باندي د هندوکش غر کېنود. بدن مې لرزه واخيستل او خپل د خان په غم اخته سوم.

په زړه کې مې پاک خداى ته زارى شروع کړې چې، زما سپېڅلې ذاته! زه ستا يو عاجزه بنده يم. ته راباندي رحم وکړې او ته مې مددگار سې. زه مې په همدغو زاريو بوخته وم، ورو، ورو مې بدن سپک توب احساس کړه.

خو بلاخره هغه شين کالی سړی مې له اوږو څخه کښته سو او د سترپا اهوڼه مې ترخوله ووتل. يو وخت وو، چې د ماشومانو پلار را باندي ږغ اغېز وکړ چې د پلانکي موري پاسه چې ناوخته دی ولاړه به وړه دي واغېره! سترگې مې پرانيزلې ومې کتل چې خبر و خيږت دی او هرڅه خوب وو.

خو خیر راپاسېدم ډوډی می پخه کرل د کورنی غړو ته می د شپې تېره سوې کیسه بیان کړه، هغوی راباندې وخنډل چې خوب دي لیدلی او د شپې لخوا خلک هر ډول خوب ویني.

بلاخره! د ماسپین خوا وه لارم د کلي د مُلا څخه می د تیري شپې د خوب پوښتنه وکړه. هغه ته می ټوله کیسه بیان کړه.

هغه وخنډل وېل: د تشوېش د وړ خبره نه ده، ته د شپې ستوني ستخ بیده سوې یې ځکه درباندي یاده واقعه راغلي ده.

هر کله چې تاسې ویدېږئ هڅه وکړئ چې په راسته اړخ باندي بیده سئ. چې ددې سره به مو هم اسلامي رکن ادا کړی وي او هم به مو ددغي-اقت څخه ځان ژغورلی وي.

د خپشکي په نامه یو څیز دی هغه د هغه کسانو سره سر او کار لري چې د شپې ستوني ستخ پرېوځي، نو بیا دغه اقت ورباندي ځان اچوي. چې ددې سره انسان ډېر په تکلیف کېږي.

که پورته اسلامي ذکر سوې طریقه هر مسلمان ادا کړي، نو نه به دا ستونزه ورته راولاړه سي او نه به هم په تکلیف سي.

ځکه چې د خدای تعالی پر دنیا باندي د نعمتونو تر څنگ ځیني افتونه هم سته چې له هغو څخه یو هم دغه شمېرل کېږي، چې د بیده او بی پروا انسانانو سره کار لري او دنده یې داده چې، یو انسان څومره په عذابولی سي هغومره یې په عذابوي او دردوي.

د لیکوال نظر د کيسې په تړاو:

که چیري مور او تاسي د اسلام مبارک دین و ځینو لارښونو ته پام وکړو د ژوند په هره برخه کې د بریالیتوب سره مخ سو.

که بر عکس په دغه لارښوونو عمل ونه کړو ممکن ډېري ستونزي راته به ژوند کې پیداسي.

د کایناتو سرور او د خدای ج د گران رسول حضرت محمد مصطفی (ص) و حادث ته که پام وکړو هغه فرمایي: تاسي د خوب په وخت کې پر بڼې اړخ باندي پرېوځئ.

لنډې کيسې

له انس او جن سره خبرې / 20

د کيسې نوعيت ته که پام وکړو دغه کيسه هم د غلط پرېوتلو له امله
را منځته سوې ده، چې دغه مېرمن ستوني ستخ پرې وتلې ده.
نو بايد د اسلام مبارک دين پلويان و دغې مسائلو ته جدي پاملرنه وکړي.
ترڅو د دنيا د ناوړه پدېدو بنکار نه سي.

سپين ږيري پېرې!!

د لمر ژر پای ته ورسېد. د ځمکې او اسمان پر مخ د توري شپې اغېزه څرگنده سوه.

ورور مې کور ته راننوتی وېل: څه مو پخ کړي دي، زما سره مېلمانې دي؟! مور مې ورته وېل: زويه غوښي او ورجي مو پخ کړي دي!

بلاخره مې مېلمنو ته ډوډۍ ور وړل د ډوډۍ وروسته زه د حويلې څخه بهر راووتم. زموږ د کور مخ ته ايرې پرته وې. زما فکر نه وو پر هغه اېرو وختم او هلته مې جواب چای رفع کړ.

کور ته راغلم ومې کتل چې د کور په حويلې کې يو ښايسته ماشوم گرځي او خالپوسي کوي. ما مې گوته په غاښ ونيول د فکرونو په نړۍ کې ډوب سوم. فکر مې وکړ چې شايد د کور ماشوم مو وي او له خوني څخه به بهر راوتلی وي.

حرکت مې ور وکړ ترڅو وې نيم او بيرته يې خوني ته بوخم چې کوم تاوان ور ونه رسېږي.

کله چې زه ماشوم ته ورنژدې سوم راڅخه يې منډه کړه ما هم ورپسې- منډه کړه ترڅو وې نيم خو ماشوم د حويلې څخه بهر ووتی!

کله چې د حويلې څخه بهر ور ووتم ماشوم يو ځل راڅخه ورک سو!! ومې کتل چې زموږ د کور په مخامخ پټي کې يو سپين ږيري سړی ولاړ دی او ماته يې لاس وښوری چې دلته راسه!

پر بدن مې يخه تبه راغله غوږونه مې کنگس سول. بدن مې لرزه واخيستل په ماتو بندونو ور روان سوم. کله چې ورغلم راته يې وېل کښينه او غوږونه ونيه!

لنډې کيږي

زما چي ژامې يوله بله نبتې وې خبره مي نه سواي کولى. بلاخره سپين ږيري سرې تر غوږو ونيولم او د خمکي خوا ته يې راکش کړم. پر اوږو مي سپور سو او زما سر ته يې خپل سوکان بند کړه په وهلو بې شروع وکړه...

ما هرڅه چني ورته وهلې چي ته څوک يې او ولي مي وهې؟! سپين ږيري سرې چي ډېر په غصه وو وېل: ته ولي پر هغه اېرو کښناستلې او زموږ يو ځوان دي خپل تر پڼو لاندي کړ او په شهادت دي ورسوي؟! ما ورته قسمونه اخيستل چي ما دا کار نه دي کړي! خو سپين ږيري هنې وهلم!

کورنۍ چي مي ډېره وارخطا سوې وه او زما په پلټلو پسي يې ټول خايونه پلټلي وه.

بلاخره يې زه پيدا کړم او ټولو را منډي کړه او راته يې وېل: ته ولي دلن داسي ناست يې راپاسه څو کورته؟! ما ورته وېل: نه سم تللي پر اوږو مي يو سپين ږيري سرې ناست دي ن راڅخه کښه کيږي او وهي مي!

مشر ورور مي د کلي ملا سره اړيکه ونيول او ټوله کيسه يې ورته بيان کړه! ملا ورته وويل: چي د ورور و غوږ ته دي موبایل ونيسه. مشر- ورور مي همداسي وکړل. زما غوږ ته يې موبایل ونيوی او ملا خپل د مونه شروع کړه. بلاخره مي سپين ږيري سرې له اوږو څخه کښته سو. په سبا باندي د هغه ملا خوا ته ورغلو هغه راته ځيني تعويذونه راکړه.

راته يې وويل: چي ته د شپې لخوا پر هغه اېرو بې بسم الله کښناستلې يې کومي چي ستاسي د کور مخ ته پرته دي، چي په دغه وخت کي تا د پيربانو يو ځوان تر پڼو لاندي کړي او هغه دي وژلي دي او اوس ته اړين يې چي هر کال يو ځله حلال کړې او په خلکو يې تقسيم کړې، ترڅو زه پيربانو ته قناعت ورکړم.

ما چي د ملا صاحب خبري واورېدې او بيا مي خپل د کور اقتصادي ستونزو ته نظر وکړ، خدای سته په زړه مي د غربت تود باد راغی او ډېر خواشینی سوم. د ملا صاحب د خبرو وروسته دا دی، زه اوس هر کال يو ځله

حلالوم او په خلکو يې تقسيموم.

خو دا اړينه نه ده چې، چې زه پيسې لرم او که يا!

خو بايد يو پسه پيدا کړم او حلال يې کړم.

او بيا يې خپل د ټولني په مېشتو خلکو باندي تقسيم کړم. ترڅو پيريان

خوشاله کړم او ماته د بيا لپاره کوم زيان وانه روي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

موږ تل وايو چې د شپې بايد په هرځای کې چې موږ ناسته ولاړه کوو،

بسم الله ووايو. ځکه چې دا نوم انسان له ډېرو بلاوو څخه ساتي. موږ د سترگو

ليدلی حال وليد چې پر اېرو بې بسم الله کښي ناستل څومره تاوان دغه کس ته

واړوي. چې هم مريض سو هم بايد هر کال يو پسه حلال کړي. مهمه نه ده که

دی پيسې لري او که نه خو بايد پسه واخلي او حلال يې کړي. نو بايد انسان

چې د شپې هرځای وځي بسم الله ووايي؛ او د اېرو څخه ځان ليري وساتي.

په سپين کفن کي پېرې!

د توري شېبې ډېره برخه تېره سوې وه د ملا اذانونو ته کابو دوه ساعته پاتي وه!

په گرم کمبل کي پروت وم، پلار مي راغی وېل : بچیه پاسه ورسه ماښام مو هغه کولاغ سهي نه وو تړلی شاید اوبه رايله سوي وي.
زه هم په ماتو بندونو را ولاړ سوم او د کولاغ خوا ته مي حرکت وکړ. کله چي ورغلم ومي کتل چي د کولاغ په څنگ کي يو سړی ولاړ دی او سپين کفن يې اغوستی زما خوا ته گوري.

کله چي مي سړی وليد! د بدن ځواک مي له لاسه ورکړ. زړه مي ورپرېږدی. بسم الله ويل مي پيل کړه او شا ته مي رامنډي کړې.
کله چي کورته راوړسېدم رنگ مي تک ژړ سوی وو.

پلار مي راته وېل : هلکه څه کيسه ده، چي دومره وارخطا يې؟! کيسه مي ورته بيان کړه. پلار مي مُسکي سو وېل : د تشويش د وړ خبره نه ده. مه ورخطا کېږه! شاید سترگي دي په کومي ونې لگېدلي وي.

زه پوی سوم چي، پلار مي زما د صحت او د نه بېرې لپاره وويل! کنې ونې نو کله سپين کفن اغوندي او که ونې سپيني هم وي نو دا بيا کله امکان لري چي ونه دي د انسان په شکل خان جوړکړي او بيا دي ماته د انسان په شکل کي ودرېږي ما دي وپېروي.

خو لنډه دا چي ډېر زيات بېرېدلی وم. د خان سره مي پرېکړه وکړه، چي له دې وروسته به يوازي بيا دغسي ځای ته نه ځم.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

د کيسې اصلي اړخ ته که پام وکړو د غفلت څخه رامنځته سوې ده. ولي بايد انسان دغه ډول دروند او خطرناکه ځای ته د شپې لخوا ولاړ سي؟! که د اوبو رايله کېدو غم وکړو، نو که ټوله شپه اوبه رايله سوې وای نو هغه به چا تړلي وای؟ د هغو درد به چا دوا کړی وای؟ خو مالومه خبره ده چې د کم فکر څخه دغه ډول پدېدې توليدېږي او بيا داسي نتيجې په تمه وي چې د هغه جوړېدل او بڼه کېدل خورا ستونزمنه وي. په داسي حال کې که انسان لږ د عقلي پروسې څخه کار واخلي نو هيڅکله به هم دغسي کار رامنځته نه سي او نه به هم د دومره تاوانونو شاهد و اوسي.

لنډې او واړه پيريان !!

په ژوند کې ځينې شيان وي، چې پر ته له هغه ژوند ناشونې وي، چې له هغه جملو څخه يو هم کور ته نفقه برابرول دي! که دي نفقه برابرې کړه نو بڼه دي او که دي برابرې نه کړه بيا نو مالومه خبره ده چې په پيدا کولو پسې به يې گرځي.

په کلي کې مې روزگار سخت سو، مجبوره سوم چې يو ځای ولاړ سم چې، هلته غريبې يوڅه بڼه وي. يو چا راته يو ځای وښود چې هلته ډېره بڼه غريبې کېږي. ما هم همداسې وکړل! بلاخره د موخي ځای ته راوړسېدم. کار مې د خښتو په بڼې کې پيل کړ.

ورځ پای ته ورسېدل. شپه سوه. گورم که نه گورم چې واړه، واړه خلک دي لرگي يې په لاس کې دي او هغه خلک پرې وهي کوم چې يې د ورځي لخوا په بڼې کې کار کاوه.

ما مې په ناتوانه زړه د دوی تماشه کول. خو لنډې پيريان دومره يې رحمه دي چې نه په ماشومانو درېځ کوي او نه په لويانو او همدغه ورته وايي: تاسې ولي دلته کارکوئ؟! تاسې ولي د شهيدانو په قبرونو پورې ملنډې وهي؟!

لنډې پيريان و يوې څيمې ته ننوتل او هلته يې ماشومان ډېر وو هل وروسته د ماشومانو پلار چې ډېر په غصه سوی وو، و لنډې پيريانو ته يې وويل: که تاسې تران ياست نو ولي ماشومان وهي؟! ماته راسې چې تر او بنځه مو مالومه سي!

ددې خبرې په کولو سره سپين ږيري سړي ته يو غم جوړ سو او لنډې پيريانو ورباندي راکش کړه سپين ږيري سړي يې 'بڼه ووهی'. بلاخره لنډې پيريانو وويل: چې تر سبا پوري مو دلته ونه وينو! هر څنگه چې کيږي له دې ځای څخه ځانونه ورک کړئ!!

ما چې دا کيې واورېدې ډېر زيات وبېرېدلېم. شپه مو به يو حال تېره کړه. په سبا باندي مو امنيتي ځواکونه په خبر کړه هغوی هم راغلل او خپل د نا ترسو او وحشي وسلو خولې يې لنډې پيريانو ته وربرابري کړې.

کله چې دوی څو ټکان وکړل لنډې پيريان پرې را مخته سول، خو جالبه دا وه چې امنيتي ځواکونو هرڅه ټکان پرې کول، خو پر لنډې پيريانو يې هيڅ اغيزه نه کول. چې زموږ دغه چاره د پيريانو پر وړاندي ناکامه سوه.

په بله ورځ مو ديني عالمان را وغوښتل او هغوی مو ددغې ضوع څخه با خبره کړه هغوی ورغلل د لنډې پيريانو سره يې مناظره پيل کړه.

پيريانو ورته وويل: چې موږ مسلمان پيريان يو او پر دې ځمکه چې ستاسي خلک خبتي جوړوي او بيا هغه خبتي سوځوي دلته يو وخت شهيدان سوي وه، چې ستاسي د خلکو په دغه ډول کار هغه شهيدان زورول کيږي.

خو بلاخره دلته بيا هم پيريانو قناعت ونه کړ! موږ ورپسي- بيا د استوگني سيمي يو بل مشهور عالم د مناظرې لپاره واستوی.

دا ځل يې دومره مراعت کړی وو چې، زموږ سره يې يو سرحد مالوم کړ او يوه لويه کرښه مو وکښل چې نه به دوی له هغې سرې کرښې را اوښتل او نه به موږ له هغې کرښې څخه ور اوښتلو.

ما هم يو څو ورځي تيري کړې او بيرته مي خپل کور ته حرکت راوکړ. اوس يې مالومات نه لرم چې په هغه سيمه کي به څه شي تيرېږي!

د ليکوال نظر د کيې په تړاو:

د کيې نوعيت بيا هم د فکر په سالم رغبت راڅرخي. انسان نه بايد داسي ځای خپل د سوداگري ډگر وگرځوي چې هلته هم، دده او هم يې د مال خطر وي. لکه د يادې کيې ځای.

له انس او جن سره خبرې / 28

لنډې کيسې

او بيا چي دغسي واقعه پېښېږي نه بايد دومره مناظرو ته انسان دوام ورکړي چي دا هم يو ناسم کار دی. علت يې دا دی يو ځای چي د دومره خطر شاهد سو نو بيا به په هغه کي د ښېگني راز له کومه پيدا سي؟! نو بايد انسان د سوداگري په ټولو چارو کي د اسلام مبارک دين احکامو او لارښونو ته پوره توجه وکړي.

په چينه کي پيري!!

د شپې د پای برخه وه او د سهار شپې را لندېدلې.
زموږ د کور خوا ته يو چينه ده. غوښتل مي خان هني چينې ته ورسوم او
غل وکړم همداسي مي وکړل. له کوره مي حرکت را وکړ.
چنه زموږ د کور په پای کي د يوې کوچنۍ غونډۍ لاندې وه. کله چي زه
د چينې خوا ته ور نژدې سوم. ورته خپر سوم چي په چينه کي يو بل کس
لمبېري!

زه د چينې څخه پناه د يوه توت ساهې ته کښناستم. ترڅو دغه سړی له
چينې څخه راووخې.

د انتظار ډېر حد مي تېر کړ د شنه اسمان ستورو ته مي کتل ورو، ورو
کمېدل. پوی سوم چي سړي زيات وخت تېر کړ سر مي ور پورته کړ او ومي
توخل!

څو شپې وروسته سړی د چينې څخه راووتی ما ورته پخپلو سترگو کتل،
کله چي سړی راووتی يوخل لوی سو او بيا لنډ سو!!
دغي چاري مي د زړه رگونه يو له بله سره ووهل.

ما ددغي وحشي او ډارونکي شپې تماشه کول چي سړی زما د سترگو پر
وړاندې ځای پر ځای نادرکه سو! حالت مي نور هم نازک سو!! ددې پر ځای
چي چينې ته مخه کړم.

کلېمي مي پر ځان شروع کړې او د کور پر لور مي په يوه
ناورين حالت کي حرکت راوکړ. وختونه ډېر ووتل خو تر اوسه مي د هغه
وام اغېزه په زړه کي ده.

او هر وخت راته د بې وسې احساس راکوي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د کيسې د نوعيت اړخ دا دی چې د بې احتياطي څخه پېښه سوې ده. انسان نه بايد په دې ډول حالاتو کې د شپې لخوا وچينې ته راووخې.

په داسې حال کې چې پېری تل په چينو باندي گرځي او را گرځي. نو کله چې په دې پوهېږو چې پېری تل پر چينو او اوبو باندي گرځي، نو ولي دغسې حالاتو کې چينې ته خو؟

نو پايله يې مالومه سوه چې، تاوان يې خپل د لاسه ورپېښ سوی. نو ځکه خو مشرانو هغه متل ويلی چې: خپله لاسه گله لاسه!
ياني اکثره وخت خپل د لاسه انسان ته پېښېږي!

((۹)) کلن هلک او د پيريانو بازار !!

د تنکي او غورېدلې خواني پر ڈرشل يې نوې پڼه ايښې وه. مور و غوښتل چې په دغه گل باندي د مکتب چاپېريال بنايسته کړو. چې بلاخره مو مکتب کي شامل کړو.

خيني پوهان نظر لري او وايي : چې په ژوند کي په ورځي پسي- شپه سته. په بهار پسي خزان سته. په انسان پسي تاوان سته. خيني د سترگو نظر لري او خيني بيا په سترگو کي خنجر لري.

يو ورځ مور د کور و مخ ته خپل د سوپې سره ناست وو. پر ټولنيز ژوند مو خبري کولې.

او پر يو او بل مو سندري کولې. مور د خوږ مجلس په دوام کي وو، چې زموږ د کور شهزاده راغی.

هغه شهزاده چې پورته مو لږ تعريف ورڅخه وکړ. مور مي ورپاڅېدل او وې غوښتل چې بڼکل يې کړي چې په يو ځل هلک پورته سو او وځمکي ته بيرته گوزار سو! مور او زموږ د کورنۍ غړو پرې ورمندېه کړه او چني يې پرې پيل کړې!

که څه هم دا پېښه مور ته نوې نه وه خو بيا يې هم ودردولو ځکه چې زموږ د کور ماشوم او شهزاده همدغه کس وو. بلاخره مو هلک راپورته کړ او سپين د نور څخه ډک مخ مو له تورو او بدرنگو خاورو څخه ورته پاک کړ.

مور د تل په څېر پوی سو، چې گزار پيريانو ورته ورکړ. ځکه چې هر وخت به ورته پيريانو دغه ډول يې رحمه گوزار ورکوي. يوه ورځ بل بيا هم

دغسې کيسه پېښه سول. مازدبکر وو مور مې ډوډی پخول ورور مې ورشې ورنه وبل : موري ! يوڅه ډوډی خو راکړه وړی سوی يم!

- مور مې : ودرېږه زويه اوس به دېک پوخ سي، د خورو سره به يې يو ځای وخورې!

- ورور مې : موري ډېر وړی يم خداى خبر دېک کله پوخ سي! بى وجه ډوډی راکړه خورم يې.

- مور مې : ودرېږه زويه پر تا باندي څه سره ده چې دومره بېره کوي! د مور په دې خبره مې ورور باندي بيا هغه څپه راغله. يو ځل پورته سو او له ځمکي سره ولگېدی. پلار مې مشر ورور ته امر وکړ چې په مناهه ولاړ سه او د کلي پير خبر کړه او ورته ووايه : پلار مې درېږي- را استولى يم، ما ټول موضوع له وړاندي ورسره شريکه کړې ده.

ورور مې هم پرته له کوم ځنډه د پير صاحب خوا ته ورمناهي کړې. مور را منډي کړې، مظلوم او يې وښه شهزاده مو را پورته کړ. په مظلومو او بورو سترگو کي يې د يې وسى جملې له ورايه ښکارېدلې! مور مې ورته په ژرغونې اواز وويل : بچيه ستا تر مظلومو او ښکو جار سم، ما خو ستا څخه ډوډی نه وه گرځولې! خو ما وبلل د دېک سره به يې يو ځای وخورې.

زما پر مظلوم ورور چې پيريان حاکمان وه.

زما و مور ته يې وويل : چې ستا زوی نه وو وړی، بلکي مور وړي وو. - مور مې : سمه ده چې تاسي وړي واست خو ما دا بهتره وگڼل چې د دېک سره يو ځای گرمه او پسته ډوډی وخورى.

پيريان : اي سپين سري ښځي ! ستا پکي کار نه وو. مور چې هر ډول غوښتل تا بايد هغه تر سره کړي وای.

مور مو د گلالي ورور په بدن کي پټ پيريانو سره په مباحثو کي وو، چې مشر ورور او پير صاحب يو ځای را ورسېدی.

کله چې پير صاحب را ورسېد، ورور مو ځای پر ځای سم سو. پير صاحب د حال پوښتنه وکړه چې څه کيسه ده!!

مور ورته د تيرې شېبې کيسه بيان کړه. پير صاحب وويل : تاسي لږ ليري ځای ودرېږئ! چې زه خپل کار تر سره کړم! مور همداسي وکړل

ليري ودرېدو.

پير صاحب مي ورور ته ور نژدې سو. زما ورور يې د شهادت د گوتي تر سر ونيوی او دمونه يې شروع کړه. چي بس په يو ځل مي بيا ورور ته پيريان راغله!

پير صاحب خپل په دروند لاس زما ورور په څپېره ووهی. مور پوی سو چي په اصل کي يې پېری ووهی. پير صاحب زما د ورو په بدن کي پټ پېري څخه پوښتنه وکړه: تاسي څوک ياست او ولي دغه گلالي ماشوم زوروی؟ پيريان: پير صاحب مور هندوان يو! او دغه هلک مو خوښ سو نو ځکه يې زوروی.

پير صاحب: نور مو دلته ونه وينم چي، دا هلک بيا و زورئ، کنې کار مو درکوم!

پيريان: سمه ده پير صاحب بيا به نه کوو. له دې وروسته به له دې هلک سره سر او کار نه لرو.

د پير صاحب دغه د مونو تر يوې لنډي مودې پوري گټه وکړه. د يوڅه وخت وروسته مي بيا پر ورور باندي پيريان بنکاره سول.

دا ځل يې د پير سره هم درمل نه وو. يو خوا بل خوا مو منډي ترې وکړې، خو کومه پايله يې ورته کړه. يوه ورځ مي پلار ته چا په غزني ولايت کي يو زيارت ښودلی وو.

پلار مي تر يوڅه وخت وروسته همداسي وکړل. زما ورور يې د غزني هغه زيارت ته راوستی. د غزني ددغه زيارت گټه دا وه چي هغه کسانو چاره به يې کول چي پيريان به يې درلودل.

پلار مي کيسه کوي چي کله چي مي راوست نو په هغه زيارت کي مي د دوو ساعتونو لپاره بندي کړ او وروسته ورغلم راومي ويستی، چي رک روغ دی.

بلاخره يې زما گلالي ورور کور ته راورسوی. زما يو اکا يې پوښتني ته په هغه ساعت راغی او زما پلار ته يې مبارکي ورکړه. اکا مي و پلار ته وويل: مبارک دي به وروره، وراره خو مي ماشاءالله جوړ دی!

پلار مي: مننه ژوندی اوسې وروره. هو وروره بس دا ځل مي داسي کار

ننې کيسې

ورکړ چې په ژوند به بيا څه شې ونه کړي. ددې سره مې يو ځل بيا ورور په قبر سو او زما د پلار خوا ته يې وويل : اې سپين ږيري! هيڅکله دا خيره نه کوو. مور هيڅکله ستا د زوی څخه نه خوا!

مور پوی سو چې بيا هم هغه پيربان دي او زموږ گزالی ږغوي اڅروي. ددې خبرې په کولو سره مې د پلار پر مبارک مخ د خپگان گونځي له ورايه بنکاره سوې. ځکه چې د نازولي زوی دغه افت ډېر زوروی. د پلار تر څنگ زموږ نور د کورنۍ غړي هم ډېر پرېشان وه.

تل مو خپل د ورور شمجنه او مظلومه خبره په ذهن کې انځوروله او دغې چارې به مور ته ډېر يې درېنه غم راکوی.

د اقتصادي، ټولنيز، طبي، سياسي او فرهنگي ستونزو تر څنگ مو خپل ددغه ماشوم غم پر اوږو اضافي بار وو.

خو دا ځل د خداى ج فضل وو نسبت و پخوا ته بڼه سو! هر کله به چې پيربان ورباندي راغله مور به ورسره خپل بانډار کوی.

ددغه بانډار لړۍ تر دې حده اوږده سوه چې زما ورور په ټول جسم او گاونډ کې مشوره سو. بس اوس مو هم همدغه ژوند دی تيرېږي.

ځينې وخت مې په ورور باندي خپل ساعت تيروي او ځينې وخت يې يو ځای بل ځای بيایي.

خو د شکر ځای دا دی چې اوس يې د زيارت څخه راوېستلو وروسته بيا نه دی په عذاب کړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

کيسه مو ولوستل په رښتيا هم د درده ډکه وه. خو پر دې دنيا ځينې داسې شيان ډېر سته چې و انسان ته د سر دردی ستر لامل گرځېدلي وي. چې ژوندی بيلگه يې د همدغې کيسې د لوبغاړي ورکولى سو، خو ددې هرڅه حل دا بولم چې د اسلام مبارک دين د هر درد دوا دی او د هر درد وضاحت پکښې سته. چې ددغه درد او کيسې درد هم پکښې دی. نو لازمه يې بولم چې ددغه هلک درد بايد دده کورنۍ د اسلام مبارک دين په اړوندو لار بڼو سره کړی وای!

د غوا په بڼه پېړۍ!!

د سېمه ايز دود او رواج له مخې به چې هر کله چا زموږ په کلي کې د کوز دې وروسته نيم ولور ادا کړ، هغه زوم کولی سوه چې د خړ کور ته ازاد تگ را تگ وکړي.

ما هم دغه مرحلې بشپړې کړې وې او د خوانی پر دُرشل مي تازه پڼه ايښې وه.

يوه شپه د خړ د کور څخه را روان سوم خپل د کور پر لوري.

يو زور بايکل مي پلار راته په ډېر ناز او پياز اخيستی وو. زما د منزل د لاري جوړښت داسې وو چې ټوله لار د انارو باغونو اخيستی وه.

زه هم د خوانی په نښې کې وم د بېرې او خطر احساس مي د سره نه پېژندی. وړاندي له دې چې خپل کور ته ورسېږم، فکر مي وکړ چې شايد بېتره وي چې د کور نه مخکې بايد په کارېز کې ولعبېږم.

بلاخره پريکړه مي وکړه او د کاريز خوا ته راغلم. بايکل مي د کاريز غاړې ته ودروی او په اوبو ور گډ سوم.

وخت هم داسې دی چې د شپې ډېره برخه تيره سوې وه.

سپوږمې پر شنه او د خالونو ډک اسفان کې خپله او رڼا يې د ځمکې ډېره برخه نيولې وه ماته يې خپل د مينې د ياد تصوير راتازه کوی.

او داسې فکر مي کوی چې زما مينه زما سره خوندي ده رانه ليري نه ده. ددغې شپې سپوږمې دومره نايسته وه چې د نايست انعکاس يې د الله ج تر بنده گانو رسوی.

ما يو خو غوږې اغوتې ووهلې او سر مي را پورته کړ تر څو د سترگو څخه

مې اوبه پاکې کړم پام مې سو چې، د کارېز په يوه اړخ کې يو عجيب څيز لمبېږې!!

ټول بدن يې د غوا دې خو سر يې بيا د انسان دې!

کله چې مې دا حالت وليد ډېر زيات يې وپېژانم!

ژر مې پر خان باندې حياءَ کړسې شريفه وويل او جېب مې کړل.

په ډېر بېرې مې د اوبو څخه خان را وويستی او بايسکل مې پرې نوي

جامې، مې را واخيستې او د کور پر لور مې رامنډه کړه.

کله چې کور ته را ورسېدم وضعيت مې ډېر زيات خراب سو مور مې را

وينه کړه او د تيرې سوي صحنې کېه ور واوړول.

هنې راباندې خپل د مېرېانې پورنې وغوړوي او به کمبلونه کې يې پټ

کړم. په سا باندې ورغلم او خپل پاتې سوي بايسکل مې را وېستی.

د لېکوال نظر د کيسې په نړاو:

مور تل وايي چې د خوانې مرحله ډېره د نښې مرحله ده.

خو دغه نه بايد د عقل د بروسې څخه نه وي ليرې! ځکه چې هر هغه

څه چې د عقل د بروسې سره اړيکه ونه لري ممکن ډېرې ستونزې را ولاړې

کړې لکه پورتنۍ کېه!

که چيرې همدغه کس شرم نه وای کړې او راغلي وای خپل کور ته او په

راحته لمبېدلې وای نو دومره وام او بېرې به له کومه کېدل!!

په داسې حال کې چې ده د شرم د سرحد څخه هم پټه ور واړول. دده د

کورنۍ په شعول يې د څر کور کورنۍ هم خبرد سول، نو دلته شرم ډېر سو

که کم!

نو بايد هره بړيکړه د عقل د بروسې سره ډېره اړيکه ولري! او که ليرې وي

نو مالومه خبره ده چې، دشپې ناوړه کار به ورسره کېږي.

او يوه بله مهمه خبره دا چې ځينې هغه رواجونه چې يې مانا دي او ددې

ملت د هرتې کړنې پر خلاف دي بايد له منځه ولاړ سي، ځکه چې تر گټې يې

تاوانونه زيات دي، بيرته له دې چې خلکو ته ستونزې جوړې کړې نه گټه لري

او نه هم د جابه خبر دي، چې ژوندی بيلگه يې پورته کېه ورکولې سو.

غرور او بي اعتباره ملگري !

خيني کسان ادعا کوي چي نړۍ بنايسته ده. شايد دا هغه کسان وي چي د ژوند په اصولو پوهه وي، خو خيني بيا ددې خبري برعکس فکر لري او وايي چي نړۍ بدرنگه ده! هغوی هم ممکن يو عقلي فکر او دليل ولري. دوه ملگري وو! يو احمد نومېده او بل محمود نومېده.

احمد او محمود دومره خواږه وه چي د چم او گاونډي هم پکښي فکر سو. دوی به چي د ژوند هره کرڼه ترسره کول يوله بل څخه به يې سلا او مشوره اخيستل.

آن تر دې چي يو يې ژوند وو او بل يې هم اکسيجن! دوی به جامې، خواږه، کره او وړه ټول يو ډول کول. دغه دوو ناندارو او بي شانو ملگرو د ډېرو خلکو توجه خانونو ته راجذب کړې وه.

حتي تر دې چي چا به هم انډيوالي کول نو دغه به يې ويل: چي تر سه د احمد او محمود په څېر انډيوالي وکړه !!

ژوند وو تېرېدی يوه ورځ احمد و محمود ته وويل: محموده! که ته چيري پاچا سوې نو زه به دي لومړی وزير يم؛ که زه چيري پاچا سوم نو ته به مي لومړی وزير يې!

- محمود: سمه ده د زړه سره تر دې خو ښه او بهتره خبره نه سته! ته تل خپل د خان په ډول بنايسته خبري کوي.

ژوند دی تېرېدی لمر ولوېږي شپه سي او سپوږمۍ پناه سي بيا لمر را پورته سي!

وخت داسي راغی چي احمد او محمود يو او بل سره لا درکه کړل. يو

وخت محمود په بنار کې تيرېږي گوري چې احمد به چيري پيدا کړم! په دغه وخت کې اخبار پلورونکي منډې وهي او همدغه وايي: اي مسلمانانو خبر سئ چې د هيواد نوي پاچا و ټاکل سو.

ما هم د اخبار پلورونکي څخه يو اخبار را نيوي، تر څو وي گورم چې دا اوس کوم بختور سړی دی چې پاچا سوی دی! کله چې مي د اخبار و اولي پاني نه وکتل چې نوي پاچا احمد ټاکل سوی! ددې خبر په کتو سره مي د خوشالي اوبکي بې اختياره جاري سوې. ما ويل دوې گني مي وکړې يوه گنه مي داده چې خپل د زړه ټوټه احمد مي پيدا کړ او دوهمه گنه مي داده چې پاچا سوی دی!

د خان سره مي پريکړه وکړه، چې تر هغې به نه ورځم د احمد مبارکي ته، تر څو چې هغه د ټول هيواد و پوخ ته امر نه وي کړی چې ورسئ محمود را پيدا کړي!

يوه شېبه را باندي يو کال تيرېږي خو د احمد يو عسکر هم يوه ورځ راته ونه کتل. فکر مي وکړ چې داسي نه وي چې احمد د پاچاهي تاج مغروره کړی وي، زه به يې هېر کړی يم!

بيا مي فکر وکړ چې شايد دا وسوسه راته شيطان پيدا کړې وي!! احمد کله کولی سي چې زما غوندي يار هېر کړي!؟

بیرته مي فکر وکړ که احمد زه نه هېرولی اوس به يې ما کوم عکس العمل ليدلی وای.

خو بلاخره مي پريکړه وکړه چې ورځم به او د احمد سپيني ماني مخ ته به کښېم. خپل فکر او زړه ته مي ځکه قناعت ورکړ چې شايد احمد خپل د پاچاهي په کارونو کې ډېر بوخت وي نو ځکه به يې زه هېر سوی يم.

د يو څه وخت په تېرېدو سره را ورسېدم د احمد د ارگ هغه سپيني ماني ته چې دی پکښې دی او د سپيني ماني مخ ته يې يو لوی غټ چينار وو. هغه چنار ته مي تکیه وکړل. فکر مي وکړ که احمد په رښتيا هم زه نه وم هېر کړی اوس به مالوم سي.

ځکه چې کله چې احمد تيرېږي نو چينار ته به وگوري او زه به د چينار په پای کې ناست يم. بس به ماته را ږغ اږغ کړي او زه به ورته بيا خپل گيلي او

بانې وکړم. خو جالبه دا وه هر کله چې به احمد تېرېدی هېڅ به يې زما خوا ته نه کتل په داسې حال کې چې زما د سترگو پر وړاندې تېرېدی!

خو خیر زه په دې پوره ډاډه سوم چې زه مې احمد هېر کړم!

راغلم خپل غریبي جونگري ته او خپل د ژوند شېبو ته مې دوام ورکړ. یو وخت وو چې وا مې ورېدی چې احمد د پاچاهۍ د تاج څخه کښته سو او بل پاچا کس يې پر خای پاچا سو!!

دغه خبر هم خوشاله کړم هم يې خپه کړم. خوشاله يې ځکه کړم چې اوس به په اسانۍ سره وکولی شم چې د احمد سره ووينم او خپه په دې سوم چې احمد د پاچاهۍ د څوکۍ څخه کښته سو!

په داسې حال کې چې احمد زما سره دوستي ونه پالل. خو ما لا بيا هم دده په اړه د پخوانۍ ملگرتيا شېبې را یادولې.

بلاخره یوه ورځ په بنار کې روان وم چې احمد مې په مخه راغی! د ډېر تعجب څخه مې د خولې څخه اه ووتی! او غاړه په غاړه سوو!

راغلو د بنار په یوې برخې کې کښناستلو او بیا مو د پخوا په څېر په کیسو پیل وکړ! خو له بده مرغه دا ځل يې هغې خوند نه وو! احمد ته مې وویل: ورورکه جوړ يې؟!

- احمد: شکر دی وروره بڼه يم! ته څنگه يې؟

- زه: مننه زه هم بڼه يم! اې ظالمه وروره ته دومره وخت چیري وې؟!

- احمد: وروره! زه خو پاچا سوم! داسې مې وکړل او ها سي مې وکړل....

- زه: نو تا ولي زه هېر کړم؟! زه خو ستا هغه نازولی ورور وم!

- احمد: نو ته چیري وې ولي زما مانۍ ته نه راتلې؟! او اې وروره بس کله

چې مې پاچاهي شروع کړه فکر مې ټول و عشق عشرت ته سو، پلار مور ټول راڅخه هېر سول....

- زه: نو زه چې ستا د مانۍ هغه سپين لوی غټ چينار ته هره ورځ درتلم،

تا ولي ماته رغ اغړ نه کوی؟! په داسې حال کې چې ماته لېدلې او زما څنگ ته به تېر سوې!!

- احمد: چينار؟! کوم چينار؟! چينار خو زما د ارگ په سپينې مانۍ کې

نه وو!!

ما چې فکر وکړ چې احمده! د پاچاهۍ تاج دومره غرور تاته در بڅښلی وو چې تا خپل په ماني کي د دوه درې سوه ميتره په اندازه لوی چينار نه ليدی نو زه به دي څرنگه ليدلی وای چې زه د هغه چينار په پای کي ناست وم!!! وروسته پوی سوم چې ژوند رښتيا هم بدرنگه دی او د هغه کسانو خبره مي سل په سله ومنل چې ويلي يې وو: ژوند بدرنگه دی!

ځکه چې ما سره چې يو داسي ملگري ناځواني وکړه چې زه هغه ته د سر او مال نه هم ورتېر وم.

پر هغه ځای مي احمد ته مخ ور واړوی چې ته ملامت نه يې !! ستا سترگي د يوڅو ورځو قدرت دومره ړندې کړي وې چې زه دي هم ونه ليدم ته چې زما د بڼې ورځي په کار را نه غلې نو په سختۍ خو مي بېخي په کار نه راځي !!

پر هغه ځای مي د احمد سره د وروستي ځل لپاره لاسونه ورکړه او د دوستۍ مزي مي ورسره د تل لپاره پرې کړل! ځکه چې يو څوک چې ستا د ورورۍ او ملگرتيا محبت د قدرت لپاره هيروي نو سبا به حتمن هغه تا هيروي. چې ددې پايله ما وليدل !!

ژوند بدرنگه دی او په چا باندي په ژوند کي هم تر ډېره اعتبار مه کوی!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

غرور هغه بد مرغه مرض دی: هر انسان ته چې يو ځل دا مرض پيداسي بيا يې درملنه ډېره سخته ده.

غرور پرته له الله ج د بل هيچا سره خوند نه کوي! ځکه چې انسان که هر څومره وي بيا هم يو او بل ته اړتيا پيدا کوي خو، الله ج هيچا ته اړتيا نه لري. مور وليدل چې د غرور پايله دا سوه چې احمد د محمود غوندي ملگری له لاسه ورکړ. نو انسان ته په ژوند کي په کار ده چې د يو مېرې پر وړاندي هم غرور ونه کړي!!

نیت صفا؛ منزل اسان !

دیني عالمان تل وايي : چي تاسي هميشه د الله ج څخه خيال په مل کړي .
برکت وغواړئ . ځکه چي الله ج خورا مهربانه ذات دی!

پخوا زمانه کي يو پاچا وو . يوه ورځ يې پريکړه وکړه چي د ولس او حاکم
احوال مالوم کړي! د غريب جامې يې واغوستلې خان يې ، يو ملنگ با څېر
جوړ کړ او يو کلي ته راغی .

په کلي کي هر کور ته درېدی خو چا ورته د شپې ځای نه ورکوي . بلاخره
د غريب په جامه کي پټ پاچا چي ډېر ستړی سو ، د يو شريف او غريب سړي
کور ته ودرېدی او دروازه يې ورته وټکول .

د کور خاوند راووتی گوري چي په درواز کي يو ملنگ سړی ولاړ دی . د
کور صاحب چي محمد نبي نومېدی د ملنگ څخه يې پوښتنه وکړه : مهرباني
ملنگه ! تا څه ويل چي دروازه دي وټکول !؟

- ملنگ : هو وروړه ! زه يو ملنگ سړی يم په ټول کلي کي وگرځېدم خو
چا راته د شپې ځای رانه کړ ! که چيري تاسي راته د شپې ځای را کړئ نو ډېر
به مو مندوی سم .

- محمد نبي : هو ولي نه ! دا خو دومره لويه خبره نه ده ، هر کله راسی !
بلاخره محمد نبي ، ملنگ کور ته راوستی او خپل غريبانه ډوډی يې ورته
راوړه . ملنگ چي په اصل کي پاچا وو . د محمد نبي سره يې بانډار شروع کړ !
ملنگ د کور د خاوند څخه وپوښتل : وروړه که بده نه وي ، ستا نوم څه
دی ؟

- د کور خاوند : ملنگ جانه زمانوم محمد نبي دی او ددغه کلي

اوسېدونکي يم!

- ملنگ : ښه ډېر ښه! ډېر ښه! تاسي د ډېرې شريفې کورنۍ خاوند ياست!!

- محمد نبي : مننه ملنگ جانه! که تاسي له په تکليف کېږئ، خپل نوم راته

وواياست!

- ملنگ له خان سره مکی سو وېل : وروره په نوم پسي مې مه گرځه! خو

بس دومره چې زه ستاسي د هيواد يو غريب پاچا يم! دا نو تاته ښه مالومات

سته چې ستاسي د هيواد پاچا څه نومېږي!!

محمد نبي چې کله دا خبره واورېده ډېر حيرانه سو چې اوس څه ووایي!!

و پاچا ته يې وويل : تاسي په رښتيا زموږ د هيواد پاچا ياست؟! نو بيا ستا

سره ولي ځانگړی پوخ او عسکران نه سته تر څو ستا ساتنه وکړي؟! او ولي مو د

ملنگ جامې اغوستي?!

- پاچا : هو! زه پرته له شکه ستاسي د هيواد پاچا يم! ما ځکه خپل د خان

سره پوخ او عسکران راونه ويستل چې زما ساتنه يوازي الله ج کوي! او ما ځکه

دا جامې اغوستي دي چې خپل د هيواد د خلکو د حال او احوال څخه خبر

سم او هغوی را باندي پوی نه سي!!

بلاخره پاچا او محمد نبي د شپې تر ډېره کښېنا ستل او کيسې يې وکړې!

پاچا و محمد نبي ته وويل : ته به سبا ما سره ځې زما ارگ ته! تر څو زه ستا

حق ادا کړی سم! ددې خبرې په کولو سره محمد نبي ډېر خوشاله سو او د

پاچا سره يې ژمنه وکړه چې زه درسره ځم!!

محمد نبي راغی خپلي مېرمنې ته يې ټولي کيسې بيان کړې! مېرمن يې

هم ډېره خوشاله سوه او د محمد نبي پر تگ يې ټينگار وکړ چې د پاچا سره

حتمن ولاړ سه، ځکه چې له هغې خوا به خدای خبر څومره ډېر زر او زېږور

درکړي?!

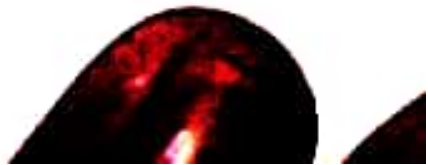
بلاخره ورځ سوه پاچا او محمد نبي يو ځای حرکت را وکړ ، تر څو ارگ ته

را ورسېږي! د يوڅه تگ وروسته پاچا او محمد نبي د ارگ سپينې او ښايسته

مانۍ ته را ورسېدل.

کله چې دوی سپينې مانۍ ته را ننوتل. محمد نبي د ارگ د ځانگړي پوخ

و حرکاتو او منظموالي ته چې وکتل هوش يې له سره څخه ليري سو!!

للهې کيې

د محمد نبي بنځي چي په کلي کي له خوشالي څخه شپېلې وهلې. د ټول کلي خلک يې خبر کړه چي زما خاوند پسي پاچا راغلی وو او هغه ته يې مېلمستيا کړې او ورسره ولاړی!

د کلي خلکو چي مالومات وکړه وروسته پوی سول چي د تيري شپې ملنگ په اصل کي پاچا وو، چي مور يوه هم ورته د شپې کولو خای ور نه کړ، خو محمد نبي ورته خای ورکړی، هغه دی هغه يې اوس له خانه سره د ارگ ماني ته بيولې! او خدای خبر چي پاچا به محمد نبي ته څه شي ورکړي وي؟!!

دوی بلاخره پريکړه وکړه چي کله محمد نبي راغی نو يو خای به ورته پټ کښنو او تماشه به يې وکړو چي پاچا څه شي ورکړي دي!!
محمد نبي د ارگ د سپيني ماني خوند او قند نشه کړی وو.

د دنيا غم او چم ورڅخه هېر وو. ماښام سو. محمد نبي گوري چي پر سترخوان باندي د نړۍ ټول نعمت او محبت پروت دی.

شپه پای ته ورسېدل. سهار سو د ملاد اذانونو وخت سو. د پاچا خدمتگاران راغله او پر ما يې رغ اغېز وکړ، چي محمد نبي پاسه لمونځ وکړه! زه هم را ولاړ سوم. ترڅو لمونځ وکړم.

کله چي مي اودس وکړ غوښتل مي چي لمونځ وکړم د پاچا و څنگ ته ودرېدم او نيت مي وټړی! پاچا لمونځ خلاص کړلاسونه يې د دوعا لپاره لپه کړه.

او داسي دوعا يې وکړه: اي پر کایناتو، انسانانو، پيريانو او دنيا وو واکمن ذاته! زه ستا يو غريب او بې وسه بنده يم، زه پر ته ستا څخه نيمگړی يم، ته راباندي خپل د مهرباني رحم مه سپمومه!!

کله چي مي دا حالت وليد چي پاچا لگيا دی الله ج ته خواست کوي! له سترگو مي اوبنکي يې اختياره رواني سوې! د خان سره مي فکر وکړ چي مور څومره نا اهله! انسانان يو چي هيڅکله د الله ج څخه د يو شي غوښتنه نه کوو او د هغه د يو بنده څخه يې بيا غوښتنه کوو.

د پاچا دغه حالت ډېر وژړولم او د خان سره مي وويل: پاچا لا د الله ج څخه روزي غواړي او له هغه څخه د ژوند د ضرورتونو غوښتنه کوي. په داسي

حال کي چي پاچا د ټول هيواد واکمن دی!

له خان سره مي پرېکړه وکړه تر هغې چي خدای ج راته زر او زېور نه وي راکړي نو د پاچا څخه به کومه ډالی نه اخلم.

وخت داسي راغی چي د پاچا څخه را رخصتېدم.

پاچا خپل د خزانې مشر ته وويل : ورته د بيت المال د خزانې څخه و محمد نبي ته بڼه ډېري پيسې او زېور ورکړه حتی تر هغې چي پخپله محمد نبي ووايي بس دی!

ما و پاچا ته وويل : پاچا صاحب ! ډېره مننه . ژوندی اوسې ماته ستاسي هرڅه را ورسېدل بيا هم مننه کوم . خو زه هيڅ نه اړتيا نه لرم .

بلاخره د پاچا صاحب څخه خپل د کلي او کور پر لوري را روان سوم او دغه فکر مي له خانه سره وکړ ترڅو چي الله ج راته خپل په کور کي دننه زر او زېور نه وي راکړی نو د بنده څخه به يې هيڅکله ونه غواړم .

پر لاري را روان وم ډېر سترې سوم . يو ځای کښېناستم تر څو ډمه وکړم فکر مي په دې کي سو چي کله به کور ته ورسېرم؟ تر څو مي مېرمني ته ټوله کيسه وکړم!

په همدغه فکر کي وم او خپل په لاسونو مي د خمکي خاوري اخوا دېخوا اړولې ؛ گورم چي تر خاورو لاندي د يو طلايي کوزې سر بنکاره سو! خاوري مي نوري هم پر له واړولې او کوزه مي ترې را وويسته!

د کوزې سر مي خلاص کړ ومي کتل چي د سرو طلا وو څخه ډکه ده!! بير ته مي کوزه واخيستل او په هغه خاورو کي مي پته کړه! او ومي ويل : اې د کایناتو خالقه ! ته په رښتيا هم مهربانه يې! زه ستا څخه ډېره مننه کوم ، خو تر هغې چي دي دغه طلا وي ماته خپل په کور کي نه وي راکړي ، ستا په سپېڅلي ذات دي مي قسم وي که يې بل هيڅ ځای هم وغواړم .

کوزه مي تر خاورو لاندي پرېښودل او د کور پر لور را روان سوم . کله چي کور ته را ورسېدم . مېرمني مي له وخته لا انتظار کوی! بلاخره مي ټوله کيسه خپل مېرمني ته وکړه!

چي داسي ولاړم داسي راغلم او داسي کوزه مي پيدا کړه را وا مي نه خيستل.....!

تلې کيسې

دا نو مه کوه په دې وخت کي مي د کلي خينو خلکو لا د وختي څخه زما د کور پر بام ناست وه او غوړ يې نيولی وو، تر څو په دې پوي سي چي ماته پاچا څه شي ورکړي!

هنوي چي زما خبري اورېدلي وې نو ټول په منډه تللي وه هغه ځای ته ؛ چيري چي ما کوزه موندلې وه!

خو بس د خدای ج راکړه ورکړه ده!! چاته يې ورکوي او چاته يې نه ورکوي.

کله چي دوی هغه ځای ته رسېدلي وه ، کوزه يې له خاورو را ايستلي وه، د کوزې سر يې خلاص کړی گوري چي په کوزې کي د طلا وو پر ځای سرې زهر ناکه مچي /غالپوزي دي او ټول يې شکولي /وهلي وه.

دوی ته چي ډېره غصه ورغلې وه، پريکړه يې کړې وه چي د مچيو ډکه کوزه به بيرته د محمدنبي کور ته ور وړو او د بام څخه به يې پر کولک ور غورځوو، چي ددې سره به د هغه کورنی هم مچي و شکوي. ځکه چي محمد نبي پوهېدی چي، زموږ سره يې دغي لوبه وکړه.

زه مي د مېرمني سره په لانجه کي وم چي د بام د خوا څخه يوه کوزه زما د خوني په منځ کي را ولوبدل او ددې سره شرنګ سو!

سرې طلا وي د خوني ټولو اړخونو کي خپرې سوې !!

مېرمني ته مي وويل: چي اوس يې نو را ټولي کړه! ما خو درته ويلي وه چي الله ج به يې ماته خپل په کور کي دغه ډالې راکوي! هغه دی نن هغه کار وسو!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

الله ج چي انسان پيدا کوی نو د رزق ورکولو ژمنه يې هم ورسره وکړل. موږ که پورتنی کيسې ته وگورو همدغه خبره پکښي رانغبتې ده، خو دلته د رزق تر څنګ بنده ته دا خبره ډېره مهمه ده چي بايد د زړه اخلاص او صداقت د الله ج پر وړاندي ولري.

لکه : د پورتنی کيسې لوبغاړي چي درلودل.

پاک، صفا او ايماني کلک هوډ د الله تعالی ج پر وړاندي هغه څه دي

چي، انسان د بريا څوکو او سرحد ته رسوي او الله ج داسي ذات دی چې
خورا مهربانه دی او خپل بنده هيڅکله هم نه نا امیده کوي.

هغه د پخواني خلکو يو شعار وو او اوسني خلک بيا د متل په څېر ورڅخه

استفاده کوي او وايي چې :

راست اوسه ناست اوسه!

شهزاده مزدور!

نوي مي سترگي پرانيستي وي. ددې نړۍ خوند ته مي يوڅه تازه سر ور
بنکاره کړی وؤ!

پلار مي د مرميو او وسلو سوداگري کول.

دومره پيسې به يې گټلې چې حد او سرحد پرې تمام وو. پلار مي د وسلو
پيسو دومره نشه کړ چې بل واده يې وکړ. زه هم د ژوند په اصولو دومره نه وم
پوه څومره چې يې ضرورت وو.

د انقلاب په لمن کي پراته انسانانو به تل د خپلو هغه کورنيو د غړو د کور
ته راتگ شپې شمارلې، چې له کور څخه به د يوڅه روزی د لاسته راوړولو
لپاره وتلی وه.

موږ هم خپل د کور د مشر د راتگ شپې د لاس په گوتو شمارلې ترڅو
روغ او جوړ کور ته را ورسېږي. ځکه چې زما د پلار دومره بې رحمه او بدبخته
دنده وه چې هره شېبه به يې د خطرې ډکه وه.

پلار چې به مو کله کور ته راغی وروسته به مو زړه پر پښتو سو چې بس
شکر روغ دی! ژوند او خوند وو تېرېدی به! ورځ به شپه سوه او شپه به ورځ
سوه!

پلار مي هڅه وکړه چې گټلي پيسې پر يوه سم ځای ولگوي! زموږ د کور
په څنگ کي يې زموږ د يوه گاوندې څخه دوه جريبه ځمکه رانيول.
په بله ورځ يې زما مشر وررو ته کوزده وکړ.

همدغه ژوند مي روان وو خوښ او خوشاله وو. کله به مي خپل د سيمي د
جگړو تماشي کولې کله به مي د تنکيو ځوانانو د جنازو کيسې کولې.
يوه ورځ مي پلار د کوم وسله وال قومندان سره پر کومه خبره لفظي

لنډې کبې

شخړه وکړه. د لفظي شخړې څخه پایله دا سوه چې هغه قومندان زما پلار د خو ورڅو لپاره بندي کړ.

په واسطو، پيسو او د کلي په سر و مو پلار له بند څخه را خلاص کړ.

اکا مي و پلار ته وويل: هلکه نور دغه بې رحمه او د وينو د سوداگری دنده پرېږده! ځکه ته چې کوم کار کوي په اصل کې د هيواد د جگړې په وده کې مهم رول لري!

- پلار مي: نه وروره! زه ولي د هيواد د جگړې اوږدېدل غواړم؟! زه خو يوازي وسله پر وسله والو پلورم! او د هغې له لاري روزي لاسته رواړم!

- اکا: بس وروره! نور درته څه نه واييم، خو ته ماشوم نه يې چې خپل په بد او بڼه پوی نه سي! خدای مه کړه زه سبا د داسي ورځي شاهد ونه اوسم چې ستا اولادونه يوه ورځ يتيمان پاتي سي!

پلار مي دا ټولي خبرې په يوه غوږ واورېدلې او د بل غوږ څخه يې وويستلې! ويل: زما ورور زما پرمختگ نه سي زغملی، نو ځکه ما ددغي دندي څخه پرېږدي.

د شنه اسمان له نس څخه سپوږمۍ په ډوبېدو وه زموږ د کلي د ملا رغ اغږ مي تر غوږ سو چې اذان يې وکړ.

پلار مي موبایل پر غوږ کړ او له کوم بل چا سره يې خبرې وکړې!
د موبایل اړیکه يې پرې کړه زما نوي ميرې ته يې وويل: زه يو ځای ځم کوم؛ چا راته زنگ وهلی وو چې راسه د لته يوځای وسلې دي هغه رانيسه او زه هغه د هغه کار لپاره ځم!

بلاخره پلار مي له کور څخه دوه لکه افغانۍ واخيستلې پر سور دوه فلکه موټرسايکل يې پښه را واړول او حرکت يې وکړ.

موږ هم د سهار د ډوډۍ لپاره چمتوالی ونيوی او کښېستلو تر څو ډوډۍ وخورو، خو دغي ورځي د پخوا په څېر خوند او شخوند نه درلود. سره هوا او بې خونده فضاء زموږ د کورنۍ د غړو تر منځ جوړه وه!

=بلاخره ورځ تېره سوه شپه سوه خو پلار مي مالوم نه سو. موږ د تل په څېر د اندېښنو و نړۍ ته بيا فکرونه ور ايله کړه.

شپه هم تېره سوه، سهار سو خو بيا مو هم د کور رهبر مالوم نه سو او نه يې

لنډې کيږي

موبايل کار کوي ترڅو د صحت په اړه يې پوښتنه وکړو.

زه او د کورنۍ غړو مو د پلار د پلټلو لپاره له کور څخه بهر را ووتو. په ښار کې را روان وم رحمت الله کاکا چې زما د پلار سره يو وخت د وسلو په کار کې شريک وو، د ښار په يوه اړخ کې ولاړ وو او د يو دوکان څخه يې سودا اخيستل را باندې رغ اغېز يې وکړ: هلکه! څنگه تېر روان يې، چيرې څې؟!

- زه: کاکا د پلار په پلټلو پسې مې نيمه نړۍ وکتل خو لايې درک را مالوم نه سو!

رحمت الله: هلکه دلته چا ويل، چې په پلانکي ښار کې دولت يو دوه مړي را وړي دي!

ناسي يوځل ورسئ وې گورئ چې هلته خو به نه وي!!

ما چې دا خبرې واورېدې غوږونه مې يو رقم تاوده غوندي سوه ستونۍ مې د حلق سره ونښتې رنگ مې تک ژر سو!

کور ته په منډه راغلم تر مشر- ورور مې دغه بدرنگه او بد مرغه خبر را ورسوۍ. هغه هم ژر اقدام وکړ زما د اکا سره يو ځای هغه ټاکلي ځای ته روان سو.

زه او د کورنۍ غړو مو ددغه بدرنگه خبر و پايلې ته تم وو چې اوس به څه کېږي؟! بلاخره ورور او اکا مو د نيمې ورځې وروسته راغلل چې يو سراجچه ډوله موټر کې سپاره دي.

ما ورمنډه کړه چې څه کيږه ده!

کله چې ورغلم ومې کتل چې د ورور او د اکا په سترگو کې مې د لوی غم نښانې احساس کړې.

يوه شپه تېره سوه چې د سراجې څخه يې په سپين کفن کې تړلی کت را کښته کړ!!

په دې حالت نه يم پوی سوی. يو وخت چې مې سترگې پرانيږلي گورم چې، د پلار د جنازې د کت و اړخ ته پروت يم. مور مې په غاړه کې لاس راواچوئ او راسره چغې يې کړې!

بس هغه هم يو سات وو تېر سو.

د مرميو سوداگر پلار مې خپل په نازکو لاسونو کې د لوی الله ج د حسابي

لپاره په خاوره کي پټ کړ.....!
 د پلار د مرگ وروسته مو د کورني اقتصادي ستونزي خپل له حد څخه
 واوښتلې زه او بل تر ما، ماشوم ورور مو، مور او مشر ورور د مزدوري کار ته په
 مخه کړو.

دا دی اوس د بل د مېړو مزدوري کوم. داسي مزدور چي په شپه او ورځ
 کي اته ساعته خوب هم ماته پاچاهي ده.
 شپه او ورځ د بل د مزدوري ترڅنگ په غلامۍ کي تيروم. ځيني وخت
 مي خپل ژوند ډېر گروي! خو څه وکړم؟ د خداي ج به همدغه ډول ژوند
 خوښ وو چي ماته يې ډالی کړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د بل چا ژوند اخيستل! هغه که په هره لاره وي د خداي ج د نارضايي
 سبب گرځي!

ددغه ماشوم پلار هم داسي حساب کړه! د وسلې مانا داده چي د يو چا
 ژوند بايد واخيستل سي، خو بيا ددغه ماشوم پلار د همدغه وسلې کار وبار
 کوی.

نو مالومه خبره ده، چي د ناوړي دندي څخه ناوړي پدېدې منځته راځي.
 لکه: پورتنی کيسه! نو انسان بايد په ژوند کي د خير په کارونو کي دندي
 ولټوي!

پست پيريان!

د شپې خو همه برخه وه او د مهربانه خدای ج ټول بنده گمان په خوږو خوبونو ویده وه. دا چې ژوند مي د کلي په چوکاټ کي وو.

کلي کي خو نو يا بزگري وي او يا هم مالداري. نو موږ هم غويان درلوده؛ د غويانو د ساتلو يو قانون بيا دا دی چې د شپې که هره برخه وي بايد وساتل سي او ماږه سي.

زه هم را ولاړ سوم ترڅو غويانو ته د خوږولو لپاره يوڅه او شفتل واچوم ترڅو ماږه سي. کله چې د غويانو دننه ځای ته راغلم يو څراغ راسره وو هغه مي په يو انگر کي کېنود ترڅو رڼا سي.

د غويانو و اخور ته مي شفتل واچول او همدا لړۍ دوام درلود چې په يوځل څراغ مړ سو بيا ولگيږي زه يې ډېر حيران کړم او په فکر کي يې کړم. ما هم په ډېرو ستونزو د غويانو ټولو اخورانو ته شفتل واچول، ترڅو هغوی ماږه سي چې په سبا باندي بيا د کورنۍ غړي راته څه ونه وايي چې: ولي دي غويانو ته وابنه نه وه اچولي!

زما هم کور ته د تگ شپې وي چې د غويانو د ځای څخه راووځم او د کور پر لور حرکت وکړم.

کله چې د څيراغ خوا ته راغلم ومي کتل چې څيراغ بيا هم بنديږي او بيرته رڼا سي ده چې هغه وخت ژوند ډېر ساده او پياده وو فکر مي وکړ چې شايد د څيراغ تېل کم سوي وي نو ځکه به دا ډول چمونه کوي.

خو بلاخره مي څيراغ را واخيستی او غوښتل مي چې را ووځم چې د شا لخوا راپسي رغ / غږ سو وايي پلانکيه دې خوا وگوره!!

کله چې مي دا نابيره اواز واورېدی د زړه رگونه مي د عصابو له رگو سره په

لنډې کيسې

تکر کي سول د بدن ټول غړي مي فلج سوه؛ چي دا وخت وگوره او دلته سړی!!

کله چي مي ورته وکتل چي يو سړی دی کفن يې اغوستی دی او خيراغ يې په لاس کي دی چي نه يې د سړي رنگ او نه يې د پيري!

نور په خان نه يم پوی سوی چي زه په کومي نړی کي يم هملته يې صده سوی وم آن تر سهاره هم څوک نه وه راباندي خبر سوي چي زه چيري يم!

د کورنی غړي مي چي سهار خبر سوي وه چي پلانکی چيري دی خو د ډېرو پلټلو وروسته يې هم نه وم پيدا کړی چي بلاخره مي د يو کوچني زوی فکر سوی وو او پيدا يې کړم.

کله چي يې کور ته راوستم بيا يې په ډېرو ملایانو باندي وگرځولم ترڅو جوړ سم خو دغه ويره مي دا دی ۲۴ کاله کيږي لا هم په زړه کي ده.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

دا تجربه سوې خبره ده چي په زاړه او تاريخک ځايونو کي د پيريانو تاسيات دي چي هلته ورتگ انسان ته نه ده په کار.

علت يې همدغه دی چي دومره تاوان ور رسولی سي لکه : د کيسې پورتنی کس ته! نو نه ده په کار چي دغسي- ځای ته انسان ورسې په داسي حال کي که يې غويان مړه هم سي!

که داسي اوس ووايو که چيري دغه کس ته هغه پيري نور هم تاوان ور رسولی وای نو څه فکر کوې چي نه يې سو ور رسولی؟! که مو جواب هو وي! نو څرگنده سوه چي ممکن ددې سړي و ژوند ته يې خاتمه هم ورکړې وای، ځکه چي يوشي ته چي الله ج دومره توان ورکړی وي چي په ليدو يې انسان بې صده کيږي، نو هغه حتمن نور تاوان هم ور رسولی سي.

نو زه ځکه واييم چي تر انسان هيڅ څيز هم ارزښت نه لري نو لازمه نه ده چي خپل ژوند خپل د مال په موخه په خطر کي کړي.

په ځان باور!

په پښتو کې يو متل دی وايي، چې دومره وخوره چې په خوله کې دي
ځای سي کني نو خولې ته به دي اړين تاوان ور رسېږي يابه څيري سي او يا
به هم ژوبل سي.

د نړۍ په کوم ځای کې وايي چې يو سړی وو، بيمار وو او په روغتون کې
ستر هم وو. بيماري يې هم د زړه حمله وه.

د زړه حمله چې څوک ولري په هغه وخت کې پر انسان راځي چې يا ډېر
خوشاله وي او يا هم برعکس ډېر خپه وي.

بیمار سړي چې خپل د ژوند شپې او ورځي د روغتون پر چېرکټ باندي
تيرولې ډاکټرانو يې هم د ژوند شپې شمېرلې چې شايد ډېر ژر له دې
دروغجنې نړۍ څخه وکوچېږي او خپل پور پرې کړي.

څه موده تېره سوه چې د دولت د يوې ځايي موسيسې او برنامې له لوري
و بيمار سړي ته د پنځوس ميليونه ډالرو جايزه راغله! ترڅو همدغه بيمار سړي
نه ورکول سي ځکه چې بيمار سړی يې وړ وو او دده حق بلل کيدلې.

ډاکټران چې کله له دې موضوع څخه خبر سول چې بيمار سړي ته
بنځوس ميليونه ډالر جايزه راغلي.

نو يو گډ مجلس يې جوړ کړ چې که چيرې بيمار سړي ته وويل سي چې
تانه دومره ډېري پيسې جايزه راغلي نو ممکن هغه باندي د خوشالي له کبله د
زړه حمله راسي او خپل ژوند له لاسه ورکړي. چې دا چاره شايد موږ ته ډېره
گرانه تمامه سي، ځکه چې موږ پوهېږو چې بيمار سړی په دې خبرې ډېر
خوشالېږي او خپل ژوند له لاسه ورکوي.

لنډې کيې

نو ډاکټرانو پريکړه وکړه چې ددې لپاره بايد يو اروا پوه راوبلو چې هغه په دې چاره بڼه پوهېږي، چې بلاخره همداسې وسول.

اروا پوه يې را وغوښتی او ډاکټرانو هم موضوع له نژدې ورسره شريکه کړه چې دغه کس دومره موده کيږي چې، زموږ سره په روغتون کې بستر دی او د زړه د حملې مريضې لريانس ورته پنځوس ميليونه ډالر جايزه راغلي ده موږ نه سو کولی چې په مخامخ ډول ووايو، ممکن بيا د زړه حمله پرې راسي.

که يې تاته کومه لار در مالومه وي نو بڼه دی ته يې په هغه ډول ورته ووايه چې پر بيمار سړي د زړه حمله رانه سي.

اروا پوه ډاکټرانو ته وويل چې تاسې بېغمه سئ دا دومره سخته موضوع نه ده زه يې حلوم!

اروا پوه راغی او بيمار سړي ته کښناسی د سترې مه سې وروسته يې ورسره نور خوږ بانډار پيل کړ.

بلاخره اروا پوه خپلې موضوع ته په غير مستقيم ډول راغی او بيمار سړي ته يې وويل چې زه به درته يو خبره وکړم!

که تاته سل ډالره جايزه در کړل سي نو ته به څه احساس وکړې؟! - بيمار سړی : هيڅ! زه به تاته ترې پنځوس ډالره درکړم!

- اروا پوه: ډېر بڼه! که درته پنځه سوه ډالره جايزه راسي نو څه احساس به وکړې؟

- بيمار سړی : هاهاها بيا هم هيڅ ! دوه سوه ډالره به تاته ترې درکړم!

د اروا پوه او بيمار سړي همدغه مناظره روانه وه او د پيسو گراف ورو، ورو لوړېدی

بلاخره اروا پوه د پيسو گراف دومره لوړ کړ چې په اخرکي يې بيمار سړی ته وويل چې: که پنځوس ميليونه ډالر جايزه درته راسي نو ته به څه احساس وکړې؟! - بيمار سړی : هيڅ! زه به تاته ترې پنځوس ډالره درکړم!

اروا پوه سړي په ډېرې نرمی جواب ورکړ: پنځه وشت ميليونه ډالره درکوم! اروا پوه سړي چې کله وروستی خبره واورېده د زړه حمله ورباندي راغله! او مړ سو!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ددې لپاره چې پرچا باور و نه لرو لومړی بايد خپل د خان ارزونه وکړو،
چې خومره قوي يو. بيا به بل ته مخ او د لاسونو گوته ور اړوو. خکه چې دا
يوه بده خبره ده چې مور دې خان په ډېرو پيسو خرڅ کړو بل دې په لږ هم
نه رانيسو! په داسې حال کې چې هغه تر مور ډېر لوړ قيمت لري!
که مو يوه گوته بل ته نيول څلور خان ته ونيسئ!

بد نصيبه او غريبه !

ځيني ګان ډېر لټ وي او هيڅکله هم نه غواړي چې، د ژوند په چارو کې دې د بريا پر لور ګام واخلي. خو، برعکس ځيني بيا داسې وي چې خدای ج نه وي ورباندي خوړلې او يا هم خپل د بې عقلۍ څخه ور پېښېږي. په کوم کلي کې يو ساده ګی وو، ساده نو ځکه وو چې خپل په ژوند کې يې ډېر چانسونه له لاسه ورکول. د چا خبره به يې نه منل. د کلي له رواج او عسريتوب سره يې خورا نه وه جوړه.

يوه ورځ څو ملګري ولاړ وه خپل د کلي پر ساده ګی يې بانډار جوړ کړی وو، چې پلانکی د خدای ج له نعمت څخه نه ده برخمن، ځکه چې هغه ته خدای ج پيسې ورکوي خو د هغه په نصيب نه وي.

دوی په همدې بانډار لګيا وه چې ساده سړی له اخوا را روان وو. د دوی په منځ کې چې يو هلک ډېر بيداره وو، وېل دا به زه اوس مالومه کړم، چې دی په رښتيا ساده دی که يا. يو بنډل پيسې يې را واخيستې او پر هغه پول يې کښېښولې چې، د ساده سړي لاره وه ورباندي.

وېل که ساده سړي پيسې واخيستې نو زه يې هم نه ترې ګرځوم وا دي يې خلي. د بانډار ملګرو، خپل ددغه ملګري څخه ژمنه واخيستل که چيرې ساده سړي پيسې واخستلې نو حتمن به ورته هغه پيسې ورکوي!

ساده سړی چې د دوی لور ته را روان وو، وړاندي له دې چې ورته را ورسېږي له ليرې څخه يې چغې کړې چې اې هلکانو زه به په پټو سترګو له دغه پله څخه تېر نه سم؟!

هلکانو ورباندي وختل چې مور نو څه خبر يو چې، ته تېرېدلې سې او که

نه ساده سرې هنسي وکړل سترگي يې له ليري څخه پټي کړې او له پله څخه په پټو سترگو تېر سو! هلکانو چې ددې کار تماشه وکړه يو او بل ته يې وځنډل او وې ويل چې په رښتيا هم ځيني کسان ډېر بې نصيبه او بد بخته وي، چې ژوندي مثال يې دغه ساده سرې دي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ساده خلک خورا په زړه صادق وي، خو دومره ساده توب هم نه وي چې سرې دي د بې عقلي کور ته داخل کړي. پورتنی کس هم له همدغه خلکو څخه شمېرل کېږي. بڼه دې ته څه اړتيا وه چې، دی دي پر پله په پټو سترگو تېر سي؟! مهمه هم نه ده چې ده دي پيسې پيدا کړي وای! که دی زغوار سوی وای او ژوبل سوی وای نو د هغه تاوان به څنگه وو؟! نو مالومه سوه چې ډېر ساده توب د لیونټوب سرحد ته اړ کړی وو چې، هم یې ځان ته تاوان اړولی وو او هم د خلکو د خندا وو.

ناوې د پيريانو لومړنۍ هدف

په پېغلتوب کي مي د واده نوي پرلي پرانيستی وو. يوازي مي خپل د خاوند خوانی ته توجه کړې وه. نه د ماشوم په فکر کي وم او نه هم د مظلوم! دا چي د کلي او محل رواج مو داسي وو چي، ډېره وړه جيني که هم څوک وه حتمن به يې خاوند ته ورکول. چي زه هم يو له هغو څخه شمېرل کېدلېم او نوي واده مي کړی وو.

خاوند مي د ژوند په څو شپو کي راسره وو ما هم فکر کوی چي، دې نړۍ کي بل هيڅوک دومره سرمايه نه لري لکه زه چي يې لرم. خو دا چي وخت ډېر ساده وو او د شوروي پر وړاندي د جهاد زمانه وه، زما خاوند هم د اسلام سرباز وو، د اوني ډېري شپې به يې د سنگر په خزو کي تېرولې.

بلاخره زما د خاوند د پوستې قومندان يوه ورځ خپل ټولو سربازانوته ويلي وو، چي د مهماتو او د زياتو وسلو لپاره بايد گاونډي هيواد ته ولاړ سو. زما خاوند ماته راغی او نوموړی خبر يې تر ما پوري را ورسوی. خدای سته ډېره خپه سوم ځکه چي د واده نوي شپې مي وې د کلي او کور د ټولو دېوالونو سره ناشنا وم. هرڅه راته پره دي بنکارېدل. بنکاره خبره همگداه چي وايي: بنځه د خاوند په شتون بنځه وي چي، خاوند يې نه وي هغه به څه ژوند ولري.

د ژوند د څو ورځو شپو لپاره مي خاوند راسره وو، خو بلاخره هغه اړين سو چي خپل د قومندان خبره ومني او له ماسره يې تر نا مالوم وخته پوري د خدای په امانی وکړ.

لنډې کيې

ژوند وو شپې وې او ورځي وې په ډېرو ستونزو مي سبا کولې. دا چې هغه زمانه ډېره پخوانې وه فکرونو دومره رشد نه وو کړی. زه نوې واده کړې بنځه وم خو چا هم را سره خپل د زړه پراس نه شريکوی.

نه مي کوم لېور يوه شپه خپل مېرمني ته وويل چې ورسه پلانکې يوازې ده ورسره پرېوخه څوک نه سته ورسره په خونه کې يوازې ده ونه وپرېږي.

يوه شپه پرته وم په خونه کې هيڅوک نه وو راسره يوازې هم وم. خوب هم نه راتللو د خونې د سر تيران مي شمېرل حيرانه پاتي وم چې، زه څنگه بد قسمته ناوې يم چې، هيڅوک زړه نه راباندي سوخي چې، ددې خو خاوند هم نه سته بايد يوه بنځه خو ددې لپاره ور واستوو چې ونه وپرېږي!

په همدې فکر کې وم چې د خونې دروازه مي وټکېدل! دا چې زه خپل د پېنلتوب په نشې کې وم، د دومره ستونزو سره سره مي بيا هم د بېرې احساس نه کوی بلاخره ور ولاړه سوم ترڅو وگورم چې څوک ده او څه راته وايي!

کله چې مي د خونې دروازه خلاصه کړه ومي کتل چې هيڅوک هم نه سته لږ مي زړه ته د بېرې احساس ور ولوېدی. اندېښنه راپيدا سوه چې، دا به نو څوک وه!

ددې لپاره چې خان يو څه ډاډه کړم د خونې د دروازې څخه لږ ور ووتلم او ږغ اغېز مي وکړ چې څوک يې؟!

خو ددې سره بيا هم د چا اواز رانه غی چې له دې سره مي نوره هم بېره زياته سوه، ستونې مي د ژړا ډک سو او تر سترگو مي مړې، مړې اوبنکي را رواني سوې او دبېرې ترڅنگ بې وسې او خپل د کور نادانې ډېره زورولم.

لږ نوره هم ورپسې مخ ته ورغلم ومي کتل چې پر هغه زېڼو چې زموږ د خونې خوا ته را پورته سوې، يوه بنځه ناسته ده او يو لوی پورنی اخادر يې پر خان را تاو کړی. د راسته لاس د شهادت گوته يې خپل تر زڼې لاندي نيولې او زما لوري ته په ډېرې حيرانۍ سره گوري!

ما بيا هم فکر وکړ چې شايد د مشر لېور مېرمن مي پوښتني ته راغلي وي او اوس چې يې زه وليدم غواړي چې ما وبېروي.

بيا مي هم ږغ اغېز پرې وکړ او نوم مې واخيست چې پلانکې ته ولي نه را

ولاړېږي؟!

نامالومي بنځي بيا هم راته هيڅ ونه ويل او هغه ډول ناسته ده! دا چې زما حوصله او جذبې نوره خلاصه سوه ور روانه سوم چې، په لاس يې وبنوروم چې، ته ولي راته ږغ اغېز نه کوي خو، ودي وپرولم.

چې ناڅاپه مي په فکر کې راغله چې پخواني خلکو به تل ويل چې پيريان تل د نوي واده سويو او ناويانو سره کار لري نو هغه چا چې نوي واده کړي وي او ناوي وي نو بايد ډېره هڅه وکړي چې د شپې لخوا يوازي را ونه وځي! وروسته ددې خبرې مي نور هم زړه يې کراره سو او ويره مي يو په دوه سوه، ورو، ورو مي هڅه وکړه چې د خوني خوا ته ځان ورسوم چې په ډېرو ستونزو مي ځان تر خوني ورسويو تر سهاره مي بدن لرزه کول.

په سهار مي د خسر د کورنۍ غړو ته ټول کيسه وکړه هغوی بنکنځل راته وکړه چې، ولي د شپې هرشي ته راوځي؟! نو له هغه وروسته د شپې لخوا بيا يوازي نه يم راوتلې.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

په دې کيسې کې ناوې، خاوند، د خسر کورنې ټول ملامت دي. خاوند ځکه ملامت وو، چې خپل مېرمن يې يوازي پرېښودل.

د خسر کورنۍ ځکه ملامت وه، چې د ناوي سره يې مرسته نه کول. ناوې ځکه ملامت وه چې، د شپې و هرشي ته راوتل بڼه کار نه دي. په داسې حال کې چې پيريان تر ټولو زيات د ناوي سره کار لري. نو مهمه ده چې، انسان بايد په هر کار کې د عقل څخه کار واخلي.

نابره پېرې!!

د توري شپې څو همه برخه وه، چې د شنه اسمان ستوري خپل منظرې کولې. زه هم د سوچونو او فکرونو په نړۍ کې ډوبه وم، ماشومان مي په شا وخوا پراته وه.

خونه کې مي د ماشومانو پرته بل څوک نه وه راسره. د توري او زړې خونې و تيرانو ته مي کتل او د خان د حيرانتيا په تماشي کې وم. په همدې فکر کې وم چې د خونې د دروازې سره، مي د کشر لېور بڼخي را رغ/غږ کړه او زما نوم يې واخيست.

ما هم غوښتل چې ها ورته وکړم خو، فکر مي وکړم که اواز ورته وکړم ممکن ماشومان را وين سي. نو ځکه مي ورته رغ/غږ نه کړ.

ورو راولاړه سوم ترڅو ورسم چې پلانکې مي څه کوي! کله چې راغلم د خونې دروازه مي خلاصه کړه، چې هيڅوک هم نه سته. حيرانه پاتي سوم چې دا اوس څه سوه؟!

دا چې د کشر لېور حويلې زموږ د خونې انگرې کې وه، ور روانه سوم ترڅو ورسم هلته چې څه کيسه ده؟!

کله چې ورته را ورسېدم د خونې دروازه مي ور وټکول په نوم مي ور ناري کړه چې پلانکې تاڅه راته ويل چې زما خونې ته راغلې وي؟! هغې هم راته په حيرانه لهجه وويل چې زه نه يم درغلې او څه مي نه ويل، ولي څه کيسه ده؟!

زه نوره هم حيرانه سوم او ورته مي وويل: هيڅ کيسه نه ده، مخکې چا

راته ستا په اواز ږغ اغږ وکړ او زما نوم يې واخيستی!
 د کشر لېور ميرمني بيا راته وويل چې نه يم خبر، ما درته څه نه دي ويلې
 شايد بل چا درته اواز کړی وي. زما ويره نوره هم يو په دوه سوه، حيرانه پاتې
 سوم چې دا ږغ اغږ به چا راته کړی وي!
 زه بېرته خپل د خوني پر لور را روانېدم چې د کشر- لېور ږغ اغږ مي
 واورېدی چې خپل ميرمني ته يې وېل: خوله دي وچه سه ورته ووايه چې هغه
 زه وم چې، در ناري مي کړه کيدای سي هغه وپړېدلې وي ځکه چې په خونه
 کي يوازي ده.

وروسته راپسي د کشر لېور بنځي بيا ناري کړه ويل پلانکي هغه زه وم چې
 اواز مي درته وکړ ماوېل: ماشومان خو به دي نه ژاړي! او مخکي چې مي ته
 پوښتني ته راغلي زه د خوبه وم ځکه مي درته وويل چې زه نه وم!
 زه پوی سومه چې دوی خبره ځکه راته وکړه چې، زه ونه بېرېرم په داسي
 حال کي چې زه اول لږ، لږ پوه سومه چې شايد خبره د پيريانو وي. زړه مي
 خورا لرزه پيدا کړه حيرانه سوم چې اوس تر خوني څنگه ولاړه سمه او د
 ماشومانو به مي څه حال وي ځکه چې هغه مي هم يوازي په خوني کي پرې
 ايښي دي.

خو د کلیمو ويلو سره د خوني پر لور را روانه سوم هرڅيز راته څلور څلور
 مالومېدل ځکه چې زما سره د بېرې احساس مل وو فکر مي کوی چې اوس به
 پر ماباندي يو څيز د بريد هڅه کوي.

خو بلاخره په يو ډول مي ځان تر خوني را ورسوی او د خوني دروازه مي
 په ځان پسي کلکه وتړل! ماشومان مي ټول وکتل چې په خواږه خوبونو پراته
 دي. زه هم د کمپل او نالی پرمخ را کښولو سره د بېرې څخه پټه سوم.

په سهار مي زموږ د کلي ملا صاحب څخه پوښتنه وکړه هغه راته وېل:
 هيڅکله و دغسي څيزونو ته د شپې جواب مه ورکوی ځکه چې دا يو ډول
 پېری دی که انسان ورته د ها جواب ورکړي نو خورا لوی تاوان ور رسوي. کله
 چې مي دا خبري واورېدی نو پوه سومه چې زما شک پرځای وو او د
 راتلونکي لپاره بايد هوښياره و اوسمه.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

کيسه د ناپوهۍ څخه رامنځته سوې ده، چې بنځي د شپې په يو نامالوم
اواز پسي دومره پلټنه کړې ده. په داسي حال کي چې اکثره وخت دغسي-
اوازونه پيريان باسي. نو دغي ميرمني ته دا په کار وه چې سر يې نه وای
خلاص کړی او پرې وتلې وای او کليمې يې پر ځان ويلې وای او ويده سوې
وای.

بې وفا ملگری؛ بې وفا دنیا!

د نړۍ په ډېرو برخو کې وگرځېدم ومي غوښتل چې يار او ملگری پيدا کړم. داسې ملگری چې د ژوند د هر درد راز او ناز ورسره شریک کړم، چې ددې سره به مې هم ملگری پيدا کړی وي او هم به مې زړه پر کراره وي.

د اکا زوی مې په ذهن خورا ښه انسان مالوم سو ومي غوښتل چې ورسره خپل د ژوند د بهترينه ملگری راز او زړه ورکړم. که څه هم هغه ځيني ستونزې درلودې، خو بيا مې هم د زړه د بهترينو ملگرو په کتار کې حساب کړ.

د ملگری لړۍ مې ورسره شروع کړه کله خوشاله کله خپه، خو ژوند مو همداسې په دغسې کيسو روان کړی وو. ځيني وخت به مې د اکا زوی يو داسې کار وکړ چې نه به منطق منل او نه به عقل! زه به ورڅخه مرور سوم چې، ته ولي داسې کار کوې؟!

خو د هغه بېچاره دا کار عادت او عبادت سوی وو، زما به يې نه منل. زه به هم ورڅخه د يو څو ورځو لپاره مرور سوم بيا به کله دده لخوا يا هم زما لخوا او يا به هم د درېيم سړي لخوا پخولا سوو او ملگری بيا به نوره هم خوږه او ښايسته سوه.

د ژوند شپې او ورځو مو د ملگری په داسې رنگونو تېرولې، يوازي به خپل د ملگری کيسو حيران کړي وو. د ورځي ډېره برخه به مو يو ځای تېرول او د زړه رازونه به مو شریکول.

خو دا چې زه صادق وم او تل به مې هڅه کول چې په رښتيني ډول ورسره د ملگری اصول مراعت کړم، خو له بده مرغه د اکا زوی مې راسره زما په اندازه صادق نه وو او په ضمناً کې يې نه غوښتل چې زه دي خپل د ژوند په يوه برخه کې هم ودان او روښان ونه اوسم.

ماته به هم ځيني وخت دغه فکر را پيدا سو چي، ولي مي داسي بنايسته او د زړه ملگری داسي ناخواني راسره کوي؟ خو ما به دا هرڅه بيا هم په وړوکي عقل د ذهن څخه و ایستل او فکر به مي کوی چي، ته ناوړه فکر کوي!

دا چي زما د اکا د زوی اقتصادي حالت هم بڼه نه وو، هغه سره به مي ځيني وخت د اقتصاد په برخه کي هم مرسته کول. که څه هم يادول يې بڼه نه دي خو ځيني څيزونه داسي وي چي حقيقت لري. ته به بڼه ورسره کوي خو، بل دي په مقابل کي بد کوي.

چي دغه چاره بيا انسان خپل د بڼو او نیکو کارونو څخه باسي او دې ته دي اړ کوي چي، د بيا لپاره د چا سره هم بڼه ونه کړي، چي دا کار بيا ددې لامل کېږي چي، ملگرتيا کي د خوند ټکي له منځه ځي.

بيا هم د تل په څېر په داسي ورته کار به ورڅخه مرور سوم، خو بيا به هم ورسره جوړ سوم. بيا به مو تېري کړني او غلطيانې له منځه يوړي. بيا به مو د يارانې او ورورۍ مزي نوي کړه. بيا به رازونه وه، خوندونه وه، نازونه وه.

لکه څرنگه چي يو کار د بريا او پرمختگ راز لري همدارنگه د خنډ او خنډ راز هم لري چي بريا او پرمختگ مخه ډب کوي او خپل هدف ته يې نه پرېږدي.

دا ناخوانه ملگری مي تل بيا هم زما د بڼه دوستي څخه استفاده کول او خپل غلط ذهن يې تل پر ما باندې تطبيقوي او زه به يې خپل بڼو او نيکيو ته زورولم.

بلار او د کورنۍ غړو به مي تل راته ويل چي پرېږده دا په دې نه ارزي چي ته ورسره دومره د انسانيت په اصولو ملگرتيا کوي او هغه دي په کيسه کي هم نه دي.

دا چي ما په سلو کي سل سلنه بڼه کول خو، ده راسره پنځوس سلنه هم بڼه نه کول پرېکړه مي وکړه چي نور به ورسره دومره بڼه نه کوم. نور به ورسره د هغه په کچه او اندازه ملگرتيا کوم ترڅو هغه پوه سي چي ناخواني څومره دردناکه ده.

وروسته مي د ملگرتيا خواږه ورسره کم کړه او دا ځل مي ورته هيڅ اجازه ور نه کړه چي، د بڼې استفادې څخه مي خپل د غلط فکر فلسفه راباندې

تطبيق کړي.

فکر کوم دی هم خپل په خان پوی سو چي، څه چي مي کول بنه مي نه کول ځکه چي خپل ضمير ته به تل ملامت و اوسم اوس چي هرڅه هڅه وکړم کيدای سي چي خپل غلطي په اسانۍ سره جبران او اسان نه کړم ځکه چي ډېر چانسونه مي له لاسه ورکړه.

وروسته له دې چي زما او د اکا د زوی ملگرتيا تردې ځايه را ورسېدل ما هم هڅه وکړه چي، خان ورباندي خبر نه کړم او داسي احساس ورکړم چي ما بېخي هېر کړی يې. حتی تردې چي د هغه په اندازه ملگرتيا مي لا ورسره پرې کړه.

دا دی زه اوس خپل کار کوم لگيا يم. هغه راسره د جغرافيا په لحاظ ډېر نژدې دی، خو دزړه په لحاظ راڅخه ليري دی اوس دی هم حيران دی چي کاش يو چانس مي له لاسه هم نه وای ورکړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

په ژوند کي اکثره وخت ځيني کړني خنډونه وي چي هغه ددې لامل کيږي چي، ځيني سم کارونه ناسم کړي او د بريا د خنډ لامل سي. پورتنی کيسه د همدې خنډ په لحاظ منځته راغلې ده چي، يوه ورسره وفا کول خو، بل ورسره بې وفايي کول. هيڅکله هم خپل دوست له دوه الی درې څخه زيات چانسونه مه ورکوی.

ځکه چي ترگتې مو تاوان زياتوي. چي ژوندی بيلگه يې پورتنی کيسه ده، چي له يوه څخه زيات چانسونه ورکول سول خو، هغه خپل له حد څخه واوښتی فکر يې وکړ چي دا نه پوهيږي چي له ماسره دومره بنه کوي.

سخت نازولی ؛ سخت خوار پري

د کوزدې وړاندې مي خورا ښه ژوند وو. د کلي له پره دي رانېولې ان تر پلاره ټولو نازولم. له دوو څخه زيات او له څلورو څخه کم وروڼه مي درلوده. پلار او مور مي شکر ژوندي وه او دي .

دا چې څنگه پر پلار او خپل پر کورنۍ گران وم له هغه څخه لږ د کلي پر مېشتو نر او ښځو هم گران وم. ما مي د گرانست لامل دا بلي چې شايد د مور او پلار کوچنی زوی و اوسم. شايد چې د کور يواځيني نازولی و اوسم. شايد پر کلي ځکه گران واو سم چې، هغوی سره ښه سلوک کوم او ددې ځانگړني ترڅنگ ښايسته هم وم!

خو ددې ټولو انسانانو گرانست يو خوا د پلار گرانست بلخوا چې ماته به يې راکوی. ځيني وخت چې به مي پلار زه زورولم نو ماته به يې وويل: ښځه درته کوم. دا چې زه ددې جملې سره خورا شارپت وم نو مابه بيا له نازه ورته هر ډول خبرې کولې.

د ژوند د ستونزو او کړاهونو سربېره به مي پلار بيا هم زه غمجن او پرې شاته نه پرېښودم. زما ډېر لوی ارمانونه يې هم را پوره کول. حتی زما د خوښي موټر هم!

دا چې زه نوی خپل د ژوند په خوند او پيوند پوی سوی وم، د ځوانۍ په نښه کي ډوب گرځېدم. نه د ليلا په غم کي وم او نه هم د دنيا!

يوآزي مي ډېري شېبې خپل د ملگرو سره تېرولې او د هغوی د بانډار څخه مي خورا خوند اخيست. يوآزي خپل د راتلونکي پوهنتون په غم کي ۲۹، نور مي هيڅ څه ته هم دومره توجه نه کول.

خو دا چې ژوند هرځای خپل اصلي څېره نه مالوموي او انسان چاته نه

پېژني ما مي هم د يو عادي کليوال څخه ان تر پلاره هم اصلي څېره نه پېژنده. ځيني وخت به مي فکر وکړ چې هلکه! دا خو به داسي نه وي چې دا هرڅه ته خپل د راتلونکي د خرابوالي لپاره کوي؟!

خو بيا به مي خان ته په دې موخه جواب ورکړ چې شايد زه نوي ځوان يم نو ځکه به مي کړی فکر خورا غلط وي. خو خير په هر صورت! ژوند او شپې دي رواني وې په ژوند کي هم ترخې سته او هم خوږې. د چانه به خوږې اورې د چانه به ترخې! دا ټولو ته مالومه ده چې دا خو ددې ناوړي او فاني دنيا وېش او تقسيم دی او زه بيا همدې فکر راگير کړی وم.

پوهان تل وايي: ژوند سخت دی په هرچا باور په کار نه دی! ما چې دا خبره تحليل کړه تر ډېره دا خبره استثنا نه لري خو، که يې لري هم بيا نو په کمه کچه ده.

خو خير ما پوهنتون پيل کړ او خپل د گران هيواد افغانستان يوه ليري ولايت ته راغلم ترڅو پوهنتون ته مي ادامه ورکړم او اوس هم پرې لگيا يم. خو دا چې پلار او مور د کورنۍ د رهبرۍ مهم غړي دي تل به يې پر ما دا ټينگار کوی چې، د پوهنتون په جريان کي مي د نوي ژوند خاوند کړي او د ژوند نوي پړاو ته مي داخل کړي.

دا ځل مي هم د تل په څېر هڅه وکړه چې، دوی دې ته اړ کړم چې، نور راته د واده او بنځي نوم وانه خلي ځکه چې زه پوهېدم چې، د پوهنتون ترڅنگ کوزده خورا يو دروند او وزبینه بار دی چې، زه يې پر اوږو اخلم نو ځکه مي زړه نه ورته بڼه کوی.

پلار او د کورنۍ غړو به راته تل ويل: چې مور هروخت نه يو، ته د پيسو او غمو غم مه کوه چې کوزده درته وکړو هرڅه به خدای ج درته اسانه کړي. خو د پوهنتون په جريان کي مي بيا هم کورنۍ راباندي غالبه سوه د نوي ژوند و دې عجب پړاو ته يې شامل کړم او کوزده يې راته وکړه. خو وړاندي له دې چې کوزده راته وکړي په ما يې هم د افغانستان د هغو شهيدانو او ټپيانو کانه وکړه کومو کسانو چې په سردار محمد داود خان باندي کړې وه. زه يې په ډېر جالب او دردناک حالت کي راگير کړم.

ټولي هغه وعدي او ژمني چې مي پلار راسره کړي وې هغه ټولي داسي

ناقصي او خونسا سوې لکه د افغانستان د پارلمان وکیلانو چي خپل د ټاکنو پر مهال خلکو ته کړي وې.

زه هم ډېر حيرانه سوم فکر کي مي د ژوند ډېر نوي شيان ور اضافه سول د نا اُمېدی او بې وسی حس مي په بدن کي ډېر زیات سو. هر څوک بې گانه راته مالوم سوه پلار به مي يو اړين کار هم نه راته کوی حتی تر دې چي هغه کار که مي پلار نه وای راته کړی ممکن د خسر کورته مي سر د تل لپاره تپت وای.

اوس مي هم دا دی ژوند ډېر کلونه شاته ولاړی او خپل تېر ژوند ته خورا حيران او گوته په خوله ناست يم! دا مي تر دې پوري درته وويل: ژوند کي د يوچا پېژندنه او تشخيص خورا سخته ده.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

په ژوند کي تر ډېره پرچا باندي تکیه مه کوئ، ممکن هغه يوه ورځ ليري سي او تاسي ولوېږئ. هڅه وکړئ يو څوک تشخيص کړئ وروسته ورباندي خپل د کار د برياز ترسره کړئ.

هرڅوک ستاسي لاسنيوی نه سي کولی، ځکه چي هغوی ددې نړۍ د ناوړو کارونو قرباني سوي دي او فکرونه يې خورا خراب سوي دياو يو بل لوی لامل دا هم شايد و اوسي چي، هغوی بېسيواده هم دي.

مرگ په وعده دي!

د کلي د غربت په چوکاټ کې مي خپل د ژوند شپې او ورځي سبا کولې، کلي مو داسې وو چې د دوو حکومتونو نظام پرې جوړ او حاکم وو. چې د دوی لانجو زموږ غریبي او بې وسي نوره هم بیاوړې کړې وه.

د کلي د مشرانو په مشوره مي یو تېنوس موټر واخیست ترڅو خپل د کور نفقه او یو گوله ډوډی پرې پیدا کړم چې، بچي مي وړي نه سي.

د معمول له مخي مي خپل نوي دندي ته ادامه ورکړل. له کلي به مي د ولسوالۍ بازار ته او، له هغه ځای څخه به مي کلي ته پیرودونکي وړل او راوړل.

د ژوند شپې او ورځي مي په خوند او پیوند تېرولې. چې دا شپې او ورځي ډېري جالبي هم وې.

یوه ورځ داسې وه چې یوڅو پیرودونکي/سپاریان راته راغله وپل خود ولسوالۍ بازار ته. ما هم خپل په زاړه تېنوس کې کښنول د بازار پر لور مي حرکت وکړ.

د انقلاب رنگ او زمان داسې وو چې، دواړه دولتونه په کمین کې سره ناست وه. زموږ سفر هم په دغه وخت کې روان وو او د انقلاب د خطر شپې مي شمېرلې.

وراندي له دې چې، موږ خپل د هدف ځای ته ورسېږو په لار کې راته یو بله لویه فاجعه پېښه سوه!!

کیسه داسې وه چې: زه د موټر چلولو په حالت کې وم سپاریان مي هم په موټر کې راسره وه چې څو بنڅي او نارینه وه، زه هم په خامه لاره کې روان

لنډې کيسې

وم چې په يو ځل مي يو نابيره ږغ/غږ تر غوږ سو!

نور نه يم پوي سوي يو وخت خپل د ملا په درد پوي سوم نور مي وکتل چې تېنوس موټر مي دوه ځايه دي چې د سبت خوا يې يوځای ده او په هغه کې زه هغه ډول روغ پاتي وم او د باډي خوا يې بله خوا ته ده چې، په هغه کې سپاريان وه چې يو مي هم ونه ليدى چې دا څه سوه!

دا نومه کوه چې اصله کيسه دا وه چې، زه د سرک د غاړې په هغه ماين کې ختلی وم چې، څو ورځې وړاندې جا خپل د دېنمن لپاره ايښى وو. که څه هم خپل د خان د دردونو په تماشي کې وم، حيران پاتي وم چې څه راباندې وسوه.

ځکه چې انسان طبيعي ډول همداسې دی چې، خپل د ژوند د غټو خطرونو پېښدولو ته حيران وي او ژر يې دماغ د عقل د پروسي سره نه يو ځای کېږي چې، دغه چاره په ما هم وسوه تر ډېره حيران پاتي وم.

وروسته خلک د پېښې ځای ته راغله او په ورکو شهيدانو پسې يې پلټنه پيل کړه. خو بيا هم تر ډېرې پلټنې وروسته ونه توانېدل چې، ورک سپاري شهيدان پيدا کړي او له خان سره يې يو سي.

ددې ترڅنگ ماته هم د سيمي راغلي خلک ډېر حيران پاتي وه چې، څرنگه روغ رمټ پاتي سوي يم! هغوى په څو ځلي دغه جملې د خان سره تکرارولې چې مرگ په وعده دی! مرگ په وعده دی! مرگ په وعده دی!
وروسته د څو ورځو بيا د سيمي خلکو د ورکو سورليو د بدن ځيني غړي پيدا کړه!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

که څه هم افغاني ټولنه تر ډېره د بېسيوادی لخوا تاوانونه ويني او يو لوی علت هم دغه دی چې، خلک يې هره ورځ تاوان پرې کوي.

نه نو که د کيسې د پېښدو علت او معلول ته نظر وکړو بيا هم دغه ستره فاجعه د بېسيوادی څخه سرچينه اخلي. که داسې نه وي ولي يو موټروان وړاندې له دې چې، په داسې خطري ځايونو کې چې سفر وکړي د لارو او بانډو پوښتنه نه کوي چې، ايا کوم خطر خو به نه وي؟! همدغه پوښتنه د ډېرو

له انس او جن سره خبرې / 72

لنډې کيسې

پوښتنو جواب دی!

نو مالومه سوه چې د پېښې د رامنځته کېدو علت ناپوهي ده چې ناپوهي
اکثره وخت د بېسيوادی څخه سرچينه اخلي.

کمزورې بلا!

د شوروي اتحاد پر وړاندي د مقدس او روا جهاد وخت وو. مجاهدين به خلکو خورا نازول ځکه چې هغوی د اسلام د سپيڅلي جهاد عسکر بلل کېدل. ما او پلار مي د همدې جگړې د خطرونو لیکو ته نژدې د انگورو پر باغ اوبه رايله کړې وې.

دا چې وخت او زمان ډېر کړکېچن او ويرجن وو نو هڅه مو وکړه چې اوبه د انگورو پر باغ ور ډېرې کړم ترڅو ژر اوبه سي او بيا کور ته ولاړ سو. مور د توري شپې په تورو تبارو کې لگيا وو انگور باغ مو خړوبوی چې، په يوځل باندي د شنو او تورو باروتو مقابلي او جنگ شروع سو!

دا چې زه دومره نه پوهېدم، خو پلار مي د ژوند په ټولو کړاهونو بلد او ولد وو نو هغه راته ويل: بچيه خان و وپالې ته واچوه او در وځغله!

زه چې هم ډېر بېرېدلی وم خپل له وامه مي بېلچه پرېنودل يوازي د خان د ژغورولو په فکر کې سوم او په پلار پسې مي ور وځناستم.

د شنه اسمان، توري شپې او سپين ستورو په شتون کې مو د ظلم او وحشت له بېرې ځانونه په ډېرې ځناستي ستړي کړه.

خو الله رب العزت داسې ذات دی چې، د يوه غم د خلاصون او ژغورولو دوعا دي ورته وکړه هغه يې درته حلوي او اسانه کوي.

خو برعکس! که دي چيري له يوه مصيبت څخه د خلاصون په موخه د الله ج نافرمانې وکړه او پر هغه دي شکر ونه ويستی او يا دي هم الله ج څخه د هغه غم د خلاصون دوعا ونه غوښتل نو حتمن به درته الله ج بل غم په مخه

درکوي.

دا ځکه چې، د الله ج د ابر څخه انسان نافرمانې وکړه او نافرمانې بيا الله ج نه خوښوي.

کيسه مي کول!

موږ خپل د مندو په حالت کې وو چې يوځل مي د پلار په مخه يو سړی راغی چې پروت دی او پکښې وختی! ځکه چې شپه وه توره تباره وه او بل لوی لامل دا وو چې موږ وام هم مخته کړي وو.

کله چې سړی راپاڅېدو ما او پلار ورته وکتل چې، نه انسان دی نه پېړی دی او نه هم حیوان!

لوی ناولی بدن، غټې سترگې، لوی لوی نوکان ځیني ځایونه برېښ او ځیني ځایونه یې پټ وه. خو کله چې ډېر ورته خبر سوو چې بلا ده!

ما او پلار چې مو کله دا ناشنا څېره ولیده وام مو نور هم پسي-زیات سو. هغې هم زما پر پلار راتوب کړل او غېږه په غېږه سوه جنگ یې شروع کړو. دا چې زما پلار هم د وخت ملا وو هڅه یې وکړه چې د بلا د شاد کمځیو څخه یوڅه کمځی راپرې کړي!

چې بلاخړه پلار مي په دې وتوانېدی چې، د شاد کمځیو څخه یې څېر وپښته راپرې کړه. زه هم د همدې جالبې او د وام ډکې صحنې تماشه کوم. کله چې مي پلار د بلا د شاد کمځیو وپښته په لاس کې رابېل کړه بلا هم کراره سوه او خبرې یې شروع کړې.

په داسې حال کې چې خبرې یې بیا د انسان په ډول وې. زه د دوی دې جالبې او د وام ډکې مناظرې ته گوته په غاښ پاتې وم چې دا هرڅه څا وینم!!

پلار مي ورته وویل: ته دلته څه کوي چې، راغلې یې، نه شرمېږې چې په لارو کې پرته یې او خلک زورې!! په داسې حال کې چې څوک زورل به کار نه دی.

- بلا: تاسې نه شرمېږئ چې له ماسره کار لرئ او اوس مو زما وپښته وکتل! هبله کوم زما کښلي وپښته بېرته راکړئ!

- پلار مي: نه! هیڅکله به یې هم ډرته درنه کړم ځکه چې زه پوهېږم چې

ته له دې وروسته زما د بچو او د کورنۍ د غړو سره بيا کار لرې!
 - بلا: نه قسم دي مي په خدای وي که ورته هيڅ هم ووايم بس ته يوازې
 زما وېسته راکړه.

پلار مي ورسره خبرې بس کړې او بلا ته يې وويل چې مخکي سه او خه!
 هرځای چې مور څو هلته به ته هم راسره خې. پلار مي بلاخره بلا کور ته
 راوسته او په کور کي يې تينگه وتړل! په سهار چې مو کله د کورنۍ هر غړی
 راولاړېږي گوري چې، يو ناشنا بلا ده او په کور کي تړل سوې ده او له خولې
 څخه يې ټول مُرداري وتلې وه چې حويلي يې ډېره بوينه کړې هم وه. نور نو
 خدای ج خبر چې دې به نو څه خوړلي وه!!

پلار مي راغی بيا يې ورسره خبرې شروع کړې او ورته يې وويل: نور دي
 ونه وينم په دې سيمو او علاقو کي! بس څه خان دي ورک کړه!!

- بلا: سمه ده زه څم بس ته يوازې هغه زما پرې سوي وېسته بېرته په لاس
 راکړه، بيا هيڅ نه را گرځم دې کلي ته!

- پلار مي: نه! نه! نه! نه يوازې دا چې ته به دلته په دې کلي او بانډو کي
 گرځې بلکي له دې چم او غم څخه به وځې او ځې به غرونو ته او يوه بله مهمه
 خبره داده چې، زما د اولادونو او کورنۍ غړو سره به کار نه لرې!

- بلا: سمه ده زه بيا هم درته قسم خورم چې، کار نه لرم ورسره خو په يو
 شرط هغه دا چې زما وېسته بېرته راکړه!

بلاخره پلار مي مجبوره سو او کبلي وېسته يې بلا ته ورکړه. بلا چې کله
 خپل وېسته وليد ورته وې خندل او ډېر خوند يې ورکړ او پلار مي رخصت
 ورکړ. بلا ولاړه مور مو د پلار څخه ددې جالبه او وام د کيسې پوښتنه وکړه
 چې، ولي دي وېسته نه ورکول!

هغه راته وېل: دا ډول بلاگاني په اول ځل هغه کساني وي چې تازه
 ناوياني وي او ودونه يې کړي وي کله چې دغه ناوې د څلوېښتو ورځو څخه د
 منځه د کورنه يوازې راوځي بيا چې ووېرېږي نو بيا داسي شياني بيا په
 تدريجي شکل ورنه جوړېږي. خو کله چې غواړې ورباندي غالبه سې بيا يې د
 سر وېسته وباسه!

وروسته مور ټولو وويل چې رښتيا هم نړۍ کي ډېر افتونه شتون لري!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

هر کله چې مو چاته غصه راسي هغه ته وايو چې، بلا دي ووهه! بلا هغه څه ده چې، له ليري يې ناوړه اغېز پر انسانانو پروت دی د هغې لمسول او وهل خو ډېره ليري خبره ده.

بلا سره داسي کار کول لکه پورتنی کيسې کي چې ذکر سوه بڼه کار نه بولم. علت يې دا دی چې، ممکن ډېر تاوان انسان ته ورسوي.

د پيريانو مولوي!!

د اسلام مقدس دين داسي دی چې، د نړۍ په بېلابېلو برخو کې يې انسانان او پيريان پيروي کوي. چې ددې جملې څخه چې زيات خپل دين ته ژمن پاتي سوي هغه پيريان دي.

په يوه ديني مدرسه کې مو ديني زده کړي پيل کړې. په دغه مدرسه کې خورا لوړې زده کړي کېدلې چې له هغو څخه يو هم د احادثو دوره وه چې خورا زيات زده کوونکي يې لرل. زه هم په همدې دوره کې وم او زده کړې مې پکښې کولې.

هره ورځ به مو د ورځني په سر کې خپل درسونو ته ادامه ورکول بيا به مو د احادثو دورې استاد راته اجازه را کول موږ به هم خپل د مدرسې و کنجونو ته ننوتلو او راکړل سوی درس به مو له ځان سره تکراروی، ترڅو درس مو زده سي او استاد راته بيا په غصه نه سي!

د درسونو لړۍ مو روانه وه کله به سخت او به هم راته اسانه سوه. ملگرو سره به مو د مسافري شپې او ورځني تېرولې.

د درس تگلاره مو داسي وه چې د ورځني له سر څخه به مو پيل کړ بيا به استاد زموږ په يوه اړخ کې کښېناستی او موږ به ورباندي د دايرې په بڼه راتاو سوو.

بيا به مو د استاد د حکم سره سم د درس تگلاره اختيارول او خپل درسونو ته مو په داسي شکل ادامه ورکول.

جالبه دا وه هرکله به چې موږ ته استاد درس راکوي يو کس به زموږ استاد ته راغی او د هغه په انگړ کې به ناست وو او خپل درس به يې ورباندي وويی.

شکل يې انسان ته ورته وو خو، د انسان خوند او رنگ دومره نه وو پکښي لکه څرنگه چې نور عادي انسان دي. زموږ ذهنونه هم دغه ناشنا کس ته واوښتل چې دا به نو اوس څوک وي او ولي يې زموږ فکرونه د ځان خوا ته جذب کړي دي؟!

يوه ورځ د درس څخه وروسته زموږ استاد ماته دنده را وسپارل چې ته دغه ناشنا کس تعقيب او رقيب کړه ترڅو موږ پوي سو چې دا څوک او څه کاره دی؟!

ما همداسي وکړه ناشنا کس پسي. تعقيب سوم او تل به ورسره يو ځای گرځېدم په داسي حال کي چې دا کس زموږ سره په مدرسې کي د شپې او ورځي يو ځای وو!!

يوه شپه موږ په مدرسه کي دننه خپل د خوب ځايونو ته ولاړو ترڅو بیده سو او بيا سهار پروخت راوړاږ سوو. موږ د خوب خونې ته ولاړو ټول خپل پر چپرکتونو پرې وتلو او په سر مو تلکتونه راکش کړه.

ماته چې مي استاد دنده سپارلې وه چې زه بايد دا ناشنا کس وپېژنم چې دا څوک دی! نو پر سر مي ورو تلک راکش کړ او سترگي مي د ناشنا کس خواته ور واړولې او فکر مي ټول همدې کس ته کړ او ورناري مي کړ چې هلکه گروپ مړ کړه موږ بيدېږو!

ناشنا کس راته ويل : سمه ده زه يې وژنم ته پرې وځه!

زما چې په سر تلک کش وو خو نور مي ټول فکر و ده ته وو ده هم لاس ور اووووووووورد کړ او گروپ يې مړ کړ په داسي حال کي چې له ده څخه د گروپ بټن درې متره ليري وو!

زه پوي سوم چې ناشنا کس انسان نه دی بلکي پېری دی!!

او زما د استاد شک پر ځای وو ځکه چې، هغه په همدې خاطر ماته دنده

راکړې وه چې ددې کس رنگ او خوند د انسان نه دی ممکن پېری وي.

پېری چې کله زه وليدم نه يم بیده او دی تعقيبوم ورو له خپل ځای څخه

ولاړ سو او حرکت يې وکړ. ځکه چې دی پوي سوو چې اوس به ټول کسان

راباندي خبر نه کړي چې زه انسان نه يم بلکي پېری يم!!

دا نو داسي وخت وو چې په سبا باندي زموږ د احادثو د دورې دستار

بندی وه چې، په دې دستاربندي کې همدغه پېری هم شامل وو کوم چې زموږ سره یو ځای زده کړې کولې.

سهار سو استاد ته مې ټوله کیسه وکړه هغه هم خپل په مبارکو برېتو کې مکی سو او وې خندل. زه پوی سوم چې استاد مې له وختي څخه پوهېدی چې دا کس پېری وو خو ددې لپاره چې ډېر باوري سي نو زه یې ورپېي. په تعقیب کړی وم.

استاد مې راته وویل : هیڅوک ددې موضوع څخه خبر نه کړې کنې موږ ته به ډېر تاوان ورسېږي!

بلاخره د دستار بندي مراسم راوړسېدل ومي لیدل چې، هغه پېری د دستاربندي د مراسمو په سر کې ناست دی. زه چې یې ولیدم راته یې وخنډل او زما خواته راغی.

پېري راته وېل : پلانکيه جوړ یې؟!

- زه : هو شکر دی فضل د پاک رب ج دی ښه يم! ستا څه حال دی؟!
- پېری : زه هم شکر دی ښه يم! زه ماښام پوی سوم چې ته زما په تعقیب کې وې خو ژمنه راسره وکړه چې هیچا ته به هم یاده موضوع نه وایې!
- زه : نه بې غمه سه وروره! هیچا ته به هم نه وایم

- پېری : سمه ده گرانه! خو زه درسره مینه لرم په همدې خاطر د دستاربندي د مراسمو وروسته تازه خپل د پیریانو کلي ته بیا يم خو، شرط دا دی چې له استاد څخه رانېولې تریبل چاپوړي هیچا ته به هم نه وایې!!
ما چې کله خپل د دورې پېري خبري واورېدې او مینه مې وکتل چې زما سره یې کچي مینه لري ورسره مې ژمنه وکړه چې څم درسره او هیچا ته به هم نه وایم!!

د دستار بندي د فضیلت مراسم ختم سول او د پېري ټولگیوال سره مې پر تورو غرونو حرکت وکړ.

کله چې تریو ځایه ورسره ورسېدلېم پېري مخ زما خواته را وپړوی او د جیب څخه یې یوه گوتمه را وایستل او ماته یې وېل : دا په گوته کړه! او یوه خبره یاد ساته کله چې مې ته زموږ کلي ته ورسولې هلته به بسم الله نه وایې! که دي وویل موږ ته به ډېر تاوان را وپړو! ځکه چې په دې سره موږ

دوښمنی ته مجبورې کېږو!

ما چې کله گوتمه په گوته کړه د دنیا رنگ او خوند بېخي بل ډول سوه. هرڅه مي تر سترگو نابلد مالوم سوه. د نړۍ د هيڅ خطر احساس مي نه کاوه!! او ورسره ژمنه مي وکړه چې سمه ده بسم الله به نه واييم!!

دا چې شپه وه زه او پېړۍ ټولگيوال مو يو ځای په تورو غرونو کې روان وو ډېر سترې سوي هم وم ورته مي وويل: هلکه دا ستاسې ځای ولي نه را رسېږي؟!

- پېړۍ : حوصله وکړه يار ډېر ژر به زموږ کلی را ورسېږي او وبه وينې چې څومره خلک زما مراسمو ته راغلي دي!

يوڅه تگ مو نور هم وکړ ومي ليدل چې د يوه غره په پای کې يو کلی دی ټول سره څراغونه دي چې په کورونو کې لگېږي او خلک را ټول دي!! بلاخره را ورسېدو ومي کتل چې خلک را روان دي تر او بنځي دي چې زما د ملگري و غاړې ته گلان ور اچوي! او مبارکی ورکوي. کله چې مي دا حالت وليد ډېر حيران سوم چې دومره مينه چې پيريان خپل د دين او علما وو سره لري د هغې په لږ اندازه يې انسان نه لري!!

پيريانو نه يوازې دا چې خپل د فارغه سړي قدر يې وکړ زما يې هم ډېر قدر وکړ او ډوډۍ يې را واخيستل! ددې پرځای چې زه د هغوی د قدر په مقابل کې صبر وکړم او حق يې ادا کړم برعکس! نور مي هم درېدره کړه! کيسه داسې وه!

کله چې دوی ماته ډوډې راواخيستل زما فکر نه وو بسم الله مي وويل! زما د بسم الله ويلو سره سم توره شپه سوه اخ و ډب شروع سو! تر او توريالی کس هغه وو چې چرې يې په لاس ورغلي وای او يو او بل يې قتل کړي وای.

زه چې پوی سوم چې ټوله درېدرې ما خپله وکړه او په غلطۍ کې رانه بسم الله وويل سوه. ځکه چې ماته خو مي ملگري پر لاري ويلي وه چې بسم الله به نه وايې!

لار رانه ورکه سوه او پر يو خوا مي مخه ونيول او را منډه مي کړه. هله هله هله هله .....

لنډې کيسې

له حساب څخه ورکي شپې او ورځي مي پر لاري تېري کړې!
 تنده، بې خوابي، گرمي، يخني، وړتيا، تړتيا، لېوتنوب او درېدري هغه
 څه وه چې پر لاري مي تېر کړه.

يو ځای راغلم يوڅه د باران اوبه وې د مُردارۍ څخه ډکي وې هغه مي
 وځنلې وروسته د يوې مياشتي تگ څخه په يوه ځنگل کي يو کلی وو هغه ته
 مي ځان را ورسوي.

کله چې کلي ته راغلم ومي کتل چې، خلک راته حيران حيران گوري او
 زما څخه هم د انسانيت توقع او احساس تر ډېره ليري سوي وو. په کلي کي به
 مي چې هر انسان وليدی ډوډې به چې ورسره وه هغه به مي په زوره ترې
 واخيسته او خوړل به مي. جامې مي د ډېري ککړتيا څخه کلکي سوي وې چې
 لږ به مي لاس ور وړ فکر به مي کوي چې کلک سوي سمېت دي.

بلاخره مي په همدې کلي کي د شريفو مسلمانانو په مرسته د انسانيت پر
 اخلاقو نېک گام کېښوي او د انسان په درد مي بېرته ځان خبر کړ.
 دا چې زما پر بدن څومره دردونه تېر سوي وه او زما په غياب کي څه تېر
 سوي وه زه هم نه وم ورباندي خبر!

ځکه چې زه کله د پېري ملگري سره تلم هغه وخت زما تگ يو څو شپې
 خو کله چې زه د هغې خوا په داسي ويرجن او غمجن حالت کي راغلم د
 يوې شپې لار له يوې مياشتي څخه هم ډېره سوه.

بلاخره زه بېرته د پخوا پر حالت سوم او د استاد خوا ته مي راغلم هغه ته
 مي ټوله کيسه بيان کړه. استاد مي په ډېرو ستونزو خوشاله کړ، په داسي حال
 کي چې هغه زما څخه په داسي کار ډېر خپه سوي وو او راته يې وويل: ته
 ولي زما د اجازې پرته تللي وې په داسي حال کي چې زه ستا استاد وم؟!
 دا دی کلونه کلونه کېږي خو زما له ذهن څخه دا کيسه نه ده وتلې او تل
 مي خپل وجدان ته ملامتوي!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

کيسه د جالب حالت څخه نور هم وړ اوښتې ده.

زه ددې کيسې د پېښېدو علت په دې کي بولم چې، بيا هم د فکر او عقل

څخه ليري پريکړه سوې ده. ځکه چې هېچا ته هم نه بنایي چې دغسي-يو لوی کار ته دي لاس واچوي او بيا دي خپل پر ژمني وفا هم ونه کړي. په راتلونکي يو الله ج پوهېږي که دغه انسان هلته بسم الله هم نه وای ويلې، نو څوک ددې خبرې ډاډ ورکولی سي چې ووايي دې انسان ته هلته کوم خطر چا نه رسوی؟!

د پيريانو سره مناظره!

کور کلی داسې شی دی چې هلته پېری تل شتون لري ځکه چې د پېري کار د انسانانو او یا هم د هغوی د خوړو سره وي او د پېري د خوړولو څېز بیا هډوکی دی چې تل ورباندي گرځي او را گرځي.

زما مور هم د پېري د شکل سره اشنا وه ځکه چې هغوی تل ورسره کار وو او تل به یې زورول!

یوه ورځ مي مور په کور کي په یو کار ډېره خپه او خواشېنې سوه په یو ځل ورباندي بیا د پيريانو څپه ورباندي راغله او چغې یې شروع کړې مور ټول د کورنۍ غړي ورباندي راټول سو او ټينگه مو ونيول، ځکه چې کله به مي هم په مور دغه څپه راتله که مو نه وای نېولې منډي به یې وهلې. نو مور هم ځکه ټينگه نيول چې منډي نه کړي او ځان ته کوم تاوان وانه پوي!

مور مي ډېره بې تابه او بې حاله سوه. که څه هم دا صحنه مور ته نوې نه وه او مور ورسره عادي سوي وو خو، ډېره دردونکې به هم وه ځکه چې هيڅ اولاد هم نه غواړي چې مور دې د هغوی په مخ کي وزورېږي.

د مور حال او احوال مي ورو، ورو خرابېدی. پيريانو په يوځل زما د مور په خوله خبري شروع کړې. ما هم ورسره مناظره شروع کړه ترڅو د مور درد مي ورباندي را کم کړم.

پيريانو ته مي وويل : څنگه ياست يارانو!؟

- پيريان : ښه يو سور ږيري خپل حال وايه!؟

- زه : گورئ تاسي ولي زما مبارکه مور تل په عذابوي تاسي له خدای ج څخه نه وېرېږئ!؟

- پيريان : تاسي انسانان شرم نه لرئ! مور ستاسي مور نه په عذابوو خو کله

چي تاسي مو مور خپه کوي او يا هم ورسره جنگ کوي او بيا هغه خپه کېږي بيا په هغه حالت کي مور ورباندي راځو!

زه : سمه ده خو اکثره وخت يې مور نه په عذابوو خو تاسي يې بيا هم نه پرېږدي او دومره يې په عذابه کړي چي، د هغې پر مبارک مخ د اوبنکو سېلابونه را مات سي.

- پيريان : نو چي تاسي يې په عذابوي نو زموږ څخه څه گيله ده!!

- زه : گوري زه پوهېږم چي، يوازي دا علت نه دي چي مور مي کله خپه سي نو تاسي ورباندي راځي اصل کي حتمن تاسي کوم بله گټه لري چي، زما کعبه مور په عذابوي.

- پيريان : ته رښتيا وايې! اصل کيسه داسي ده چي، يوه ورځ ستاسي مور د شپې لخوا پر اېرو کښناستلې وه. په هغه اېرو کي زموږ يو کور وو او مور نه وو په هغه شپه باندي تللي وو بل ځاي ترڅو خپل وږي اولادونو ته يو گوله حلاله نفقه راوړو!

يوازي زموږ په کور کي زموږ څو ماشومان پاتي وه هغوي چي ستاسي مور ليدلې وه ورسره حرکت يې کړی وو او ستاسي کور ته ورسره راغلي وه. مور چي کله کور ته راغلو ومو کتل چي په کور کي ماشومان نه سته ډېر مو ورپسي پلټنه وکړه ترڅو پيدا يې کړو خو بريالي نه سوو.

وروسته د ډېره وخته مالومات راته وسو چي ماشومان مو ستاسي په کور کي دي او ستاسي د مور سره راغلي دي!

له هغه وروسته مور ستاسي کور ته درغلو او خپل ماشومان مو راوستل په داسي حال کي چي ماشومان ستاسي له مور څخه نه راتلل او هغه يې ډېره خوبه سوې وه. نو په همدې خاطر مو بيا ستاسي مور سره اړيکه پيدا سوه او هروخت يې په عذابوو.

او دا هغه وخت وو چي، تاسي ټول د بيدېدو په حال کي واست او مور ستاسي مور و وېرول تاسي ټول راغلاست خپل پر مور مو چغني او بغاري شروخ کړي.

نو اوس چي هرکله زموږ ماشومان ستاسي د مور خواته راځي بيا مور ستاسي مور په عذابوو ځکه چي زموږ کار اوس دا گرځېدلی دی!

لنډې کيسې

- زه : بڼه ! بڼه ! بڼه ! نو کيسه داسې ده ! خو تاسې ولي خپل ماشومان نه در گرځوئ چې هغوی زما د مور خوا ته راځي او بيا په هغه خاطر زما مور په عذابوئ؟!!

- پيريان : مور ډېره هڅه وکړه چې خپل ماشومان پرې نه ږدو چې دلته راسې خو هغوی ته ستاسې مور خوند ورکړی نو ځکه نه ورڅخه گرځي!
- زه : سمه ده ! دا راته وواياست چې تاسې مسلمانان ياست او که نه؟!
- پيريان : هو شکر الحمد لله مور مسلمانان يو! که غواړي کلیمه درته ووايو!

- زه : نه بس زه پوی سوم چې تاسې په رښتيا مسلمانان ياست !
د څو خبرو وروسته مي مور پر حال راغله او پيريان ورنه ولاړل او خبره خلاصه سوه. خو بيا هم ځيني وخت ورته راځي او په عذابوي يې!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

که منطق ته څېر سو نو وبه پوهېږو چې ځيني وخت د پيريانو منطق ډېر قوي وي د کيسې نوعيت که وڅېړو د پېښېدو علت يې دا وو چې د کيسې مور پر اېرو کښناستلې وه ، په داسې حال کې چې د پيريانو اصلي کورونه پر اېرو وي. نو انسان ته نه بنایي چې په دغسې خطرناکه ځای کې دي کښېني. ځکه چې دومره لوی غم به ورته پېښ سي لکه د پورتنی کيسې و اشخاصو ته!

شوځ پېرې!!

يوه شپه په خونه کې پرې وټم د خونې گروپ مي بند کړ او پر سر مي
تلتک راکش کړ. ومي کتل چې د خونې گروپ ولگېدی!
سترگي مي وموړلې او را پورته سوم رغ اغړ مي وکړ چې څوک يې څه
وايي؟!

خو هيڅوک هم مالوم نه سوو!

حيران پاتي سوم چې دابه څوک وي په داسې حال کې چې په خونه کې
يوازي يم!! فکر مي وکړ چې شايد د کورنۍ کوم غړی به دي وي اوس غواړي
چې په عذاب مي کړي او شوخي راسره وکړي!

ورغلم د خونې گروپ مي بيا بند کړ او ورته مي وويل چې هرڅوک يې
خدای ته وگوره مه مي په عذابوه پرې مي ږده چې ويده سم!

بيا راغلم او پرېوتم. يوه شپه نه وه تېره سوې چې بيا گروپ ولگېدی!
له سر څخه مي تلتک ليري کړ ورته ومي کتل چې هيڅوک هم نه ست
ددې پرځای چې ور ولاړ سم گروپ بېرته بند سو!

دا ځل مي په زړه کې لږ بېره زياته سوه او پوی سوم چې کار د انسان نه
دی بلکې بل څېز دی. ور رغ اغړ مي کړه چې، پوی يم ياره چې ماما يې نور
مي پرېږده چې يوڅه خوب وکړم!

خو همدا لږی روانه وه ټوله شپه مي خوب ورڅخه ونه کړ. ان تر دې چې
د ملا تر اذانونو پوري يې گروپ بندوی او بيا يې بېرته لگوی!

کله چې ملا اذان شروع کړ ورته مي وويل: که د خدای ج د نوم څخه
بېره لرې نور مي خوب ته پرېږده! يوازي دومره يې رغ اغړ وکړ چې، لمونځ

لنډې کيسې

دي وکړه بيا ويده سه زه هم را ولاړ سوم لمونځ مي وکړ بيا ويده سوم.
که څه هم دا کيسه نوې نه وه ما ته ځکه دردناکه وه چې زموږ ټوله کورنې
د داسي کړنو سره بلده وه. خو زه يې په دغه شپه له خوب څخه و ايستلم.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ځيني کورنه په داسي جغرافيه کې موقعيت لري چې، هلته د پيريانو بازار
او انگار وي.

د کيسې د پېښېدو په علت کې پورتنی کس نه دی ملامت ځکه چې،
هنوی د کورنۍ غړي ټول په دې کارونو بلز دي او دا هرڅه ورته جالب نه
بنکاري په داسي حال کې چې، هنوی ورسره عادي دي. خو انسان بايد د
ځينو حالاتو سره په حوصله گام کېږدي!

که د حوصلې څخه کار وانه خلي ممکن د کوم لوی تاوان شاهد و اوسي

د بدو مينه!

مينه داسې خيز دی چې د زړه څخه سرچينه اخلي. زړه بيا د اوبو څخه سرچينه اخلي. د زړه اوبه هغه وخت کمېږي چې، انسان باندي مسلسل غمون وي. کله چې زړه وچ سي مينه هم ختمه سي او خپل مقاومت له لاسه ورکړي. که څه هم ماشوم نه وم د بلوغ مرحلې ته رسېدلی وم. خود واده او کوزدې له لفظونو سره مي خورا تعصب درلود او نه مي غوښتل چې دغه مرحلې ته داخل شم.

د پلار مور او کورنی د غړو په ډېر ټينگار يې راته يو ځای انتخاب کړ چې دلته به درته کوزده وکړو او ته هم له دغه ځای څخه مه تېرېږه!

زه هم د ننی پېړۍ له عقل او تفکر څخه خورا اغېزمن سوی وم او تل مي فکر کاوه چې بايد خپل د خوبني مطابق گام او نېان واخلم.

ځکه چې بنځه داسې جامه ده چې په ټول ژوند کې به يې له غاړې نه باسې ان تر هغه چې کله څوک مړ سي بيا دغه جامه ترې ليري کېږي. سپنه جامه چې د کفن په نوم ده هغه ور اغوستل کېږي.

که څه هم په ډېرو بستونزو مي د مور او پلار دغه وړانديز ومنی چې سا ده ستاسې ټاکلي ځای باندي به سوچ وکړم خو بيا هم حالاتو راڅخه خپل بدل او اجل واخيستل. زه يې دومره وټکولم چې تر اوسه مي اندامونه رپړدي او خوږېږي!

پلار او مور مي خورا خوبن خوشاله وه پلار به مي چې کله زه په فکر او سوچ کې وليدم

ماته به يې ويل: زويه ته خو تر اوسه ماشوم نه يې چې دومره فکر کوي

لنډې کيښې

او خان دي په داسي سوچونو وخورې! که ته د پيسو او غمو غم لري هغه دي ټول پر پلار دي، ته نور د څه شي غم کوي؟!

- زه : پلاره زه پوهېږم چې زه به يوه ورځ حتمن د نوي ژوند مرحلې ته داخلېږم او کوزده به کوم خو، ددې سره، سره چې زه دغه مرحلې ته داخلېږم ماسره ډېر فکرونه مل دي! ما چې خپل د ژوند دوه ويشت سپرلي تېر کړه! هغه ددې لپاره چې يوه سمه کورنۍ مي په نظر راسي بيا به تاسي ته ووايم!

- پلار مي : گوره زويه! زه دا پنځه لس کاله کېږي چې تاته د همدې کورنۍ وړانديز کوم چې مه ورڅخه تېرېږه بهترين انتخاب دی ستا د بڼه ژوند لپاره!

- زه : سمه ده پلاره! خپل په ژوند کي مي ستاسي يوه خبره هم پر خمکي نه ده غورځولې دغه پريکړه به دي هم ومنم. خو دلته ځيني نور مسايل دي پلاره! تا چې کومه کورنۍ انتخاب کړېده، د هغوی رواج او باج بل ډول دی! هغوی ممکن ډېري پيسې درڅخه مصرف کړي!

- پلار مي : بس زويه! زه نه پوهېدم چې ته دومره سوچونه د څه شي لپاره وهې! اوس پوی سوم چې ستا فکر ټول د پيسو خوا ته تللی وو! هغه هرڅه پر ما دي ته نور له هرڅه خلاص يې.

د پلار دا خبري چې مي واورېدي خدای سته زړه مي يوڅه نور هم ډاډه سوو فکر مي وکړ چې زه اوس د نړۍ پاچا يم!

يوازي په دې فکر او ذکر کي سوم چې اوس بايد خپل راتلونکي او جوړېدونکي مېرمن په سم ډول ووينم او ترې وپوښتم چې، ايا زه دي خوښ يم؟!

لکه څرنگه چې هره مينه لېونتوب او ساده توب لري همداسي دغه مرحلې هم زما پر زړه خورا تېري بېري سوې! ډېر خوند يې هم راکړ خو برعکس! له حد څخه زيات يې ودردولم هم!

بلاخره ما په ډېرو ستونزو او کړاهونو خپل د راتلونکي ليلا سره اړيکه پيدا سوه زموږ ترمنځ ورکي او نادرکي ميني دومره پياوړتيا پيدا کړه چې د مجنون او د ليلا مثال يې ورک کړ!

موږ يې خپل په زړونو کي دومره گران کړو چې خپل د مثال کس مونه

ليدل! خپل اصلي نومان مو له ډېره نازه ورک کړه په يو او بل نامه مو د ډېري ميني سره ږغ اغېز کوي.

د ميني نارونه مو تر دې حالته اوږده سوه چي ان د دواړو خواوو د کورنۍ غړي مو هم خبر سوه. هغوی چي زموږ د ميني تماشه او مېله وکتل چي له جغرافيه څخه ليري خو په زړه کي دومره نږدې مينه موږ خپل په ژوند کي هم نه وه ليدلې نو ډېر حيران هم سوه.

موږ هڅه وکړه چي مينه مو د اسلام مقدس دين په چوکاټ کي ثبت کړو او کورنۍ ته مو ووايو چي موږ خوښ يو د دواړو په يو ځای کېدلو کي هيڅ ستونزه نه لرو!

بلاخره ما خپل د کورنۍ غړو ته وړانديز وکړ چي سمه ده هغه ستاسي کړې خبره زما قبوله ده هيڅ ستونزه نه سته پکي. يوازي تاسي بسم الله وکړئ او کورنۍ ته يې ورسئ زما لپاره يې وغواړئ.

کورنۍ مي په ظاهري ډول راته د خوښۍ سر وښورئ چي سمه ده زويه موږ ورڅو درته غواړو يې ته هيڅ فکر مه کوه!

دا چي زما د پوهنتون د رخصتۍ لړۍ هم ختمې سوي وې بايد پوهنتون ته راغلی وای او درسونه مي پيل کړي وای خو مخه مي خپل د نوي ژوند نوي پړاو ونيول او ونه توانېدم چي پوهنتون ته راسم په همدې موخه مي کورنۍ ته وويل: تاسي لږ بېرته وکړئ دغه کار خلاص کړئ چي زه بيا خم پوهنتون ته مي!

د کورنۍ غړي مي چپه خوله پاتي وه هيڅ يې هم راته نه ويل. زه به هره شېبه خپل د ژوند ددغي نوي ميني په سره انگار کي پروت وم او خمکي هم اته هيڅ کرار نه راکوي.

ليلا مي يوه ورځ په تليفون کي په ژړا راته وويل: گرانه نن مي يو ملگري راته وويل چي کيدای سي د پلانکي اکا زوی درته په مرکه درسي او تا ستاسي له کورنۍ څخه وغواړي! هيله کوم زړگيه کورنۍ دي په بېرته را واستوه کني خدای مه کړه د ټوله ژوند لپاره به سره بېل سوو.

ما چي مي کله خپل او خپل د ليلا معصومه څېره د ذهن په انځور کي راوسته خپل يې وسی بې نهايته وژړولم چي، زه څومره بد قسمت وم لومړی

لنډې کيسې

خو د مينې په اور نه وم گډ سوی بيا چي کله خپل د کورنۍ د غرو په غوښتنه ورگډ سوم اوس هغوی مي هم له دغه اور څخه نه باسي!

د پوهنتون درسونه يو خوا د ليلا دا خبره مي بل خوا او د کورنۍ جفا هم بل خوا د ژوند ټول خواږه راته ترخه کړه. د کورنۍ هر غړی مي وپېژندی چي اصلي خبره يې څه ده؟ زه پرې گران وم که پيسه؟ هغوی زما غم کوي که د پيسو؟!

بلاخره درد مي دومره مجبوره کړم چي سترگي سپينې کړم او ورغلم ټولي کورنۍ ته مي مخامخ وويل: اي ظالمانو! اي د بل په درد نا خبرو! تاسي دي په خدای ج قسم وي چي خپل ضمير ته نه ياست خجالته؟! زه مو ولي د مينې په دغه سره اور کښنولم او اوس مي نه ورڅخه باسي!

هغوی به هم تل د منطق څخه ليري خبري کولې کله به يې راته ويل چي دا کورنۍ سمه نه ده! کله به يې راته ويل د هغوی رواج او باج سخت دی مور يې نه سو ادا کولی! او کله به يې راته ويل چي صبر کوه خدای ج به هرڅه خير کړي څه خبره نه ده مور ورڅو درته غواړو يې!

د کورنۍ دغه خبرو به سخت درد راکوی فکر به مي کوی چي زه ددې کورنۍ غړی نه بلکي يو اضافه کس يم! دومره به يې ودردلوم چي سمې خبري به يې هم رانه ورکي کړلې. دومره به يې ودردلوم چي، زما ناز او ساز يې هم راڅخه هېر کړی وو!

فکر مي کوی چي پر دې دنيا يواځيني بدبخته کس زه يم!
کورنۍ به مي احساس نه سو کولی او ما به ټينگار نه سو ورباندي کولی دا هغه څه وه چي زه به يې خوړلم!

او همدا لړۍ تر هغه روانه وه چي زما وزن يې ډېر کم کړ.
بلاخره مي خدای ج ناره واورېده او زما ليلا يې تر ما پوري را ورسول!
د کورنۍ غړي مي ورغلل او هغه يې ماته وغوښتل هغوی هم د هو جواب ورکړ او ليلا زما په نامه سوه!

د کوزدې وروسته ژوند هم ډېر عجيب روان وو کله به درد وو کله به خوند وو کله به مي له همدې خوږې ليلا سره جنگ کوی او کله به مو بيا نازونه کول!

لنډې کيسې

خدای ج مهربانه دی! دغه مبارک لفظ مي هغه وخت بڼه تحليل کړ، کله چې مي د کوزدې وروسته واده هم وکړ. دا چې د کوزدې او واده په جريان کي راباندي کومي خوارۍ خپل کورنۍ تېري کړې هغه نه درته وایم. خو لنډه دا چې د پلار هغه خبري مي په سلو کي لس سلنه هم رښتيا ونه ختلې چې ويل به يې زويه ته را باندي د پياز امر وکړه زه به يې په مقابل کي ناز درکړم.

د ژوند لړۍ مو همداسي روانه وه په داسي ټولنه کي مي ژوند وو چې يو زه او يو مېرمن مي پکښي با سيواده وو! مور غوښتل چې د اسلام مبارک دين او د حضرت محمد مصطفي (ص) د احادثو په رڼا کي ژوند وکړو خو بيا مي هم نامردي کورنۍ خپل د ژوند خوند ته نه پرې بودم. هغه کار چې به زما په نظر صحي وو هغه به ددوی په نظر غلط وو!

خيني کارونه به چې ما د کورنۍ په خوبه کول هغه به مي د ليلا نه وه خوبه. ما مي هم ليلا نه سوه خپه کولی ځکه چې له يوې خوا پر حق وه او له بلې خوا يواځيني بنځه وه چې زموږ په کلي کي يې د خېښ په نوم هيڅوک نه پېژندی ځکه چې له ليري ځای څخه مي را وېستې وه. زه دغي نامردي تر دې حالته را وستم چې د زړه اوبه يې راوچي کړې.

د ځوانۍ رنگ او خند مي وبايلي خو سره ددې هرڅه مي بيا هم نه خپل د کورنۍ زړه خپل کړ او نه مي هم. ځکه چې زه حيران پاتي وم چې د چا خبره ومنم.

د ژوند پنځه ويشتم سپرلی مي دی خو په ږيره کي مي سپين له ليري ښکاري مېرمن مي دا هرڅه ونه زغمل او پر ځوانۍ را ږنگه سوه او خپل ژوند يې له لاسه ورکړ!! زه هم لکه لېونۍ پر دې نړۍ اوس يوازي د الله ج څخه راضي يم نور بس له هيچا څخه هم نه يم راضي.

سرې سترگي، بير سر، خيري گرهوان، شکېدلي جامې ږنگه بنگه ځواني هغه څه دي چې زما پر وجود بار دي! ددې هرڅه سره هم بيا هم خاندنم چې څوک مي په درد پوی نه سي او څوک مي بيا کورنۍ ته څه ونه وايي!

خو دا هرڅه يوې خوا ته دا خبره بلې خوا ته چې کورنۍ مي راته وايي ته پر څه شي باندي دومره ځان خورې؟ بله بنځه به درته وکړو! اففففف زه

پوهېږم چې زما کورنۍ نه پوهېږې چې مينه اخيستل کېږي نه بلکې ورکول کېږي!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

مينه اخيستل کېږي نه بلکې ورکول کېږي! دا جمله بايد هرڅوک خپل په ژوند کې تحليل کړي او بيا د هغې په رڼا کې ژوند تر سره کړي. کني پورتنۍ کيسه به هم بيا د همدې کس سره تکرارېږي چې دا خبره نه تحليل کوي. خو دومره واييم درته چې خدای ته وگورئ پر هيڅ چا هم دومره باور مه کوئ کني پر ملا به مو دوه ځايه کړي، چې بيا به په ټوله ژوند کې روغ نه سئ.

ويرجنه او غمجنه مينه!

د واده يې څلورمه ورځ وه. د پالنګ د ميز هنداري ته ودرېده او د وېښتو برس يې راواخيست خپل وېښته يې شا ته پرې واړول. له خان سره يې ورو، ورو د عجايبو تپې زمزمه پيل کړې.

ورته مي وويل: وه مېرمني بدرنگه يې! دومره په ناز او نخرو دي وېښته مه ږمنځوه. خير که زما زړه ته نژدې يې!

مخ يې را واړوي او مسکې سوه وېل: شين سترګې زه پوهېږم چې، ته راسره ټوکې کوي. زه چې ستا د زړه په کور کې و اوسم بل چا ته اړتيا نه وينم او هغه ورځ دي مي د مرګ هم سي چې، ستا د زړه د کور څخه و ايستل سم!

د خوبه هم وم را ولاړ سوم وېښته مې ښکل کړه او پر سر مې لاس تېر کړ ډاډ مي ورکړ چې بدرنگي بدرنگي مينه درسره لرم! يوازي په همدې خبري ژوندی يم!

خدای ج مو پر ژوند ورځ په ورځ رحمتونه ښندل زموږ ترمنځ يې د مينې سرحد دومره اوږد کړ چې څوک مو په مثال نه وه. يوازي مو د مينې د خوږو لحظو څخه خوند اخيست.

کيدای سي دا نړۍ به د ازمويني وي نو ځکه الله ج خپل پر بنده ځيني وخت د ازمويني پارچه وېشي ترڅو خپل په ازموينه کې ترې حساب وغواړي. د نړۍ هيڅ ازموينه هم تر دغې ازمويني سخته او کمبخته نه ده.

د ازمويني ترڅنگ په نړۍ کې چې ژوند ورباندي را تاو دی هغه مينه ده مينه داسې سپېڅلې نوم دی چې، انسان د ترڅو ترڅنگ په خوږو هم پوهوي

او د نړۍ سخت ترينه حالتونه په خوږوالي بدلوي.
 ما هم خپل د ملگرو او کورنۍ د غړو ترڅنگ د مېرمنې سره خورا بې
 سرحدو او بې حده مينه لرل، نه يوازې دا چې ما مينه ورسره درلوده بلکې
 هغې هم راسره تر دې دوه ځلي زياته مينه درلوده.
 خدای سته يوه شېبه به مې هم له چا سره نه سواى تېرولى ځکه چې د
 پنځه د قيقو بېلتون مې په ډېرو ستونزو تېروى.

د ناز او ساز ژوند مې يوه ورځ عجبه کار راباندي وکړ چې زه يې هم
 حيرانه کړم چې دا اوس څه وسوه!

مېرمنه مې ناڅاپه مريضه سوه ما هم په بېرې سره ډاکټر ته ورسول ډاکټر
 معينات وکړه او د يوڅه ځنډ وروسته يې يوڅه درمل راکړه رخصت يې کړو!
 پوښتنه مې ترې وکړه: ډاکټر صېب زما د مېرمنې څه ناروغتيا وه چې په
 يو ځل را ولويدل او بې هوشه سوه؟ خو تا بيا ورته دوه پاکټه درمل ورکړه او
 رخصت دي کړو.

- ډاکټر: ځوانه که يې د ناروغتيا د څرنگوالي پوښتنه کوې او بيا د هغه د

اورېدو توان لرې درته وبه وایم

کله چې د ډاکټر دا خبرې واورېدې په زړه کې مې داسې درد احساس کړ
 لکه څوک چې په تېره خنجر ووهي! په تک ژر رنگ او درېدلي اواز مې
 ډاکټر ته اجازه ورکړه چې راته ووايه!

- ډاکټر: بڼه! ستاسې مېرمن د سرطان ناروغي لري هغه د ډېرې مودې را

هيسي په زړه کې غمونو ته کور جوړ کړى او هغه غمونه يې خوري! چې اوس
 ددې لامل سوي چې خپل ژوند ته ډېر ژر د پای ټکى کېږدي!

د ډاکټر دا بې رحمه خبره چې مې واورېده نور په دې نړۍ نه يم پوى
 سوى چې په ما څه تېر سوي! يو وخت مې سترگې لې کړې چې د کورنۍ
 غړي او بنايسته بې وسه مېرمن مې سرته ناسته ده او زه د روغتون پر يو
 چېرکټ پروت يم!

د مېرمنې سترگو ته چې مې وکتل پر مبارکو سترگو يې د بې وسې اوبنکو

داسې ټوپونه وهل لکه د اباسين درياب!

بلاخره له هغه ځايه راغلو خپل کورته! زما د فکر ميلان ټول خپل د

بنايستې مېرمني ژوند ته وو. په داسې حال کې چې په دې نړۍ کې یو زه او یو هغه ډاکټر پوی وو چې مېرمن مې د سرطان ناروغې لري.

شاید مېرمن مې دومره درد نه احساس کوی لکه څومره درد چې ما احساس کوی ځکه چې زه د هغې په ناروغۍ له هغې څخه زیات زورېدم!
تل به مې الله ج ته لاس لپه کوی او ویل به مې: پاکه خدايه ته خورا مهربان ذات یې نن زه ستا یو گنهاره بنده تاته لاس لپه کوم چې یا مې مېرمني ته ژوند ورکړې او یا ما هم در واخله!

زه به هم د کور کلي په کوم انگر کې به چې کښناستم پر ژړا به مې زړه خورا ستړی کړ. دومره به مې وژړل چې ان هرڅوک له ليرې راباندي پوهېدی چې ژړلي مې دي.

تل به مې زړه په دې دردوی چې، مېرمن مې له لاسه ورکوم. لکه ماشوم خپل د ژوند مسير مې نه سوو ټاکلی!

د نیمې شپې نیمه برخه وه مېرمني مې لاسونه راباندي را تاو کړه او پر غاړه یې بنکل کړم!

سترگي یې د ژړا څخه ډکې وې او ډېر درد دې ته مجبوره کړې وه چې خوله څخه یې یې کنټروله اواز وتی! ماته یې په ژړا کې خپل د ناز انداز وړاندي کړ او راته لگیا سوه: گرانه زه څومره بختوره مېرمن یم چې نن خپل د خاوند پر مبارک مړوند ژوند له لاسه ورکوم!

زړه مې یې حاله سو هڅه مې وکړه چې مېرمني ته مې ډاډ ورکړم چې هیڅ خبره نه سته ته ولي داسې یې حاله لگیا یې!

پر خوله یې لاس راته کښېنوی او راته یې وویل: جانانه! ما په هغه ورځ ستا او د ډاکټر خبرې واورېدې چې زما د ناروغتیا په اړه یې درته وکړې! ما تر اوسه ځکه دا خبرې نه درته کولې چې ستا درد نور هم سپوا نه سي.

پر مخ مې د اوبنکو سېلابونه را مات سوه او په ننولي اواز مې بیا د تېرې مینې اظهار ورته وکړ ترڅو دغه ترڅه شېبه یې له فکر څخه وباسم. لاسونه مې ترې تاو کړه او پر وېستو مې بنکل کړه.

هڅه مې ډېره وکړه چې د مستي مینې شېبې نورې هم مستي کړم خود زړه ویني مې ودرېدلې هیڅ مې خپل سلگۍ کراري نه کړې! یو وخت چې

لنډې کيسې

مي خپل د بنايستي مېرمني منور مخ ته وکتل چې د ژوند د پای اخري شېبې يې وي.

کله چې مي مخ ته ورته وکتل پر سر مي تندر رايله سوه هڅه مي وکړه چې مور ته مي اواز وکړم او د يو دروند، صبرناک خاوند دنده سرته ورسوم خو ترخولې مي يو لوی اواز ووتی چې ددې سره مي د کورنۍ ټول غړي له خوبه راويښ سوه! کله چې مي مور راغله هغې زما د عاجزو سترگو د اوبنکو دريابونه وليدل راباندي چني يې کړې او په ژړا يې پيل وکړ.

د شېبې برخه پای ته ورسول ورځ سوه ټولو د جنازې مراسم سرته ورسول!
د جنازې غم يو خوا خو زما خيري گړېوان بل خوا ټول و همدې ته حيران وه!!

ډېر بد خوب راغلی وو مېرمني مي راباندي ډېري چني وهلې وې چې پورته سه خوب دي پوره سوو. اخر يې مازغه راته خراب سوه اوبه يې راباندي وشېدلې ژر را ولاړ سوم ومي کتل چې هرڅه يو خوب وو! مېرمن مي په غېږ کي ونيول او په ناز مي ورته کيسه بيان کړه او اخر مي شکر و ايستی چې ربه ستا ډېر شکر کوم چې دا هرڅه خوب وو کنې زه به مړ وای.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د مينې خوږوالی او لذت په دې نړۍ کي په بل هيڅ څېز کي هم نه سته.

ژوند په مينې بنکلی دی چې مينه نه وي د ژوند خوږوالی په ترخو اوږي که چيري هرڅوک خپل د مېرمني سره مينه ولري نو د هغه ژوند به خورا په محبت او عبادت کي تېرسي او که برعکس څوک ورسره مينه ونه لري د ژوند شېبې او ورځي به يې خورا په سختيو کي تېري سي.

خونکاره سپرې!

د غربت شمال وهلی مسافر وم د گاونډي هیواد په یوه لوی ښار کې مې ددې لپاره شپې او ورځې سبا کولې ترڅو خپل اولادونو او کورنۍ ته یو گوله ډوډې پیدا کړم.

ژوند مې خورا سخت او اسانه وو!

سختوالی یې په دې کې وو چې له کور او اولادونو څخه مې لیرې وم تل به مې بې وسي احساسول او چا به راته د اتانې ارزښت هم نه راکوی! اسانوالی په دې کې وو چې هرکار چې به مې کوی څوک هم نه وو چې راته یې ویلي وای چې داسې مه کوه! داسې وکړه. ځکه چې مسافري خورا سخت کار دی که په دغه کار کې څوک درباندي قیودات او بندیزونه ولگوي سختوالی یې دوه چنده نور هم زیاتېږي.

د جسمي ستړیا ترڅنگ به مې ذهني ستړیا هم ځیني وخت احساسول. خدای سته درد به یې زیات وو خو، له بلي خوا مجبوري هم خورا زوروره وه ځکه چې د کور غربت او د مینې محبت مې اصلي هدفونه وه چې باید لاس ته مې را وړي وای!

د مزدورۍ له زړې خونې به په کم زړه راووتم ترڅو د مېشت هیواد پولیس مې ونه نیسي او راته ونه وايي چې، ته مهاجر یې ستا د ګرځېدو حق زموږ په هیواد کې نه سته!

خو افغاني غیرت مې هیڅکله اجازه نه راکول چې بهرې ته مې سر تیب کړم.

لنډې کيسې

کله به چې د سړک څنگ ته ودرېدم کوم مالدار سړی به راغی او د پیسو په مقابل کې به یې کار ته بوتلم. همدا د ژوند او مزدوری لړۍ مې روانې وې! ځینې وخت د غربت په ژوند کې هم خورا ډېرې ناولدې پېښې او جالب پړاونه په ژوند کې سړي ته پیدا سي چې چا یې فکر او ذکر هم نه وي کړی.

یوه ورځ په بدن پند سړی راغی او راته یې وویل: زه یوڅه کار لرم که راسره ولاړ سې بڼه پيسې به درته درکړم!
- زه: سمه ده خان جي درسره څم! خو کولی سئ راته ووايست چې څه کار دی!؟

- پند سړی: هو! په د کور په حویلي کې مو یوڅه کثافت او خاوره پرته ده هغه به له حویلي څخه وباسې!

خبره مې ورسره ومنل او د ټاکلو پیسو په مقابل کې مې ورسره حرکت وکړ! د ښار په یوه پېچلي ځای کې یې خورا لوړه حویلي جوړه کړې وه. زه ورسره کور ته دننه ورغلم خو پوره بنگله یې وه!

کله چې یې د بنگلي لومړي پور ته ورننوتلم گورم چې اکثره دېوالونه په وینو سره دي! زړه کې مې بېره احساس کړه او حیران سوم چې خدای دا څه کیسه ده؟! بیا مې فکر وکړ چې شاید کوم پسه به یې حلال کړی وي، د هغه ویني به ترې په دېوالونو پاشل سوي وي!

دوهم پور ته یې ورغلم ومې کتل چې له شمار څخه وتلي انسانان دي د ټولو لاسونه او پښې تړلي دي کله چې یې ماته وکتل هغوی هم حیران سوه چې زموږ په قطار کې یې بل هم ور اضافه کړ!

ددې سره مې په زړه کې بېره څو چنده ډېره سوه بدن مې لرزې واخیست او یې واکه سوم!

درېیم پور ته یې پورته کړم هلته هم گورم چې، یو لوی پند جاغ سړی پر جوکي ناست دی او سگریټ یې لگولی دی!

کله چې یې ماته وکتل په برېتو کې مکی سو وېل: واه واه ډېر بڼه! ډېر، بڼه سړی مو راوستی! سترگي یې ډېرې قيمتي خرڅېرې!!!

ددې یې ترسه بنده دا خبرې چې مې واورېدې پوی سوم چې دا خلک

په اصل کې هغه خلک دي چې د انسانانو د بدن ځيني غړي پرې کوي او بيا يې په ډېرو پيسو پلوري.

پنډ او چاغ سرې امر وکړ چې د مېلمه قدر وکړئ! اول بڼه ډوډې ورکړئ بيا ترې حساب واخلي!

زه پوی سوم چې سترگي مي وباسي او د ژوند اخري شېبې مي دي، فکر مي وکړ چې بايد يو چم وکړم او له دې بلا څخه ځان وژغورم، ورغلم پنډ او چاغ سرې ته مي ځان خورا ساده معرفي کړ چې ما خو نو هيڅ څېز نه دی لېدلی!

ورته مي وويل: خان جي ډېره مننه زه پوهېږم چې تاسي خورا بڼه مهربانه شخص ياست زه به لومړی ځان تر تشابه ورسوم بيا به ډوډې ته راسم او وبه يې خورم وروسته به بيا خپل د مزدورۍ کار ترسره کړم.

پنډ سرې چې زما ساده گۍ ته وکتل زړه يې ډاډه سو چې زه د دوی په کار نه يم پوی سوی! خپل کوم کس ته يې رغ/غږ وکړ چې دا مېلمه ته د تشاب لارښونه وکړه!

زما قمست دومره بڼه وو چې هغه تشابونو ته يې راوستم چې د حويلۍ د دروازې په وروستۍ برخه کې موقعيت درلود ځکه چې هغوی نه غوښتل چې په ما باندې هغه کسان وويني چې دوی عمليات پرې کړي وو. په داسې حال کې چې زه له وخته پوی سوی وم چې دوی ډېر کسان دلته د مرگ تر تېغ ايستلي دي!

تشاب ته راغلم ومي کتل چې د تشاب کړکۍ هم خلاصه ده ورو مي سر دباندې ترې را وايستی ومي کتل چې په کوڅه کې يو څو ماشومان د لوبې په حالت کې دي خپل سات تېروي!

بلاخره مي په ډېرو ستونزو ځان د تشاب تر کړکۍ را وايستی او د بازار پر لور مي رامنډه کړه!

نور زه نه يم خبر سوی چې زما شا ته به څه تېر سوي وي او هغه ظالمانو به څه کړي وي.

زړې خونې ته مي ځان را ورسوی او په همدې ورځ مي هغه ځای پرېښودی او خپل د گران هيواد افغانستان پر لور مي حرکت را وکړ.

خدای ج روزي انسان ته ورکوي، په هغه شرط چي انسان حرکت وکړي. کله چي افغانستان ته راغلم د ژوند اقتصادي اړخ مي له پخوا څخه ډېر لوړ سو او توبه مي وکړه چي بيا به په ژوند داسي بد ځای ته سفر ونه کړم لکه ما چي پکي ژوند تېر کړی وو!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د نړۍ په هره برخه کي چي انسان اوسېږي د مزدورۍ څخه نه دی پاتي سوی او دغه نوم هر ځای سته! د کيسې علت ته که پام وکړو د مزدور سړي گنا نه سته! علت يې دا دی چي مزدور هغه کس دی چي په پيسو پسي-ځي او پيسې د اشخاصو سره دي! کله چي اشخاص راځي مزدور بيا يې نو بايد مزدور ورسره ولاړ سي ځکه چي دا د مزدور مکلفيت دی چي پيسې لاس ته راوړي. خو مزدور هم بايد د پيسو ترڅنگ و هغه کس ته هم پام وکړي چي دی د مزدورۍ لپاره له ځان سره بيايي!

بې وسه گونډه!

دروازه وټکېدل وړې لور ته مي وېل : خديجې په منډه ورسه د حويلې
دروازه ټکېږي وگوره چې څوک دي!

خديجه هم په منډه ورغله دروازه يې خلاصه کړه د خوشالۍ چغه يې کړه
چې شکر پلار جان مي راغی!

په زړه کي وغوړېدم خو سترگي مي غټي کړې او په غصه مي ورته وويل :
د پلار جان سره دي ورکه سې، څوک دومره چغې وهي!؟

پلار يې وخنډل وېل : نن بيا زما بدري جماله په غصه ده خدای ج دي
خير کړي !!

پلار يې خونې ته راننوتی د سر پر وېښتيانو يې لاس راتېر کړ پر تندي ښکل
کړم وېل : نن ډېر سترې سوي يم که مي ستا وېښته نه وای ښکل کړي اوس به
مړ وای!

پر خوله مې لاس ونيوی او پر مخ مي د ناز څپېره ورکړه او بيا مي د
څپېږي پر ځای ښکل کړ ورته مي وويل : ټوله ورځ د کور کار کوم سترپا
غمونه او بې خوبۍ تېروم خو، هغه هرڅه مي دومره نه سترې کوي لکه ستا دا
خبره چې و دي کړه!

د خديجې پلار مسکي سو وېل : لېونی نو خو تا هم راته مخکي ښېرا
وکړه، خديجې ته دي وويل چې د پلار سره دي ورکه سې.

د گردونو پر نازک مخ مې لاس ورتېر کړ ورته مي وويل : لېونيه! ته څه فکر
کوي زه چې ځيني وخت کومي ښېراوي درته کوم هغه د زړه له تله کوم!؟
نه هيڅکله هم نه!

لنډې کيسې

د بنخي ژوند په خاوند بڼايسته وي؛ خاوند چې نه وي بنځه دي هم نه وي.

مانښام سو ټول و ډوډۍ ته راټول وو تلوېزون مو چالند کړ چې د خبرونو په سر ټکو کې وايي، په کابل کې چادونه سوې ده چې گڼ شمېر ملکي وگړي يې شهيدان کړي دي.

د خديجې پلار موبایل را واخيست خپل د تلوېزون همکار ته يې زنگ ووهی

وېل: همکار صاحب بڼه ياست؟! دا چادونه کله سوې په کابل کې؟! زه خو چې تر مازديگره هلته په دفتر کې درسره وم هيڅ شی هم نه وو!
همکار يې ورته وويل: بلې هو گرانه! ته چې د کور خواته ولاړې هغه وخت چاودنه وسوه!

ما او خواښي مي ورته کتل د خديجې پلار چمتو کړې گوله بېرته سترخوان ته کښته کړه او له سترخوان څخه په شا سو. ډېر ټينگار مو ورته وکړ چې، د خديجې پلاره ډوډې دي وخوره خو، د ډېرو سوچونو څخه يې پر مبارک مخ د اوبنکو سپلابونه رامات سوه.

د خوب خوني کې مي د خديجې پلار ته وويل: تاوولي د مانښام ډوډې ونه خوړل؟! ته څه خبر يې چې زما او ستا د مور پر زړه هغه مهال څه تېر سوه؟!
- خاوند مي: نه گراني مانه غوښتل چې تاسي خپه کړم خو، زړه مي پر دې درد کوي چې نن به يوه داسي ناوې ناسته وي لکه ته چې ماته ناسته يې خپل د لالي سر به په سپين کفن کې اړوي او را اړوي!

ايا ته د هغې درد احساس کولی سې؟! زه چې هروخت کومي خطرناکي سيمي ته ځم يوازي ستا او خپل د کورنۍ غم راسره وي، په داسي حال کې چې خپل خوږ بدن راڅخه هېر وي!

په زړه کې مي درد را ولاړ سو د خديجې د پلار پر خوله مي لاس کښېښوی چې، بس دی خدای ته وگوره په دې اړه نور څه مه وايه زړه مي جوي!

د خديجې پلار راته وخنډل زما سر يې خپل په زړه پسې ونيوی او راته يې وويل: گراني ژوند او مرگ دواړه يو له بل سره نژدې اړيکي لري ما او تيا له هغو څخه هم نژدې يو که ژوندي وم ته به هم ژوندي يې که شهيد سوم ته به

هم راسره شهیده کېږي.

سهار سو لمونځ مي خلاص کړ غوښتل مي د سهار ډوډې چمتو کړم ومي کتل چې شاته مي د خديجې پلار ولاړ دی ورته مي وويل : جانانه رښتيا چې خبريال يې دومره وختي را ولاړ سوی يې چې، ما د سهار لمونځ هم نه دی خلاص کړی! درځه هغه بلي خوني ته چې د سهار ډوډې وخورو!

د خديجې پلار راته وويل : نه د زړه سره! ما ته مي ملگرو زنگ ووهی چې، نن د فتر ته وختي راسه چې کار مو ډېر دی هغه خلاص کړو. ډېر ټينگار مي ورته وکړ خو د خديجې پلار هغسي ټينگ وو! وېل : د زړه سره د مور جاني او نور ټولي کورنۍ سره مي د خداى په مانى وکړ.

يوازي ته پاتي يې ته هم را تر غاړي وځه او د خداى په مانى راسره وکړه! زړه نا زړه مي غاړه ورکړه پر تندي يې بنگل کړم او ژمنه يې راسره وکړه چې نن درته د خيره د بناره يوه بنکلې ډالۍ راوړم چې خوند در کړي! او حرکت يې را څخه وکړ. تر دروازي ورسره ولاړم تر هغه مي پسې- کتل ترڅو چې مي له سترگو څخه پنا کېدی.

راغلم کور ته کښناستم خداى سته تر ټولو ورڅو په دغه ورځ ډېره خواشېنې وم حيرانه پاتي وم چې، زه ولي نن دومره خپه يم! د کور په کارونو لگيا وم چې په کور کي دننه د خديجې چغې او ژړا مي تر غوږ سوه ورخطا سوم فکر مي وکړ چې برېښنا ونيول او که کوم ضررناکه څيز وخوره!

په منډه ورغلم ورته مي وکتل چې تلویزون ته گوري او ژاړي پوښتنه مي ترې وکړه چې ولي ژاړې؟!

په نيولي اواز يې راته وويل : په تلویزون کي خبر راغی چې پر خبريالانو په ښارکي چادونه سوې ده!!

ددې خبري په اورېدو سره مي پر سر يو بلا را نازله سوه سر مي وگرځېد ومي کتل چې خوابي مي راغله هغه هم په ژړا سوه!

دومره توان رانه الله ج واخيست ترڅو موبایل را وباسم او د خديجې پلار ته زنگ ووهم چې، چيري يې! ته خو به جوړ يې!

بلاخره مي موبایل را واخيست او زنگ مي ورته ووهی خو د موبایل

لنډې کيسې

شمېرې يې کار نه کوي. زړه مي نور هم وارخطا سو ژر راولاړه سوم د کور
شيان مي سره سم کړه او غوښتل مي چې د خاوند دفتر ته مي ورسم چې د
صحت په اړه يې خان ډاډه کړم.

د لږ ځنډ وروسته مي هرڅه چمتو کړه خوابني ته مي وويل : زه ځمه د
خديجې د پلار پوښتني ته کور ته پام کوه! وړاندي له دې چې زه د هغه
پوښتني ته ورسم چې د امبولانس ږغ/غږ مي تر غوږ سو فکر مي وکړ چې
شايد کوم گاونډي د کور ناروغ به وي اوس به يې په امبولانس کي را وړي
وي ورته!

د دروازې زولفي چې مي را خلاصه کړه له هغې خوا بل سړي د دروازې
په خلاصه کړه وېل : ورينداري زه ستاسي د خاوند همکار يم که ستاسي په
کور کي کوم نارينه وي ورته ووايه چې را ووځي زموږ کار دی ورسره!
زه پوی سوم چې د اسمان تندر چې يو ځل په چا راولوېږي هغه بېرته نه
پورته کېږي له خولې مي يوه لويه چيغه پورته سوه د امبولانس خواته مي ور
منډه کړه ومي کتل چې جانان مي د امبولانس په منځ کي په بدرنگه تابوت
کي پروت دی او سپينه په وينو لړلې جامه يې اغوستې! کله چې مي دا حالت
وليد نوره پوی نه سوم! يو وخت چې را پورته سوم ومي کتل چې د ښځو په
منځ کي ناسته يم او کونډه سوې يم!

زړه مي په هيڅ ډول کرار نه راکوی خان مي له ځمکي، ځمکي څخه
وهی خو ټولو نېولې وم.

جانان ته مي وويل : زما لېونيه تا خو ويل چې زه ماښام راځم تاته ډالی
راوړم، ستا ډالی دغه ده چې په سپين کفن کي يې راته رواړې؟! ماخو درته
وويل کنه چې نن مه څه خو تا زما خبره نه اورېدل، خو زما بې وفا جانان
ماسره يوه خبره هم نه کول!

زما د سترگو پر وړاندي يې زما جانان د تابوت پرکت پورته کړ او زه يې
ترلاسونو ونيولم نه يې پرېښودم چې زه له هغه سره ناز او خبري وکړم. ددې
نړۍ دا بې ترسه خلک دي چې زه يې خپل د خاوند سره د وروستۍ خبرو ته
هم پرې نه ښودم.

دا څو همه ورځ ده چې په کور کي د خوړو څه نه لرو حيران پاتي يو

چې څه شي وخورو. د واده مي درې کاله کيږي چې زه له هغه سره يو ځای سوې يم، خو زه دومره نه يم پوه سوې چې درې دقيقې سوي؛ خو په دې څو ورځو کي د نړۍ د هر غم څخه خبره سوې يم!

الله ج دي مېرمني ته د خاوند پرته يوه شېبه هم ژوند نه ورکوي اوس يوازي هغه کونډه زما احساس کولی سي چې زما غوندي څوک يې له لاسه ورکړي وي!!

زما جانان چې ژوندی وو هرچا به مي لور نازول خو اوس چې هغه شهيد سوی هيچا هم زموږ پوښتنه نه ده کړې! زما د خاوند گناه دا وه چې هغه يو خبريال وو او ددې بيچاره ملت ږغ/غږ يې تر بې غيرتو چارواکو رسوی! خو اوس نه سته په هغه پسي نن يوه نړۍ پاتي ده!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ځيني دردونه داسي وي چې انسان په بدن کي دننه سوځوي خو اعلاج يې څوک نه سي کولی. ځيني دردونه د بيان ژبه لري خو څوک يې نه سي عيان کولی.

زه ددې پېښي په تړاو دوه کلمې هم نه سم ليکلی ځکه چې همدا اوس مي له سترگو داسي اوبسکي څاڅي چې د کمپيوټر کېبورډ يې لوند کړ!!

لنډې کيسې

بې شکره مالدار!

زموږ د کلي پر هغه لاري روان وم چې د بازار ته غزېدلې ده زما سره يوڅو ملگري هم وه. زه ددوی سره د خبرو په حال کې وم چې زما تر سترگو يو څيز مالوم سو ورمونده مي کړه ترڅو ترلاسه يې کړم. کله چې مي را واخيست ومي کتل چې يو پلاستیک دی په هغه کې له حد څخه زياتي د وخت پيسې دي. ملگرو مخ ته مي د خوشالي احساسات را وپارېدل او چني مي کړې!

ملگرو راته وويل: پيسې زموږ سره نيمې کړه ځکه چې موږ هم پر لاره در سره وو

ملگرو ته مي وويل: نه يارانو نه سم کولی چې، پيسې در سره نيمې کړم! بلاخره مي ددوی سره پر پيسو لانجه پورته سوه او ملگرتيا مي ورسره پرې بنودل.

که څه هم د پيسو د پيدا کولو وړاندي خورا غريب وم خو، د پيسو په پيدا کولو سره مي خورا طبيعت د عش عشرت لور ته واوښتی. کور، ملگرياو ټول خپلوان مي هېر کړه.

د عشرت يوې نړۍ ته مي سفر وکړ. له ذهن څخه مي د اسلام خوږ دين ليري سو او فکري نړۍ مي خورا ډېره تبديله سوه.

يوه داسي هيواد ته مي سفر وکړ چې، هلته د جنسي خواهشاتو ځايونه په عامه کچه خلاص وه. څه چې مي زړه غوښتل هغه مي د فکر په خوله نه کول تل به مي غير مفرضانه عملونه ترسره کول.

سرې سترگي به د پره دي هيواد په بنارونو او واټونو کې گرځېدم. يوه ورځ خپل د استوگنځای څخه د جنسي خواهشاتو د کلب پر لوري روان وم موټر ووهلم او ژوند مي له لاسه ورکړ.

لنډې کيسې

زما سترگو او زړه هرڅه څارل د هغه هيواد خلکو خپل گران هيواد افغانستان ته په يوه تابوت کې راواستولم. دلته خپل خپلوانو راباندي خورا غمښتي وکړه او بلاخره د جنازې د مراسمو وروسته يې خاورو ته وسپارلم. دوی زه په خاورو کې کښېنودم هرڅه چني مي ورته وکړې چې ما يوازي مه پرېږدی خو، هغوی زما اواز وانه وړېدی او زه يې د گور تورو تيارو کې يوازي پرېنودم.

خو شېبې تيرې نه سوې ومې کتل چې، دوی بد شکلي فرېنتې راغلي او لوی لوی د گوزارونو د اور مزي ورسره دي او زما سر ته ودرېدې!
ژبه مي بنده سوه هيڅ مي ونه سوه کړای چې، ترخولې مي خبرې وباسم او ددې هرڅه پوښتنه وکړم!

فرېنتې چې ډېرې په غصه هم وې راته يې وويل: اې بد عمله بنده! ته نن زموږ په واک کې يې او موږ درڅخه د تېر ژوند پوښتنه کوو!
- زه: سمه ده! راته ووياست.

- فرېنتې: تا په دنيا کې ولي گناوي کولې؟! په داسې حال کې چې ته الله ج څارلې!

- زه: ما گناوي نه دي کړي!

- فرېنتې: موږ تاته دروغ وايو؟! تاچې پيسې پيدا کړې ولي دي پر غلظه لار مصرف کړې؟ په داسې حال کې چې هغه د بل چا حق وې!
- زه: هغه ما پيدا کړې! بيا به نه کوم خير دی ومې بخښئ.

- فرېنتې: بخښنه پر دنيا ډېره گټه لري هلته يوازي کتاب دی دلته يې حساب غوښتل کېږي.

- زه: ???????

- فرېنتې: ته د الله ج هغه بدبخته بنده يې چې، خپل په ژوند کې دي تل غلط فکر کړی او د پيسو شوق درڅخه ابدي نړۍ هم خرابه کړې ده!
ته به اوس دومره وزهېرېږي چې تا يې فکر هم نه وو کړی او په دې به پوی سې چې، د انسان ابدي نړۍ څومره سخته ده!

زما چې خوله بنده وه هيڅ مي نه سواي ورته ويلی په سپين کفن کې مي ددغي بهرې تماشه کول او خان مي د نړۍ تر ټولو بد انسان احساسوی.

لنډې کيسې

له خان سره مي وويل : کاش چي مي په ژوند کي يوڅه سم عمل کړي
واي ترڅو په قبر کي مي نن سترگي نه واي تپتي او د دوزخ بد نوم ته به نه
لوېدلي!

زه د همدې بد حالت په وخت کي راگير وم هيڅ مي هم نه سواي کولي!
چي مېرمني مي رغ/غږ راباندي وکړ چي پورته سه د سهار لمونځ دي قضا
کړ!!

کله چي را پورته سوم ومي کتل چي، هرڅه يو خوب وو او هغه خوب
چي زما شونډي يې هم له ډېري بېري پرې کړي وې. شکر ومي وباسي په
منډه را ولاړ سوم اودس مي وکړ او ورپسې مي لمونځ وکړ.

رب ج تر پر سجده پرې وتم او زاري مي ورته شروع کړې چي پاکه
خدایه ته يو مهربانه ذات يې ته مي وبخښه زه بيا به هيڅکله هم گنا او خطا ونه
کړم، ما هرڅه خپل په سترگو وليدل!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د اسلام مبارک دين خورا واضح او څرگند دين دی چي دروغ پکښي
ځای نه لري او بد کړه وړه يې له ځان څخه ليري کړي دي. د گنا لار خطا ده
او د خطا لار بڼه راتلونکي نه لري هغه که يې هر انسان کوي او سني نړی د انسان
د ازمويني نړی ده چي انسان بايد په نوموړې ازموينه کي بريالی سي، که
ناکامه سو مرگ به يې د پورتنی شخص د خوب په څېر وي.

د زور مینه!

د خوانی په خوند او رنگ مي تازه پنبه ايښې وه. د پېغلو سره مي د چم گاونډ پر چاپېريال خبري کولې. د ميني په نوم مي څه نه پېژندل يوازي مي خپل د انجونو ملگرو څخه دغه لفظ ځيني وخت اورېدی.

په کلي کي مو قانون داسي وو چي څوک به د خوانی خامي مرحلې ته داخل سوه که هلک وو بنځه به يې ورته کول؛ که انجلی وای خاوند ته به يې ورکول!

زه دومره پوهه سوې وم چي، د کلي د خلکو شعور مو دومره ټيټ دی چي يوازي د انجونو ورکولو په نوم څه پېژني دي ته نه گوري چي د انجلی او هلک خوبه ده که يا! دا بد رواج دومره ډېره وده کړې وه چي، ټول خلک يې قرباني کړي وه.

په کلي کي به چي ځيني وخت په کومه بنادۍ کي خپل د ملگرو سره مخ سوم بيا به مو د کلي پر دې ناوړه رواج خبري کولې، څوک به چي يې پلار ناخوبه کوم هلک ته ورکړې وه بيا به مو د هغې سره د زړه راز کوی، هغې به هم خپل د زړه د غم غوتي زموږ مخ ته خلاصي کړې او فريادونه به يې کول! دغه ناوړه رواج زما د ډېرو ملگرو ارمانونه د خاورو سره خاوري کړي وو، خوښ به يې يو ځای وو خو ورکړې به يې بل ځای وه.

د ډېرو نورو بې وسو انجونو شاهد به هم وم چي، پلار به يې خاوند ته ورکړې يا به هغوی خپل ژوند په ژړا تېر کړ او يا به يې د غمونو د نه توان له لاسه خپل ژوند ته د پای ټکی کېښود.

لنډې کيسې

يوه ورځ داسې وه چې زموږ د گاونډي يوه لور وه هغه يې داسې ځای ته ورکړه چې د هغې ناخوښه و، انجلی خپل مور او پلار ته وويل: پلار او مورې که مو زه دغه بد عمله کس ته ورکړم خان وژنم!

پلار او مور يې د لور خبره جدي ونه گڼل فکر يې وکړ چې انجلی ده، يو خبره يې د زړه له درده وکړه دومره د اندېښنې خبره نه ده، ځکه چې دلته هرڅوک دا خبرې کوي! خو هغوی دومره نه پوهېدل څوک چې، له کومه درده خبره کوي هغه حتمن بله ناوړه پدیده رامخته کوي.

خو ورځې تيرې سوې د انجلی واده شروع سو خلكو ويل: انجلی هسي- خپل د زړه درد پلار ته بيان کړی وو، هيڅ يې زړه درد نه وو کړی ځکه چې هيڅ يې هم ونه کړه چې خلک يې وويني. په داسې حال کې چې انجلی ويلي وه که زه مو دغه کس ته ورکړم خان به مړ کړم!

د واده ورځ پيل سوه دواړې غاړې کورنۍ راټولې سوې. د دواوه مراسم هم خورا گرم سوه د واده گډونوال هم خورا په خوشالۍ کې ډوب وه. يوه شېبه نه وه تېره سوې چې، د هغې خونې څخه د توپنچې رغ/غږ راغی چې ناوې پکښې وه!

د واده بنځو چغې کړې چې ناوې خپل خان وويستی! مور هم ور منډې کړې چې د پېښې حالت وگورو کله چې ورغلو ومو کتل چې د ناوې سپين شال په سرو وينو کې لت پت دی! ژړمخ يخ لاسونه لکه اوبه وېسته يې د فاني نړۍ پر خيړني ځمکې پراته وه!

له بنايسته سترگو يې د اوبسکو غوټ، غوټ څاڅکي داسې بهېدلې فکر به دي کوی چې، د جنت ويالې دي.

د واده مسته فضا په داسې بدبختۍ او گرده هوا واوښتل چې نه د نر او نه د بنځي نه د ماشوم او نه د مظلوم په سترگو کې اوبسکي پاتې سي بلکې ټولو داسې ژړل چې ناوې دوی قتل کړې وي.

هغې ناتواني ناوې داسې عالمونه وژړول چې ټول يې خپل د ضمير قاضي ته ملامت کړه.

د ټولو گډونوالو زړه ته هغه خبره ولوېدل چې، ناوې خپل په ژوندوني خپل کورنۍ ته کړې وه چې زما دغه کس نه دی خوښ کوم ته مي چې

تاسې ودوئ!

د واده د گډونوالو حالت به نه درته وایم ځکه چې د هغوی حال ډېر دردونکی وو ځکه چې، د انسانانو ترڅنګ اسمان او ځمکې هم ژړل. د څو بدو شېبو وروسته د ناوي د سرې ډولې پر ځای یې د جنازې څو لرگیو کې جسد وپېچې او د ابدې کور پر لور یې حرکت ورکړ. دا د بېسيوادي او ناپوهي ټولني یو ښکاره بېلگه وه، چې د یوې ښایستي پېغلي ژوند یې په لوی لاس واخیست! اوس هم زموږ ټولني کې دغه ناوړه رواج له منځه نه دی تللی خلک بیا هم په هغسي مړه غوږونو خپل لورگاني و خاوند ته ورکوي، دې ته نه گوري چې خوبه یې ده او که یا! یوازي پیسو او د خلکو واسطو ته گوري.

د لیکوال نظر د کيسې په تړاو:

واده کول داسې نوم دی چې بشري تسلسل پر همدې ټکي ولاړ دی که دغه نوم د ژوند له چوکاټ کې څخه وباسو ممکن د ژوند تسلسل او نسل بند سي!

دا بیا بېله موضوع ده چې، څوک له دې سپېڅلي نوم څخه ناوړه گټه پورته کوي. هغوی چې ناوړه گټه ترې پورته کوي پورتنی کيسه یې د عبرت لپاره تر ټولو اغېزمنه لار ده. تر او ښځه دواړه داسې مبارک نومونه دي چې بشري نړۍ پرې ولاړه ده. مهمه داده کله چې دا دوه نومونه یو ځای کېږي، بهتره او ښه داده چې د اسلام مبارک دين په رڼا کې یې د ژوند مزي وتړل سي، چې دا تړون بیا هيڅکله هم نه پرې کېږي او نه څوک پرې خپه کېږي.

ناچاپ اثار:

ڀوند گور کنب (ناول)

نڀڊلي گور (ناول)

نڀڊلي گور (ناول)

ويشتلي مينه (ناول)

د کلي ملا (ناول)

وڀيا زره (شعري ٽولگه)

شهباز خپرنډويه ٽولنه

برېښنا ليک: shahbazpublications@gmail.com

اڀرڪشمپري: 0787868816 - 0776920008 - 0797920008

پته: سر سرحوا عالي لمبي ترخنگ، حاجي عظيم مارڪيٽ، حاجي زمان کوچه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**